

МІСТКА
КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ
на 1953 рік

CURTIEMBRE
Y
Fábrica de Plantillas

ВОЛОДИМИР КРУК

ГАРБАРНЯ і ФАБРИКА СПОДІВ

поручає Українській Колонії
та купцям свої услуги
і першокласний товар

VLADIMIRO KRUKE

CONESA № 2132   T. E. 20 - 9584   PART. 4 DE JUNIO
VALENTIN ALSINA

МІСТІЯ

КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ

на 1953 рік

ALMANAQUE UCRANIANO
de Humor y Sátira
"LA ESCOBIA"
para el año 1953

БУЕНОС - АЙРЕС

Право передруку дозволене за поданням джерела.

---

*Tall. Gráf. "Champion", J. V. González 2375, T. E. 50-7375

ЧИ УКРАЇНЦЯМ ПОТРІБНІ ГУМОР І САТИРА?

Друкуючи цього року альманах "Мігли", залишаємо на боці вступ. Саме слово "Мігла" набрало вже сьогодні серед цілої української спільноти певного поняття, і хвалити її або лаяти, це річ кожного читача, а не Видавництва. Однак, факт, що "Мігла" вдержалась уже п'ятий рік на своєму пості, говорит сам за себе, а те, що вона знайшла підтримку серед великої частини нашої громади, вказує, що обраний "Міглою" шлях — правильний. Незалежно від того, варто підкреслити такий момент: У Південній Америці проживає багато скупчень європейської еміграції, та ні одна з них не спромоглась на видання гумористичного журналу. Якщо це вдалось українській громаді, то, безперечно, це тільки доказ, що почуття гумору є притаманне нашему народові, і що цей гумор не покинув наших емігрантів і тоді, як вони залишили рідні землі й пішли на чужину.

Замість традиційної передмови, спинимося сьогодні на поставленому у наголовку питанням: Чи українцям потрібний гумор і сатира? Бо, ніде правди літи, еміграційне життя висуває цілий ряд нових проблем першорядного значення, і тому для багатьох справа гумору — це справа далішого порядку. Безперечно, ніхто не відважиться сказати, що гумор і сатира в нашему еміграційному житті є справа першорядної важливості, хоч можна було б на цю тему дискутувати.

Гумор і сатира — це духове відзеркалення вродженої високої інтелігентності. Гумору і сатири, як знання, вивчити, ані набути не можна. Їх можна розвинути, вдосконалити, їх можна піднести на рівень мистецтва.

Історія гумору і сатири сягає своїм початком старовинної Греції. Філософ Сократ є творцем перших саркастичних відповідей, які ставили у найбільш несприятливі позиції його опонентів. Великий розквіт мали сатира і гумор у Франції, в передреволюційну добу. Так само в багатьох двох роках європейських королів і вельмож зустрічаємо своєрідних весельчаків і жартівників, що їх називали блазнями.

В Україні гумор і сатира беруть свій початок у жартівливих виступах скоморохів, а серед народу поширюються в формі усної, фольклорної творчості. Жарти і лотепи ко-

риступались великою популярністю серед козаків, а шедевром їх є знаний у цілому світі "Лист Запорожців турецькому султанові". З падінням Січі, занепав і гумор. Тільки Котляревський, найбільш підходячою до влачі народу формою, сатиричною "Енеїдою", пробуджує земляків від лєтаргії. Та окупант України — Москва скоро відкрила нову й небезпечну зброю. Шевченка, найбільшого поета нашого народу, загнали москалі на каторгу не за патріотичну поему "Гамалія", не за настроєвий "Садок вишневий коло хати", а за сатиру політичного напрямку "Сон" (нап. 8. 7 1844). Та не лише Шевченко знаний в українській літературі з сатиричних творів. Цілій ряд українських письменників і поетів кінця XIX і початку ХХ століття присвячує цій діянні свої праці, а відома сатира І. Франка "Лис Микита", чи не найбільша поширеність, крім "Кобзаря", книжка.

В парі з розвитком цього жанру літератури, почала розвинатись і преса. Перший український журнал гумору і сатири почав виходити у Львові ("Дуля" 1864); на східно-українських землях уперше з'явився в Києві в 1906 р. журнал "Шершень". Від того часу до теперішнього нараховуємо більше двадцятин'яти назив гумористичних журналів. Вони виходили довший або менший період, але всі спричинилися до піднесення почуття гумору серед народних мас.

У наших сусілів — поляків і москалів, гумор є лешо вільмінний. Польська культура творилася під впливом французької, гож силою обставин поляки одержали з Франції і тамошні взірці. Відома фраза польського поета Красіцького: "Правдива чеснота не боїться критики" була довгий час дорогою для польських журналістів. Почуття гумору для москалів, властиво, чуже. Москва набрала сил завдяки теророві монголо-фінських деспотів, а в таких обставинах годі говорити про будь-яке почуття гумору. Лише приплив української стихії в російську літературу дає підвальні російському гуморові. Гоголь, а з молодших Аверченко, Зощенко — не все творці, що за умов існування вільної України, напевне були б віддали своє велике знання для української літератури.

Чи потрібний сьогодні українцям гумор і сатира?

Безперечно, що так! Українська еміграція не творить сама по собі цілості. Вона є частиною великого українського народу, і, як така, має цілий ряд обов'язків. Перший:

найважливіший в сучасну пору, це — боротьба всіма можливими засобами за самостійність поневоленої України. Український гумор на чужині, як нерозривна частина цілого духовного налбання нашого народу, тримає постійні позиції в цій боротьбі і морально допомагає іншим витримати тяжкий іспит. Крім цього не можна уявити демократичної форми державного устрою в Українській Соборній Самостійності Державі без належно розвиненого гумору і сатири.

В демократичних формах устрою, гумор і сатира вказує на недоліки громадського чи державного життя, а тим самим допомагає їх усувати, виліковувати. Цей момент підхопили тоталітарні системи, а відомі "інженери душ" обернули гумор якраз вістрям у противлений бік. Советський "Крокодил" висміює не державну ієархію за ті всі аномалії і експерименти над "сірою людиною", але найчастіше друкує звичайнісінські доноси на простих робітників і селян. Потрапити на сторінки цього, з дозволу сказати, "журналу" все одно, що лістати виклик з найближчого відділу МГБ!

Та ні на тій, ні на іншій формах тоталітарної системи ніхто не проектує творити українського життя. Фактом одначе є, що устрій майбутньої вільної України мусить користуватись надбанням старіч культурного демократичного світу не лише в ділянці технічній, але і в духовій. Тоді не буде нам чужий гумор і сатира, а критичну завагу сприйматимуть як ширу і дружню пораду. Щоб належно до цього підготовитись, треба заздалегідь лбати про калди людей, що після ділянкою літературного життя цікавляться, її племлють, вважають її за серйозну корисну зброю. Тому хай на еміграції розвивається український гумор і сатира, хай кріпшають лави їх звеличників і прихильників. А якщо тоталітарна форма загнала правдивий гумор у своєрідний спій кут, боючись правдивої критики, то нашим обов'язком якраз є розбудувати після жанр вільного слова і за його допомогою освідомлювати публічну опінію вільного світу про шкідливість системи, яка сьогодні держить наш край у неволі.

Цим виправдає себе український гумор на чужині, і, як такий, знайде признання у майбутніх поколінЬ за свою непримиренну до наших ворогів працю.

Ю. Середяк

DE LA EDITORIAL

La revista de humor y sátira "La Escoba" que actualmente ha entrado en su quinto año de vida, edita también en este año su calendario-almanaque. Ella llega a vosotros cual un verdadero amigo, como un libro que puede en medio del trajin mundano, llevar a vuestros hogares un poco de alegría y transportar a otro mundo vuestros pensamientos.

La aparición de nuestro calendario anual, es sin lugar a dudas un verdadero éxito del que participan todos los amigos que se reunen en derredor de la revista "La Escoba", es un éxito no solo de la editorial, sino de todos nuestros lectores y suscriptores, es el éxito de toda la colonia ucraniana en la Argentina.

Si tenemos en cuenta que en esta generosa tierra del inmortal San Martín, viven numerosas inmigraciones de otros países más numerosas que la ucraniana y que aún no han llegado a editar una revista del tipo de humor y sátira, es ello clara demostración, que la nación ucraniana tiene en sus principios profundamente arraigado el sentido del humor. Y ese humor ucraniano ha pasado con los inmigrantes, desde nuestra patria hacia otros continentes; él vive junto con toda la colectividad ucraniana en el exilio, tanto días de éxito como de derrota y cual parte indivisible del vivir ucraniano en el mundo, lucha por la realización de nuestro mas caro ideal: la liberación de Uerania del yugo bolchevique.

Al entregar este calendario anual de "La Escoba" en vuestras manos estimados lectores y suscriptores, les deseamos con este nuevo año que se inicia la realización de todos vuestros proyectos e ideales.

Que en medio de vuestros diarios problemas no desaparezca la sonrisa y entonces la vida os será mucha mas llevadera de lo que es en realidad.

Під Новий Рік

РІК НОВИЙ КОЖЕН СТРІНУТИ ЗВІК,
ЯК БАТЬКИ СВОЮ ПЕРШУ ДИТИНУ.
І ТАКСАМО ЗАКІНЧЕНИЙ РІК
ПРОВОЖАЄМ... КОЛІНОМ У СПИНУ.

БО ПОТІХИ ЗДЕБІЛЬША НЕМА
ВІД НОВОГО ЖАДАНОГО РОКУ,
І ЛЮДИНА ПОТРОХУ ДРІМА,
А ЖИТТЯ ДЕСЬ ВИЛИСКУЄ ЗБОКУ

ТАК БУЛО Й ТАК ВЕДЕТЬСЯ ЗАВЖДИ —
ЗАМІСТЬ ЧИСТОГО СТРУМУ — ПОМИЙ,
І ОДНАК, ЯК КОНЯ ДО ВОДИ,
ТЯГНЕ НАС ДО НОВОЇ НАДІї.

ОСЬ, НАСТАНЕ, МОВЛЯВ, ТА ПОРА,
КОЛИ ПРАВДА ПЛАНЕТУ ОЧОЛІТЬ
КОЛИ РІЗНА ПАСКУДНА МАРА
ГОРДУ ПИКУ ПОХІЛІТЬ ДОДОЛУ..

ТРЕБА ВІРИТИ ЦЛІЙ СВІЙ ВІК
У ІЩАСЛІВІ ПОДІЇ І ДАТИ.
БО НА ЛИХО Ж ТОДІ НОВИЙ РІК
ДЗВОНОМ ЧАРОК І ТОСТІВ ВІТАТИ?!

ІВАН ЕВЕНТУАЛЬНИЙ

Січень

українські свята   латинські свята

ст. ст. дні

- 1|19|Ч Грд. Боніфатія свмч.
2|20|П Ігнатія Бог. свщмч.
3|21|С Уліяни м.

- 4|22|Н 30 по Сош., Анаст. вмч.
5|23|П 10 мч. в Криті
6|24|В Навеч. Різдва, Євгенії м.
7|25|С Різдво Христове
8|26|Ч Соб. Пр. Б. і св. Йосиф.
9|27|П Стефана прмч.
10|28|С 2.000 мч. в Никомідії

- 11|29|Н 31 по Сош. Діт. уб. в В.
12|30|П Анісії і Зотика
13|31|В Меланії пр.
14| 1|С Січ. Новий Рік Об.Г.св.В.
15| 2|Ч Сильвестра папи
16| 3|П Малахії прор.
17| 4|С † Собор 70 Апостолів

- 18| 5|Н 32 по С.,Нав. Бог., Т. м.
19| 6|П Богоявлення Господнє
20| 7|В † Соб. св. Ів. Христит.
21| 8|С Дом. пр., Юрія і Ом.
22| 9|Ч Поліевкта м.
23|10|П Св. Григорія і Домета
24|11|С † Теодосія прп.

- 25|12|Н Мит. і Фар., Татяни м.
26|13|П Ярмила м., Якова прп.
27|14|В ОО. прп. в Син. убитих
28|15|С Павла з Тев, Гавр. прп.
29|16|Ч Покл. веригам св. Петр.
30|17|П Антонія прп.
31|18|С † Атанасія і Кирила свв.

Circ. de N.S.J.Cristo
Smo. N. de Jesus
sta. Genoveva, v.

Gregorio, ob.
s. Simon Estilista
Ador. de los SS. Reyes
s. Luciano m.
s. Severino, ob.
sta. Pascasia, v. m.
s. Pablo 1-er erm.

La Sagrada Familia
s. Arcadio, m.
s. Gumersindo
s. Hilario, ab.
s. Mauro
s. Marcelo p. m.
sta. Rosalina, v. m.

Cat. S. Pedro R.
sta. Fufrasia v. m.
s. Sebastian
sta. Inés. v. m.
Anastasio m.
Desp. de la Virgen
s. Timoteo

Conv. de S. Pablo
sta. Paula
s. J. Crisostomo
s. Flaviano m.
Francisco de S.
sta. Martina v.
s. Juan Bosco

ПОРАДИ “МІТЛІ” НА СІЧЕНЬ:

Суспільно-громадську працю радимо поставити в кут замість святвечірнього дідуха. Політичний глупд перемішати з сіном і посеглити на святочному столі, а отісля дати з'їсти фармерській корові, то буде з цього пожиток. На арену національної справи вийти не з розумом, а з ногами: в січні адже починається карнавал, тож у цьому місяці важіша від найкращої ідеї така національна праця, як рumba, танго чи бугі-бугі.

На святочні академії радимо не ходити, бо і так з вас заслуга не буде.

ЗАПИСКИ:

МОДЕРНІ РАДІОПРИЙМАЧІ І “КОМБІНАДО”
усіх типів, як теж направки і модернізацію приймачів
старшого типу
виконує:

інж. ЮЛІЯН ГОШОВСЬКИЙ
 (бувш. працівник "Сіменса" і "Телефункен" в Європі)
 Листовні зголосження:
 Burzaco FCNGR
 Poste Restante
 або що-неділі:
 Curapaligüe 760
 Buenos Aires

Мотий

н. ст. | ст. ст. | дні | українські свята | латинські свята

- 1|19|Н Січ. Блудн. Сина, Мак. пр
2|20|П † Євтімія прп., Анни м.
3|21|В Максима ісповідника
4|22|С Тимофія ап.
5|23|Ч Климента свящнч.
6|24|П Ксениї Римл. преп.
7|25|С † Григорія Бог.

- s. Ignacio, ob. у mar.
Purif. de la Virgen
s. Blas ob. m.
s. Gilberto
sta. Agneda
sta. Dorotea, v. m.
s. Romualdo id.

- 8|26|Н М'якопуст., Ксенофона
9|27|П † Перец. мош. св. Ів. З.
10|28|В Єфрема Сиріна преп.
11|29|С Лаврентія преп.
12|30|Ч Трьох Святителів
13|31|П Кирилл Ів. Свв. чудотв.
14| 1|С Лют. Трифона мч.

- s. Felix de v.
sta. Apolonia
sta. Escolástica
N. Sra. de Lourdes
sta. Eulalia, v. m
s. Benigno
s. Valentín m.

- 15| 2|Н Сироп., Стр. Господнє
16| 3|П Симон. і Анни. Поч В. П.
17| 4|В Сидора преп.
18| 5|С Агафії м., св. Феодосія
19| 6|Ч Юліана, Марти, Марії м.
20| 7|П Партенія і Луки преп.
21| 8|С Теодора влмч.

- Ss. Faustino y J., Caranaval:
sta. Juliana, Carnaval
s. Angilberto, Carnaval
s. Maximo m.
s. Gubino m.
s. Sereno m.
s. Lucio m.

- 22| 9|Н 1 посту. Никифора мч.
23|10|П Харлампія мч.
24|11|В Власія Священномууч.
25|12|С Мелетія св.
26|13|Ч Мартиніяна преп.
27|14|П † Рівноапост. Кирила
28|15|С Св. Ап. Оникима, Пом.

- sta. Marg. Sortona
s. Pedro Damiano
s. Sergio m.
s. Marias ap.
s. Nestor
s. Leandro
ss. Macario y Rufino

ПОРАДИ “МІТЛІ” НА ЛЮТИЙ:

Не огускайте в цьому місяці ні одної забави, бо цією акцією виборемо, напевне, краще завтра. Якщо ви т же стерли одну пару черевників, не падайте духом: купіть другу і шурайте, хай аж курява піднімається.

Започаткуйте акцію консолідації. Місянь лютий — найкоротший у році, тож і часу на пусті балочки не витратите багато, а успіх буде однаковий.

ЗАПИСКИ:

ФАБРИКА МЕБЛІВ
ФАБРИКА ВІКОН І ДВЕРЕЙ
ФАБРИКА ДЕРЕВ'ЯНИХ СКРИНЬОК
НА ОПАКУВАННЯ
D E M E W O
Soc. Res. Ltda., Capital \$ 170.000.00
INDUSTRIA MADERERA
c. Montevideo 1488 Berisso F.C.N.G.R.
* Поручає свої вироби по найнижчих цінах. *

Березетко

н. сіт. дні | українські свята латинські свята

-
- 1|16|Н Лют. 2 посту, Памф. мч.
2|17|II † Теодора Тирона вмч.
3|18|В Фллявіяна св.
4|19|С Архіпа ап.
5|20|Ч Льва преп.
6|21|П Тимотея прп.
7|22|С Маврикія мч., Помин.
-

- 8|23|Н 3 посту, Полікарпа свщ.
9|24|ІI † Відн. Чесн. Гол. Ів. Хр.
10|25|В Тараксія прп.
11|26|С Порфірія св.
12|27|Ч Прокона прп.
13|28|П Василія Ісповідника
14| 1|С Бер. Євдокії
-

- 15| 2|Н 4 посту, Теодота свщм.
16| 3|П Євтропія мч.
17| 4|В Герасима прп.
18| 5|С Конона мч., Поклони.
19| 6|Ч св. 42 мучен. Аморейсь.
20| 7|П Павла, Омеляна прп.
21| 8|С Тeofілакта прп.
-

- 22| 9|Н 5 посту, 40 Мучеників
23|10|П Кіндрата мч.
24|11|В Софонія св.
25|12|С Теофана Ісповідника прп
26|13|Ч Христини м.
27|14|П Ростислава св., Вен. прп
28|15|С Олександра, Нікан. мч.
-

- 29|16|Н Вербна, Юліяна мч.
30|17|П † Олексія чол. Б.
31|18|В Кирила св.

-
- s. Rosendo Fd.
s. Maximo
s. Casimiro pr.
s. Adriano m.
s. Juan Jose de la C.
s. Tomas de A.
s. Juan de Dios
-

- sta. Aurea
sta. Francisca
sta. Anastasia
s. Gregorio M.
s. Rodrigo
sta. Cristina v. y m.
sta. Matilde, emp.
-

- s. Abraham arz.
s. Patricio
Arcang. S. Gabriel
s. José esp. Virgen
San José
s. Benito m.
s. Benito, abad., Otoño
-

- s. Toribio arz.
ss. Marco y T.
Victoriano
La Anunciación
s. J. Damaseo
s. J. Capistrano
s. Janás m.
-

- ss. Pastor y Victoriano, mrs.
s. Juan Climaco
s. Benjamin

ПОРАДИ "МІТЛИ" НА БЕРЕЗЕНЬ:

Через те, що ви під час карнавалу стратили на разі і на кишенні, радимо в цьому місяці підкріпити свої сили на майбутнє. Істи, отже, як найбільше, пити — по можності подвійну кількість. З огляду, однак, на те, що в березні рже є за календарним уставом піст, пити самі пісні напитки, як напр. пиво, горілку або вино, а в ніякому разі не вільно пити молока чи сметанки.

При кінці місяця дайте доказ, що національна справа вам не є байдужою і заложіть ініціативну групу для підготовки ширших сходин, на яких буде вибрано комітет для влаштування Шевченківської Академії.

ЗАПИСКИ:

— ФАБРИКА ЖІНОЧОГО ВЗУТТЯ —

Д М И Т Р А Д Е М Ч У К А

поручає солідно виконані вироби.

с. Tarija 3759   Т. Е. 45-7719   Buenos Aires

ВЕЛИКИЙ ВИБІР!

ЦІНИ НИЗЬКІ!

Рвіменськ

н. ст.   ст. ст.   дні   українські свята   латинські свята

1 19 С	Бер. Хризанта, Дарії мч.	s. Hugo, ob.
2 20 Ч	Страсний, Сергія прп.	Jueves Santo
3 21 П	Великодна П'ят. Як. ісп.	Viernes Santo
4 22 С	Вел. Суб., Василія свщм.	Sabado Santo
5 23 Н	Воскресення Христ., Лід.	Pascua
6 24 П	Свіtl. Понеділок, Артм.	s. Eutiquio m.
7 25 В	Свіtl. Вівт. Благ. Пр. Б.	s. J. B. de Salle
8 26 С	† Соб. Арханг. Гавриїла	s. Dionisio
9 27 Ч	Матрони св.	sta. Casilda
10 28 П	Гларіона прп.	s. Miguel cf.
11 29 С	Марка прпмч.	s. Leon de P.
12 30 Н	Нед. Томина, Ів. Ліств.	s. Zenon, N. Sra. de los Dol.
13 31 П	Квіт., Іпатія прп., Пров..	s. Pedro T.
14 1 В	Марії Єгипет. прп.	Just., Día de las Americas
15 2 С	Тита прп.	s. Leonida
16 3 Ч	Никити Іспов., прп.	sta. Bernadita
17 4 П	Іосифа прп.	s. Aniceto
18 5 С	Платона прп., Теодулз	s. Perfecto m.
19 6 Н	Мироносць, Євтіхія св.	s. Teófilo de C.
20 7 П	Юрія прп.	s. Sulpicio m.
21 8 В	Іродіона ап.	s. Anselmo arz.
22 9 С	Євсихія мч.	ss. Sotero y Cayo
23 10 Ч	Терентія, Максима, мч.	s. Jorge m. de S.
24 11 П	Антипи свщмч.	s. Fidel de S.
25 12 С	Зенона свщмч.	s. Marcos Ev.
26 13 Н	Розслаб. Артемона свш.	Sra. B. Consejo
27 14 П	Мартини св.	s. Pedro Arm.
28 15 В	Мстислава св., Аристар.	sta. Valeria
29 16 С	Агапії, Ірини мч.	sta. Catalina de S.
30 17 Ч	Симеона прп.	s. Roberto

s. Hugo, ob.	Jueves Santo
Viernes Santo	Sabado Santo
Pascua	s. Eutiquio m.
s. J. B. de Salle	s. Dionisio
sta. Casilda	s. Miguel cf.
s. Leon de P.	s. Leonida
s. Zenon, N. Sra. de los Dol.	Just., Día de las Americas
s. Pedro T.	s. Leonida
s. Perfecto m.	sta. Bernadita
s. Teófilo de C.	s. Aniceto
s. Sulpicio m.	s. Marcos Ev.
s. Anselmo arz.	Sra. B. Consejo
ss. Sotero y Cayo	s. Pedro Arm.
s. Jorge m. de S.	sta. Valeria
s. Fidel de S.	sta. Catalina de S.
s. Marcos Ev.	s. Roberto

ПОРАДИ "МІТЛІ" НА КВІТЕНЬ:

Удавайте, що вам дуже лежить на серці патріотична праця, заходьте по можності до кожного українського товариства і давайте свої поради й проекти. Про їх виконання не турбуйтесь, бо так чи інакше вони нездійснімі, але буде принайменше виглядати як на долоні, що ви не звичайна собі сіра людина, а справжній патріот. Якщо, однак, ваші проекти і поради не матимуть ніякого успіху, вмивайте руки і кажіть: "я не винен".

У квітні можна започаткувати національну збірку під кличем: "Вся писанка для "Мітлі"! Зібрані сирі або варені (тільки не зіпсуті!) яйця-писанки можна вислати на адресу нашої Адміністрації.

ЗАПИСКИ:

.....
.....

— ПЕРША УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА —

*** ПУДЕЛОК І КАРТОНОВИХ ВИРОБІВ ***

З А Х А Р І Й Д А Н Ь К О

c. Nahuel Huapi 5750/52 Т. Е. 51-8321 Buenos Aires

— поручає свої вироби по найдешевшій ціні. —

Травень

СІ СТ. ДНІ УКРАЇНСЬКІ СВЯТА ЛАТИНСЬКІ СВЯТА

1 18 П	Квіт., Івана прп., Вікт. мч.	ss. Felipe y S., Fta del Trab.
2 19 С	Никифора прп.	s. Atanasio dt.
3 20 Н	Самарянки, Федора прп.	Inv. Sto. Cr. A. d. Sr.
4 21 П	Януарія свящмч.	sta. Monica
5 22 В	Віталія прп.	s. Pio v. p.
6 23 С	† В мч. Юрія	s. J. Damasceno
7 24 Ч	Сави Стратилата мч.	s. Estanislao
8 25 П	Єв. Марка	Aparic. S. Miguel
9 26 С	Василія свящмч.	s. Gregorio N.
10 27 Н	Сліпор., Симона, свящмч.	s. Antonio arz.
11 28 П	Ясона і Сосинатра, ап.	Sra. de D. D. d. A.
12 29 В	Св. 9 мч. в Кизиці	s. Domingo de C.
13 30 С	Якова Зав., ап.	s. Roberto B.
14 1 Ч	Трав. Вознес. ГНХриста	La Ascensión del Señor
15 2 П	Бориса і Гліба	s. Isidro Labrador
16 3 С	Тимофія і Маври, мч.	s. Ubaldo ob.
17 4 Н	Св. Отців, Пелагії прпмч.	s. Pascual B.
18 5 П	Ірини, вмч.	s. Victoria
19 6 В	† Йова Многострадальн.	sta. Ivón Ives
20 7 С	Акакія, мч., Нила прп.	s. Bernardino
21 8 Ч	† Івана Богослова, ап., єв.	s. Valente m.
22 9 П	Перенес. моц. Св. М. Чуд.	sta. Rosa de C. s. Mar.
23 10 С	Симона, ап., Поминальн.	s. Desiderio
24 11 Н	Г'ятидес., Зел. Свята	Pentecostes
25 12 П	День Св. Духа, Єпіф., свт	s. Urbano, Fta Civica
26 13 В	Макарія прмч., Глік., мч.	s. Felipe Neri
27 14 С	Ісидора, мч... Максима	sta. Beda
28 15 Ч	Пахомія, прп.	s. Ristituto
29 16 П	Федора, прп.	sta. Juana de Av.
30 17 С	Андроніка і Юнії, св. ап.	s. Fernando, rey
31 18 Н	Всіх Святих, Ол., Кл., мч.	sta. Angela de M.

ПОРАДИ "МІТЛІ" НА ТРАВЕНЬ:

Як світить гарне сонце, а ви маєте передчутия, що ваші друзі, до яких ви заходили у відвідини цілу зиму, можуть зйти до вас, зацікавтесь природою, і поїльте на т. зв. "маюфес". Уважайте лише, щоб це був абсолютний секрет, бо інакше вони знайомі перешкодять вам зробити те все, що ви собі запроектували зробити на лоні природи.

У травні святкуємо жалібні академії. Якщо до вас прийдуть із запрошенням мельниківці, скажіть, що ви підете на академію, яку влаштовують бандерівці, а як прийдуть бандерівці, скажіть, що ви вже відсвяткували з мельниківцями. В цей спосіб задержите гроші за вступ у кишенні, а національну гордість у — патріотичному серці.

ЗАПИСКИ:

— КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ —

— ДМИТРА ШУПЛАТА —

с. Boedo 1617   Т. Е. 61-6814   Buenos Aires

ВИКОНУЄ ВСІ КРАВЕЦЬКІ РОБОТИ

з матеріалів краївих і заграницьких.

Ціни низькі!

Виконання солідне!

Червень

н. ст.

ст. ст.

ін

українські свята латинські свята

- 1|19|II Трав. Патр. свщ., П. Пт.
 2|20|В Олекс., мч., Таалея мч.
 3|21|С † Константина і Олени
 4|22|Ч Василіска, мч., Пр. Евхр.
 5|23|П Михайла іспов., прп.
 6|24|С Симеона, Микити, св. ст.

- 7|25|Н 2 по П'ятидес., Св. Яр., Іг
 8|26|П Аверкія і Ол., мч., Карпа
 9|27|В Федори, мч.
 10|28|С Никити св.
 11|29|Ч Феодосії ліви, прпмч.
 12|30|П Романа, Терентія, мч.
 13|31|С Єрма, св. ап.

- 14| 1|Н Чер., 3 по П., Юстина
 15| 2|П Св. Никифора ісповідн.
 16| 3|В Павли, мч., Лукіяна всщ.
 17| 4|С Митрофана, свт.
 18| 5|Ч Доротея, свщмч.
 19| 6|П Вісаріона, прп.
 20| 7|С Теодота, свщмч.

- 21| 8|Н 4 по П'ятидес., Нік., Мар.
 22| 9|П † Кирила, свт.
 23|10|В Тимофія, свщмч.
 24|11|С † Вартолом. і Варнави, ап.
 25|12|Ч † Онуфрія Великого, прп
 26|13|П Акиліни, Антоніни, мч.
 27|14|С † Єлісея, прор.

- 28|15|Н 5 по П'ятидес., Амоса пр.
 29|16|П Тихона, свт.
 30|17|В Св. Мануїла

- s. Fortunato
 s. Marcelino
 sta. Clotilde
Corpus Christi
 s. Bonifacio
 s. Norberto C.

- s. Medardo**
 s. Codumbai
 sta. Margarita
 s. Bernabé, ар.
 s. Pablo
 s. Juan de Salo
 Antonio de Pad.

- s. Basilio, об.**
 s. Vito, mr.
 s. Orellano
 s. Hervé
 sta. Marina
 s. Gervaso
s. Sil., Día de la Bandera

- s. L. Gonzaga, Invierno**
 s. Paulino
 sta. Agripina
 Nat. S. J. Bautista
 s. Guillermo M.
 s. Pelayo m.
 s. Crescente

- s. Ireneo**
San Pedro y San Pablo
 s. Marcial

ПОРАДИ "МІТЛІ" НА ЧЕРВЕНЬ:

Починайте розповідати кожному, що через постійну працю на народній ниві ви втратили сили і вам належиться давно заслужений відпочинок. Нарікайте перед кожним, що ніхто нічого не хоче робити, і якщо б ви не докладали старань, то кожна ділянка громадського відтинку, вже давно була б похована в могилі. Вимагайте від кожного, щоб працював так само, як працюєте ви, бо цим способом найкраще реалізувати клич "В єдності сила!"

Можете започаткувати нові переговори про консолідацію; невдовзі почнеться т. зв. "огірковий сезон", тобто сезон, у якому на шпальтах газет появляються неймовірні новинки. Вістка про консолідацію дуже добре підходить до того сезону.

З А П И С К И :

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН — ТАРАСА ПЕНИ с. Івана — — КИЇВ —

Смачні європейські страви, —

— добірні напитки, —

— обслуга солідна.

c. Leandro N. Alem 1831

Dock Sud

Місяць

С | С | Д | Н |

українські свята латинські свята

- 1|18|С Чер., Леонтія, мч.
2|19|Ч † Юліан., Тадея,
3|20|П Мефодія, світмч.
4|21|С Юліана, мч.

- s. Secundino, mr.
Visit. de la Virg.
s. Leon
s. Teodoro

- 5|22|Н 6 по П'ятидес., Зинона, мч
6|23|П Св. Агріпіни, мч.
7|24|В Різдво Св. Івана Христ.
8|25|С Февронії, прмч.
9|26|Ч Давида, прп.
10|27|П Св. Іоанн мир., Самсона
11|28|С Перен. мощ. Кирила і Івана

- sta. Fil. Día d. C.
s. Goar
s. Cirilo, ob., Día de A. Pol.
sta. Isabel
Ntra. Sra. de It., Fta Civica
sta. Felicidad
s. Pio I, p.

- 12|29|Н 7 по П'ят., Св. Ап. П. і П.
13|30|П † Собор св. 12 апостолів
14| 1|В Лип. Кузьми і Дам., св. ч.
15| 2|С † Пол. Риз Пр. Б.
16| 3|Ч Анатолія, свт.
17| 4|П Св. Андр Крит., Марти
18| 5|С Анни і Кирили, мч.

- S. Juan Gnal.
s. Anacleto p.
s. Buenaventura
s. Enrique
N. la Sra. del Carmen
s. Camilo
s. Vicente

- 19| 6|Н 8 по П'ят., Св. Юл. кн. О.
20| 7|П Фоми Мал., прп., Акакія
21| 8|В † Прокопія, вмч.
22| 9|С Олександра,, Андрія, мч.
23|10|Ч † Антонія Печ.
24|11|П Євфімії, мч., Бл. кн. Ол..
25|12|С Іларія, мч.

- s. Jeronimo
s. Daniel
sta. M. Magdalena
s. Apolinar
sta. Cristina
s. Santiago
sta. Ana m. V.

- 26|13|Н 9 по П'ят. Соб. Св. ар, Г.
27|14|П Св. Акили, ап.
28|15|В † Володимира Вел.
29|16|С Юлії діви, мч.
30|17|Ч. Марини, вмч.
31|18|П Омеляна, мч.

- Pantoleon
Inocencio
sta. Marta
s. Alejo
s. Abel
s. Ignacio

ПОРАДИ "МІТЛИ" НА ЛИПЕНЬ:

Старайтесь виїхати якомога далі від міста, десь у глуху провінцію, а всім знайомим кажіть перед від'їздом, що йдете до Маямі, на Флоріду. Кожний буде дивуватись, а водночас заздрити, мовляв, видно праця на народній ниві по-платна, бо інакше не мав би за що поїхати на курорт. На курорт радимо брати всі потрібні причандали, за виїмком власної дружини.

Виконуючи намічений план, не забудьте виголосити в липні програмовий реферат п. з. "Вплив огіркового сезону на консолідацію українських партій".

ЗАПИСКИ:

Dr. LEONARDO LITVINOV

Medico Cirujano del Hospital Alvear

Лікар українець

Приймає пацієнтів:

в понеділок, середу і п'ятницю від год. 16-ої
у вівторок, четвер і суботу від год. 18-ої.
с. Bolivia 805   Т. Е. 66-9255   Buenos Aires

Сергатськ

ж.
ст.
дн.

ст.
дн.

українські свята латинські свята

1 19 С	Лип., Макрини, прп.	s. Eusebio, ob. y mar.
2 20 Н	10 по П'ят., Св. Ілії, пр.	N. Sra. de Ang.
3 21 П	Симеона, Онуфрія, прп.	sta. Lidia la P.
4 22 В	† Марії Магдалини	s. Domingo G.
5 23 С	Трофима, мч.	N. Sra. de Niev.
6 24 Ч	† Бориса і Гліба, Полік.	ss. Justo y P.
7 25 П	Успіння пр. Анни, м. Пр.Б	s. Cayetano T.
8 26 С	Єрмолая, свщмч.	s. Osvaldo
9 27 Н	11 по П'ят., Пантелеймона, вмп.	s. David.
10 28 П	Св. Прохора, Ніканора	s. Losenzo
11 29 В	Констант., Калініка, свт.	s. Tiburcio
12 30 С	Сили, ап.	Día de la Reconquista
13 31 Ч	Євдокима, прп.	s. Hipolito
14 1 П	Серп. Хр. України, Мак.	s. Demetrio
15 2 С	† Степана, свщмч.	La Asunc. Virgen Maria
16 3 Н	12 по П'ят., Св. Соломії	s. Joaquin P. de la V. M.
17 4 П	Кузьми, свщмч.	An. de la m. G. S. Martín
18 5 В	Фабія, свщмч.	sta. Elena
19 6 С	Преображення Господнє	s. Juan Enoles
20 7 Ч	Дометія, прмч.	s. Bernardo
21 8 П	Григорія Печ., прп.	sta. Juana Fea.
22 9 С	Св. Матвія, ап.	Sinforio
23 10 Н	13 по П'ят., Лавр., св. мч.	s. Filipe
24 11 П	Сусани, мч.	Bartolome
25 12 В	Олександра, свщмч.	Luis
26 13 С	Максима ісповідн., прп.	s. Cesareo
27 14 Ч	Феодос. Печ., прп., К. Сп.	s. José Calosanz.
28 15 П	Успіння Прсв. Богородиці	Agustin
29 16 С	† Пер. Нер. Обр. ГНІХр.	Degoll. J. B.
30 17 Н	14 по П'ят., Мир., Стр. мч	sta. Rosa de Lima
31 18 П	Флора, Лавра, мч.	s. Roman N.

ПОРАДИ “МІТЛІ” НА СЕРПЕНЬ:

Якщо заїдете в нову околицю, хваліть перед тамошніми українцями всіх працівників на народній ниві у вашому місті, не забуваючи, розуміється, найбільш сказати про себе. Розповідайте про осяги, які постали у вашій уяві, давайте цифрові результати, бо їх так чи інакше ніхто не буде старатись перевірити. У працю місцевих організацій, якщо такі існують, не истрявайте, бо можуть вас розшифрувати, а це вам, як чесному працівнику на народній ниві, не відповідає. Заложіть обов'язково нову партію, а саме партію покера, ферблля, або в найгіршому разі, партію “очки”.

Під час вакансії можете прочитати теж і українську газету, якщо таку позичить вам знайомий. Скритикуйте її та заявіть, що шкода тратити часу на її читання, і вже краще читати “Старое Русское Слово”, “Фрає Цайтунг”, чи “Газету Цодзенну”.

З А П И С К И :

— — — УКРАЇНСЬКА КАВАРНЯ-БАР — — —

“L O S   T R E S   H E R M A N O S ”

c. Ing. Huergo 1158

Dock Sud

** поручає П. Т. гостям багатий вибір напітків. **

*** СМАЧНІ СТРАВИ ***

Вересень

ст. ст. дні українські свята латинські свята

1 19 В	Серп. , Св. Андрія, мч.	s. Gil, ab.
2 20 С	Св. Самуїла, прор.	s. Elpidio
3 21 Ч	Св. Тадея, ап. і Васси	sta. Eufemia
4 22 ІІ	Св. Агатоніка, мч.	s. Moises
5 23 С	Св. Луна, мч., Іринея	sta. Obdulia
6 24 Н 15 по П'ят.	Євтіхія , свіц.	Zacarias
7 25 ІІ	Св. Тита, ап.	Los mart. Ug.
8 26 В	Адріана, мч., Наталії, мч.	Nat. Sta. Virg.
9 27 С	Пімена, при.	s. Pedro
10 28 Ч	Мойсея, прп.	Mart. de J.
11 29 П	Усікн. Чес. Гол. Св. І. Хр.	ss. Proto y J.
12 30 С	Св. Олександра	Dulce n. M.
13 31 Н 16 по П'ят.	Пол. п. Пр. Б.	Amad., Ntra. Sra. de los Mil.
14 1 ІІ	Вер. , Симеона Ст., прп.	Exalt. Sta. Cruz
15 2 В	Маманта, мч.	s. Cornelio
16 3 С	Василісі і Домні, мч. Аи.	sta. Aridna
17 4 Ч	Вавилі, свящмч.	s. José Cuper.
18 5 П	Св. пр. Зах. і Єлизавети	s. Jenaro
19 6 С	† Чудо Св. Арх. Михайла	sta. Susana
20 7 Н 17 по П'ят.	Макарія , прп.	s. Eustaquio, mr.
21 8 П	Різдво Пр. Богородиці	s. Mateo, ap. у ev., Primav.
22 9 В	Св. Пр. Йоакима і Ани	Lino p.
23 10 С	Мінодори, мч.	N. S. de la Mer.
24 11 Ч	Сергія, прп.	s. Cleofas
25 12 П	Автонома , свящмч.	sta. Ma de Cerv.
26 13 С	Корнелія сотн., свящмч.	sta. Eugenia
27 14 Н 18 по П.	Воздв. Ч. Хрес.	ss. Cosme y D.
28 15 П	Никити, мч.	Wenceslao
29 16 В	Св. Євфімії, вмч.	Miguel Arc.
30 17 С	Вір., Над., Люб., Соф. мч.	s. Honorio, ob.

ПОРАДИ "МІТЛІ" НА ВЕРЕСЕНЬ:

Зайшовши до українського товариства, дайте відчути, що робите ласку, явившись туди. Хай знають і відчувають, що ви не звичайний селепко, а кандидат на провідника української еміграції. Не заходьте в розмови зі звичайними людьми; на це не дозволяє вам ваша амбіція. Диріться на кожного згори, трактуйте його, як мешевартісного члена нашої спільноти.

Конче дайте почин, щоб відсвяткувати у найближчому часі Шевченківську Академію, і, щоб витрачати менше енергії, можете її сполучити з річницею Крут, Бродів, або Листопадового Зриву.

ЗАПИСКИ:

Е. К Р И В О Н И С

ДИПЛОМОВАНИЙ КРАВЕЦЬ З ДОВГОЛІТНЬОЮ

* ПРАКТИКОЮ У ВАРШАВІ І ВІДНІ *

Виконує

жіночі й чоловічі одяги по приступних цінах.

Albarellos 2557

Martinez F.C.N.B.M.

УСовітень

н. ст. | ст. ст. | дні | українські свята латинські свята

- 1|18|Ч Вер., Аріядни, Ірини, мч.
 2|19|П Св. Трофима, мч.
 3|20|С Св. Михаїла і Феод., мч.

- 4|21|Н 19 по П., Димитрія свт.
 5|22|П Фоки, свщмч.
 6|23|В † Зачаття Св. Ів. Христ.
 7|24|С Св. Теклі, првмч.
 8|25|Ч Євфросінії, прп.
 9|26|П † Предст. Івана Богосл.
 10|27|С Калістрата, мч.

- 11|28|Н 20 по П., Харитона, прп.
 12|29|П Кирика, прп.
 13|30|В Михайла, свт., Григ., свіщ
 14| 1|С Жовт., Покр. Пр. Богор.
 15| 2|Ч Кипріяна, свщмч.
 16| 3|П Діонісія, свщмч.
 17| 4|С Єротея, свщмч.

- 18| 5|Н 21 по П., Петра, Ол., свт.
 19| 6|П † Томи, ап.
 20| 7|В Сергія, прп.
 21| 8|С Пелагії, Таїсії, прп.
 22| 9|Ч † Св. Якова, ап.
 23|10|П Св. Євлампія, Євлапмпії
 24|11|С Св. Пилипа, ап.

- 25|12|Н 22 по П., Царя Хр., Андр.
 26|13|П Св. Карпа, мч.
 27|14|В Паракеви, Назарія, прп.
 28|15|С Лукіяна, прмч.
 29|16|Ч Лонгіна, мч.
 30|17|П Андрія, прмч., Осії
 31|18|С † Луки, ап. і євангелиста

s. Remigio
 Los B. Ing.
 sta. Teres N. J.

San Francisco de A.
 Froilan ob.
 s. Bruno
 N. Sta. de Ros.
 sta. Tais de fe
 s. L. Bert. Diodl.
 s. Francisco

s. German, ob.
 Día de la Raza
 s. Eduardo
 s. Calixto
 sta. Teresa
 s. Galo
 sta. Eduorg., Fta Civica

s. Lucas
 Pedro de Ale.
 sta. Leene
 s. Hilarión
 sta. M. Solame
 s. Servando
 s. Rafael

Cristo Rey
 Evaristo
 Frumencio
 Simon J.
 sta. Ermelinda
 s. Gerardo, Día del Ahorro
 s. Nemesio, diae.

ПОРАДИ "МІТЛИ" НА ЖОВТЕНЬ:

У старому краю цей місяць було присвячено українській пресі. Нагадайте про цей звичай теж і за морем, а щоб не виглядало, що ви говорите "великих слів велику силу", вишліть одномісячні передплати на кілька українських газет. І так, поки адміністрації опам'ятаються, ви будете одержувати українські часописи, а коли одержите пригальку про заборгованість, відповідайте загальновідомою девізою: "А пошо присилаєте?"

Газету поверніть листоноші з допискою "випровадився", і чекайте до наступного жовтня, у якому повторите свій спосіб підтримки української преси.

На громадсько-суспільному відтинку починайте робити велику політику, а перш за все нинішорити за тим, які закиди треба буде зробити голові тої чи іншої установи на загальних зборах. Радимо робити це у повній конспірації, щоб, не дай Бог, аргументи, які ви маєте, не попали в руки ваших конкурентів.

ЗАПИСКИ:

— ALMACEN —

— de —

RAMOS GENERALES

DESPACHO DE BEBIDAS

Venta de nafta Y.P.F. — Aceite lubrificante

M. POCIURKO

Chilavert 1700

Villa Celina

Листочіади

ст. ст. дн. | українські свята латинські свята

- 1|19|Н Жовт., 23 по П., Йоїли,
 2|20|П Св. Артемія, вмч.
 3|21|В Іларіона, прп.
 4|22|С Св. рівноап. Аверкія
 5|23|Ч † Якова, ап.
 6|24|П Арети, прп.
 7|25|С Маркіяна, мч., Поминал

- 8|26|Н 24 по П., Св. вмч. Димит.
 9|27|П Нестора, мч.
 10|28|В † Параскеви Вмч.
 11|29|С Анастасії Римл., прмч.
 12|30|Ч Зиновія, Зиновій, мч.
 13|31|П Св. Стахія, ап., Ампелія
 14| 1|С Ілст., † Кузьми, Дам'яна

- 15| 2|Н 25 по П'ят., Акиндіна мч.
 16| 3|П Анни княгині, прп.
 17| 4|В Іоанікія, прп.
 18| 5|С Св. Галактона, мч.
 19| 6|Ч Св. Павла
 20| 7|П Лазаря, прп.
 21| 8|С Собор Св. Арх. Михаїла

- 22| 9|Н 26 по П., Онисифора, мч.
 23|10|П Св. Ерасті, ап., Радіона
 24|11|В Міні, вмч., Віктора
 25|12|С Св. Іоана М. Йосафата см.
 26|13|Ч † Івана Золотоустого
 27|14|П Св. Нікола, ап.
 28|15|С Гурия, мч., Поч. Піліпп.

- 29|16|Н 27 по П., Матвія, ап. і єв.
 30|17|П Свт. Григорія

F. de Todos Santos
 Conn. Fieles Dif.
 sta. Lola
 s. Carlos B.
 s. Romolo
 s. Felix
 s. Dilibordo

s. Godofredo, ob.
 s. Orestes
 s. Andres Ar.
San Martín de Tours
 s. Rene
 s. Diego de A.
 s. Laurencio

s. Damian, ob.
 Gertrudis
 s. Gregorio
 sta. Alda
 sta. Isabel
 s. Dasio
 Pres. de la Virg.

sta. Cecilia
 sta. Lucrecia
 sta. Flora
 sta. Catalina
 sta. Delfina
 Manif. M. Mil.
 s. Beato

s. Andres
Saturnino

ПОРАДИ "МІТЛІ" НА ЛИСТОГАД:

Можете дати ласкаву згоду на те, щоб ваше прізвище фігурувало в списках збіркових лист на залишених в Європі, як також і на різні добродійні пілі, але самозрозуміло, самі не сплачуйте ані одного сотника. Стійте твердо на становищі, що пожертви має складати простолюдя, а ви вже доволі дотепер надавались. Для окозамилення можете написати на одній з лист, що зобов'язуєтесь дати 100 доларів, але не пишіть коли їх дасьте. Як прийде збірщик, скажіть, хай іде до чорта, а по гроші прийде за 15 літ.

З огляду на те, що наближається в Південній Америці літо, а в Північній Америці — зима, розбудувати працю економічного сектору, тобіо забезпечити всіма потрібними напоями національні бари і буфети. Обов'язково вивісити над пляшками великий напис "Свій до свого!"

ЗАПИСКИ:

*** ФАБРИКА КАРТОНОВИХ ВИРОБІВ ***

— ЯРОСЛАВ САЄВИЧ —

виконує всі праці точно і по низьких цінах.

J. S A J E W Y C Z

FABRICA DE CAJAS DE CARTON FORRADAS

— y —
MECANICAS EN GENERAL

c. Capdevila 3330/32   T. E. 51-6062   Buenos Aires

Годинник

н. ст. | ст. | дн | **українські свята**   **латинські свята**

- 1|18|В Лист., Св. Платона, Ром.
 2|19|С Св. Авдія, прор.
 3|20|Ч Григорія Декапол., прп
 4|21|П Введення в храм Пр. Бог.
 5|22|С Св. Філімона, ап.

- 6|23|Н 28 по П., Св. Амфілохія
 7|24|Н Св. Катерини, вмч.
 8|25|В Климента, свіщмч.
 9|26|С Аліпія Стовпника, прп.
 10|27|Ч Якова, мч.
 11|28|П Степана Нового, прпмч.
 12|29|С Никтарія Печерс., прп.

- 13|30|Н 29 по П., Андрія Первозв.
 14| 1|П Груд., Св. Наума, прор.
 15| 2|В Авакума, прор.
 16| 3|С Софонія, прор.
 17| 4|Ч Св. Варвари, вмч.
 18| 5|П † Сави Освященного, прп.
 19| 6|С Св. Миколая Чудотворця

- 20| 7|Н 30 по П., Св. Амвросія
 21| 8|П Потапія, прп.
 22| 9|В † Зачаття Пресв. Богород.
 23|10|С Мінни, мч., Євгена
 24|11|Ч Данила Стовпника, прп
 25|12|П † Спиріона
 26|13|С † Мардарія, Ореста, мч.

- 27|14|Н 31 по П., Тирса, мч.
 28|15|П Єлевтерія, свіщмч.
 29|16|В Св. Агейя, прор.
 30|17|С † Даниїла, прор.
 31|18|Ч Севастіяна, мч.

- sta. Florencia
 sta. Bibiana
 s. Franc. Javier
 sta. Barbara
 s. Sanás ab.

- s. Nicolás
 Inmac. Con. de María
 sta. Leocadia
 Ambrosio
 sta. Eulalia
 s. Damaso
 sta. Adelaida

- sta. Lucía
 Venancio
 sta. Sristina
 s. Eusebio
 s. Lazaro
 N. Sra. de la O.
 s. Nemesio

- sto. Domingo
 s. Tomás, Verano
 s. Honorato
 Victoria
 s. Delfin
 Nat. de N. S. Jesucristo
 s. Esteban

- s. Juan Evang.
 Los ss. Inocen.
 sta. Melania
 Sabino
 s. Silvestre, papa

ПОРАДИ "МІТЛІ" НА ГРУДЕНЬ:

Через надмірну спеку в Південній Америці, і несподівано селікі морози й завії в Північній Америці і Канаді, не виходити цілий місяць з хати, лише телефоном видавати накази, або допитуватись як і що. Приготокляти плян праці на наступний рік, маючи на увазі цьогорічні осаги. Збирати дальші матеріялі, які докажуть, що ви єдиний серед усієї нашої спільноти маєте рацію, а всі інші помиляються. Приготовити списки майбутніх відділів культурно-освітніх товариств, пам'ятаючи, очевидно, щоб себе записати на одні з найбільш репрезентативних місць.

Перед закінченням року кожному доводиться потрясти кишеною на хатні та родинні витрати. Тому треба надшербіти і так уже надшерблени фінанси. Отже, щоб заспокоїти дружину, дітей, заздрість знайомих і самого себе, попросіть Адміністрацію "Мітли", зачекати з передплатаю до наступного місяця.

ЗАПИСКИ:

ПРОДАЖА І НАПРАВА ГОДИННИКІВ
ЗОЛОТНИЧІ ВИРОБИ —
— ШТУЧНА БІЖУТЕРІЯ
JOYERIA y RELOJERIA
M. F E D E W Y C Z

СЛУШНІ ДОМАГАННЯ

— Василю, — каже дружина до свого чоловіка, — я нічого не говорю, як ти постійно держиш руки у кишенях штанів. Я мовчу, як ти кладеш ноги на стіл. Але одне прохання мусиш мені сповнити.

— Яке?

— Як мене цілуєш, то виймай пігарку з уст.

З АМЕРИКАНСЬКИХ БУДНІВ

Оля провадить авто. Їде містом. Поліціянт затримує авто:

— Ваш дозвіл на їзду?

— Не маю

— Як то? І їдете? Чому ж ви не постараєтесь про право їзді?

— Не хочу, бо мені сказали, що ніколи його не дістану.

СПІВЧУТТЯ

На вулиці зустрічаються два приятелі:

— Вислови співчуття,

друже!

— А це чому? Не розумію.

— Моя жінка дісталася нове футро.

— Ну?

— І завтра йде з візитою до твоєї жінки.

ПІДЧАС СУПЕРЕЧКИ

— Ти хіба думаєш, що я ганяла за тобою, щоб тільки вийти заміж?

— Ні, ні! Лапка на миці теж за чищами не ганяє...

ПРОХАННЯ

Якомусь селянинові в Чехословаччині украдли козу. Він звернувся по поліційної владі.

— Ну, що ж, — кажуть, — ламо повідомлення по радіо, то може хто знає і повідомить

— Чи не могли б ви дати таке повідомлення до "Голосу Америки", бо у противному випадку ніхто не почує.

НОВІ ПРИПОВІДКИ

Як сендвіч і кока-коля, то не страшна неволя.

Баба з воза, "Фордові" легше.

Літаки Диски

— Чи ви чули щось про диски?
Диски мають форму миски,
Отакі-ось, отакенні! —
Сині, жовті і зелені,
Мчать, як буря, мчать, як вихор,
Іноді кружляють тихо,
І, як сказано мені,
Випускають промені . . .

— Ну, а далі? Далі? Далі?

— Диск недавно наздогнали
І питаютъ: чий ти є?
А воно як зареве,
Як зачмихає, заспорить,
Та угору, вгору, вгору,
А вже звідти каже: ов!
Шляк ті трафить, будь здоров!

— Дивно. Що ж це має бути?

— Тяжко покищо збегнути.
Таємниця, може й дух,
Хитро втілений у рух . . .

— Та ж його очима бачатъ?

— Та воно, душа собача,
Утікає від очей;
Тільки блисне, і — гей-гей —

Стрибом, скоком, перескоком,
Вже далеко, вже високо,
Розпізнай його, схопи!

— Може то якийсь Ді-пі
Заблудився у просторах?

— Ні, то ворог, певний ворог,
Бо, як сказано мені,
Випускає промені . . .

— А проміння те шкідливе?
Біле? Синє? Жовте? Сиве?
Хто відчуває його? Коли?

— Власне, здогади були.
Дехто каже: це — Совєти,
Дехто: з іншої планети,
А Франко комусь сказав:
— Дайте спокій, це — бузя!

**
*

Так тривожать думку диски,
Ті, що мають форму миски,
Що кружляють в небесах . . .
А недолю, горе, страх —
Явні, зримі, безсумнівні —
Всі політики наївні
Не завважують ато ж.
Сенс життя: “Дайош — беръош!”
Бізнес, зиск, торгівля, нафта,
Від Черчіля і до Тафта —
Боротьба за сталий мир
Між лисицями й курми . . .
Диски хай собі мандрують,
(Прийде час — їх здемаскують)
А ось те, що перед світом
Здемасковане, відкрите,
Що над людством держить ніж,
Має гасло: бий і ріж,
Та бундючна павучиха,
Що зробила стільки лиха,

Скверни серце й голова —
Богом проклята Москва.
Доки буде панувати,
Пити кров, сажать за грati
Не людей, народи цілі
Ради демонської цілі?
Чи не час, минувши диски,
Спрямувати вогненні блиски
На жахіття всіх епох?
Рік за роком пада в льох,
Рік за роком все сильніше
Шарудить московська миша,
І розтягує живіт,
Щоб пожерти вільний світ.

**

Живемо (і ми, і вищі)
Тим, що мріємо і свищем
На загрози, на біду.
В баняку товчим воду,
Сперечаемось про впливи
На чужі, не наші ниви,
І дурниці плетемо
Про тяжке й легке ярмо ...
«Х, немає Архимеда,
(Бо запалася плянета)
Щоб узяв він добрий дріт
І підтяг під небозвід.
Під сяйкі, чудесні зорі,
Що оживлюють простори,
Під той ДУХ, що вже коли
За копійку віддали.

ІВАН ЕВЕНТУАЛЬНИЙ

Стрибом, скоком, перескоком,
Вже далеко, вже високо,
Розлізний його, скопи!

— Може то якийсь Ді-пі
Заблудився у просторах?

— Ні, то ворог, певний ворог,
Бо, як сказано мені,
Випускає промені...

— А проміння те шкідливе?
Біле? Синє? Жовте? Сиве?
Хто відчув його? Коли?

— Власне, здогади були.
Дехто каже: це — Совєти,
Дехто: з іншої плянети,
А Франко комусь сказав:
— Дайте спокій, це — буза!

**

Так тривожать думку диски,
Ті, що мають форму миски,
Що кружляють в небесах...
А недолю, горе, страх —
Явні, зримі, безсумнівні —
Всі політики наївні
Не завважують атож.
Сенс життя: “Дайош — берьюш!”
Бізнес, зиск, торгівля, нафта,
Від Черчіля і до Тафта —
Боротьба за сталий мир
Між лисицями й курми...
Диски хай собі мандрують,
(Прийде час — їх здемаскують)
А ось те, що перед світом
Здемасковане, відкрите,
Що над людством держить ніж,
Має гасло: бий і ріж,
Та бундючна павучиха,
Що зробила стільки лиха,

Скверни серце й голова —
Богом проклята Москва.
Доки буде панувати,
Пити кров, сажать за грati
Не людей, народи цілі
Ради демонської цілі?
Чи не час, минувши диски,
Спрямувати вогненні блиски
На жахіття всіх епох?
Рік за роком пада в льох,
Рік за роком все сильніше
Шарудить московська миша,
І розтягує живіт,
Щоб пожерти вільний світ.

**

Живемо (і ми, і вищі)
Тим, що мріємо і свищем
На загрози, на біду.
В баняку товчем воду,
Сперечаемось про впливи
На чужі, не наші ниви,
І дурниці плетемо
Про тяжке й легке ярмо ...
Ех, немає Архимеда,
(Бо запалася плянета)
Щоб узяв він добрий дріт
І підтяг під небозвід.
Під сяйкі, чудесні зорі,
Що оживлюють простори,
Під той ДУХ, що вже коли
За копійку віддали.

ІВАН ЕВЕНТУАЛЬНИЙ

Раніш козли боялися левів,
Тепер же лев (британський, скажем прямо)
Пильнує Сходу й думає: Диви!
Чи не готовується й мені така ось драма?

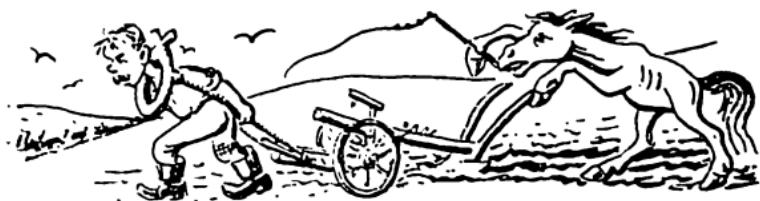
Не тягни так, ведмедисько,
Бо на кладці дуже слизько.
Що тобі за вигода,
Як утопиш цигана?

Їж, господарю, — каже коза, —
Бо як сам попадешся у житі,
Буде суд пролетарський судити,
А зі мною не знатимеш зла...

Якщо навчиш полювати
На лисицю півня,
Буде користь коло хати
Для тебе подвійна.

Ще ніколи так чудесно
Не орали ниви.
А проте, в добу прогресу,
Всі дива можливі.

Не дурна картинка ця,
Не для сміху писана:
В царстві Сталіна-отця
Це не жарт, а істина.

5:

Коли б риба дійсно
Вудити уміла,
Чи не так, приблизно,
Виглядало б діло?

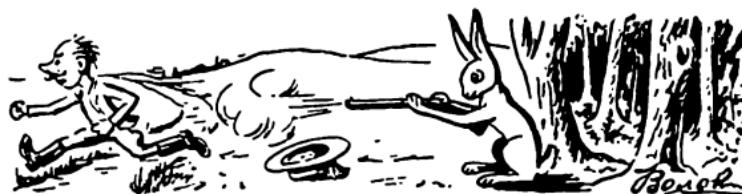
Довго жаба полювала,
Довго чаплю визирала,
Та, нарешті, бідну птицю
Проковтнула, як годиться.

Щоби пес не нарікав;
Горе нам, барбосам!
Дав йому господар прав
У такий ось спосіб.

Ой біжіть, біжіть у льох,
Людоњки скоріше!
Там страхіття, спаси Бог:
Кицьку ловить миша.

Від мисливця все тікав
Зайчик полохливий.
Та рушницю він дістав
І тепер — щасливий

Щоб не обтяжувати зайвою турботою
Господарів до слушного часу, —
З великою приємністю й охотою
Я споживаю власну ковбасу.

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАВІСОЮ

Під час каналізаційних робіт в Угорщині знайшли античну мумію. Повідомили про це Москву, і з Кремля прийшов іказ:

“Зробіть все можливе, щоб доказати, що це є мумія Джингіс Хана. Це дуже сприятливе славі советської науки”.

Трохи згодом Угорський Інститут Антропології повідомив Москву, що мумія дійсно з Джингіс Хана.

— Як не доведено? — прийшло запитання.

— Справа була передана до секретної поліції, і мумія призналася

— Знаєш, мій син має всього один рік, а все говорить.

— А мій має двадцять і не скаже ані слова...

Один румунський громадянин хотів відібрати собі життя. Але зброї у нього не було, купити отрути не мав за що, наєрть доброго мотузка не мав у хаті

Тоді він пішов до палацу, де містився уряд, і почав гукати:

— Хай згине комунізм! Смерть Сталіну! — сподіваючись, що вартові негайно його заб'ють.

Та сталося інакше. Вар-

тові дійсно піdstупили до нього, але не стріляли, ні не били, а радісно спітали:

— Товаришу, коли прибули американці?

У Варшаві зустрічається двоє паргіїців:

— Шо ви думаете про майбутність нашої улюбленої країни під комуністичним проводом?

— Те саме, що й ви.

— Як? Муши вас негайно передати представникам служби безпеки для заарештування.

На базарі у Москві розмовляє двоє військовиків:

— Як справи?

— Далеко краще! Що правда, гірше ,ніж вчора, але далеко краще, ніж будуть завтра

До одного з начальників Залізничного Управління в УССР у Києві, заходить службовець і каже:

— Товариш начальник, колгосп у Дем'янівці подав на нас скаргу.

— Певне, знову локомотива переїхала корову?

— Ні, в скарзі зазначено, що поїзд їде так поволі, що пасажири зіскакують під час бігу, доять корів, і, дігнавши поїзд, йдуть далі.

(В и ї м к и)

2 липня 1943. Іхав трамваєм і віз сахарину. Німецькі шуцмани зробили лапанку. Злапали й мене. При мені знайшли товар і його, звичайно, відбрали, а мене відвели на Городецьку. Там забрали документи й відпровадили за дрохи табору. Я мав їхати на роботу до Німеччини.

Питали: — "Яку роботу знаю?"

Я відповів: — "Всіляку. Можу бути інженером, директором, магістром".

Призначили мене доглядати свиней у якомусь прусько-му селі.

3 липня 1943. Спав добре й спокійно цілу ніч. Ранком зголосився добровільно до Української Дивізії. Зараз же випустили. Я пішов до Військової Управи. Показав посвідку зголошення.

— А папери у вас є?

— Нема. Маю лише свою фотографію, прошу.

Директор Навроцький глянув на фото і на мене.

— Цей самий. В порядку. Прийнятий.

Опісля я пішов до якогось чоловічка з приємним обличчям. Чи не могли б звільнити, або виrekлямувати... Я віддячуся...

Мабуть не натрапив на відповідного референта, або не мав потрібного імпонуючого вигляду. Викинули за двері. Тільки секретар Жарський сумово вітав мені вслід.

5 липня 1943. Перестудився, бо був у Мелянії, а ранком вийшов прямо з тепла на вулицю. Пішов дс лікаря. Стрінув Юська. Він іде до Дивізії. Теж добровільно. Мало ж розцілював мене на вулиці, коли довідався, що і я зго-

лосився. Сказав поважним голосом: "разом будемо проливати кров!"

Після цих патріотичних слів, я пішов до уряду доповідень. До карти покликання причіпив з підсподу сто марок. Референт був у відпустці, не вдалося. Сто марок подарував Мелянії. Юсько спровадився до мене, вілнині ділімо нашу долю спільно.

6 липня 1943. Вночі снився мені страшний сон. Меняловили большевики. Я біг, біг, нарешті знайшов у кишенні пістолю і вистрілив. Страшний гуркіт збудив мене. Напіврозбуджений, я чув ще запах пороху. Цікаво, що коли я розповів цей сон Юськові, він запевняв мене, що й сам чув вистріл. Референт ще далі у відпустці.

8 липня 1943. Сьогодні прощалися з нами на Личакові, у луговій домівці. Говорило багато людей. Говорив якийсь старий професор, що був при Усусусах. Казав, що ми наочимося, як смакує на фронті сухий хліб, коли його нема, та що Усусуси ще в чотирнадцятому році були горді з того, що є попередниками Дивізії. Пані редакторка Струтинська не плакала, бо має тверду вдачу, але зате порадила нам, щоб ми, коли будемо в ситуації або-або, вибирали одне "або". При кінці сказала піднесеним голосом, що княгиня Ольга має жити відтепер у наших наплечниках.

Якось так випало, що говорити мусів я, бо інші ще не вміли поводитись у порядному товаристві. І я сказав, що заткнемо історії рота п'ятнадцятьма тисячами молодих і старих вояків, та що коли навіть хвилі світової катастрофи стануть перед нами на денний порядок, я особисто пролюз приємністю останню краплину своєї патріотичної крові. Я буду постійно пам'ятати про те, щоб вибрати "або", коли прийде "або-або", а в разі геройської смерті, маю бажання, щоб мене похоронили в коханому Личакові, бо тут завжди таке свіже повітря. За ці слова публіка нагородила мене оплесками.

9 липня 1943. Вечеряв у Мелянії.

10 липня 1943. Снідав у Мелянії. Трохи мені шкода, що мушу її покидати, але я сподіваюсь, що зуб часу висушить її слязи, і з часом навіть ця рана поросте зеленою травою. Я вирішив писати воєнний щоденник. Я все хотів писати багато, бо люблю мистецтво. Але Мелянія не давала. Тепер буду мати змогу пером заспокоювати свої пристрасті.

17 липня 1943. Була дивізійна парада перед будинком університету. На трибуні стояло багато людей, які з цікавістю до нас приглядалися. Деякі бігали сюди й туди; це були члени Військової Управи. З ними бігав полковник Бізанець. Коли заспокоїлися, заграла музика, а потім ми всі маршували перед трибуною. Дівчата кидали нам квіти, але ми не піднімали їх із землі, мабуть тому, що йшли на війну. Мені подобалась одна, бльондинка з чорним капелюшком над чолом. З лиця гарна, а як далі, то я не міг бачити, бо затуляли дошки і люди. Опісля ми уставились рядами перед трибуною і тоді виступив пан Побігущий, той, що був майором у "Нахтігалю" а потім за те німці його посадили. Він був у чорному, мав чомусь такі ж чорні, але вузенькі штани, і щось кричав із трибуни. На даний знак ми всі страшними голосами заревіли: "Слава!", і почали розходитись. Близько я бачив тільки двох з Військової Управи: Михайла Кушніра, що причіпив собі "Залізний Хрест" з першої війни, і лікаря Білозора, що мав чомусь настрашений вигляд.

18 липня 1943. Ми вже на станції. З нами прощалися якісь пані й панове. Деякі плакали. Давали квіти, але не давали цигарок. Щастя, що маю свої.

Стою біля вікна. Дуже приємно, коли людину так шанують і відзначають. Виходить з усього, що я розпочинаю новітню історію України. Відразу з'їв усю німецьку ковбасу, яку дістав на дорогу. Хтось частував чаркою.

Мелянія прийшла теж. Стояла перед вагоном, але ми не мали що так довго балакати. Тому, певне, вона позирала на якогось поліціянтера у гранатовій мазепинці, що мав тут службу, і, очевидно, не зі службовими намірами їй приглядався. Це мене не зворушило. Я тепер національний герой і не можу звертати уваги на приватні справи. Але на поліціянтера я все ж таки подивився грізно.

Коли поїзд рушив, я крикнув з вікна: "На Москву!" При цьому зробив тверде, безжалісне обличчя, бо якраз Роман Крохмалюк збирався мене фотографувати.

Сиджу в поїзді. Дійсно, яка приємність, коли тебе так шанують! Але шкода, що те все скоро скінчиться. Колеса покотіли, ми йшли, пили, розмовляли. Я дививсь у вікно й думав: Шо буде? Може мене ранять у якусь важливу частину тіла? Та скоро змінив тему. Бо в цивілію можна собі бу-

ло забезпечити частину тіла, якою працюємо, напр., у "Карпатії" або в "Дністрі", але у війську? То ж почав думати про себе. Треба адже щось записати, коли я герой. Але, власне, про себе не знаю нічого цікавого, поза тим, що я є сином моїх батьків. В цю хвилину хтось з наших рекрутів спитав мене, чи я розуміюсь на політці. Я сказав, що так, бо кожний чесний українець є заразом і політиком. Тоді він спитав мене, наче на іспиті:

-- А ти знаєш, звідки походять бандерівці і мельниківці?

— Походять самі від себе, — відповів я, і він більше до мене не чіплявся.

Я міг спокійно мріяти про Мелянію. Чим більше думав про неї, тим більше не розумів її внутрішніх справ. Звичайно ж, я мужчина. Я глядів у вікно і цілій час бачив Мелянію, хоч її ніде не бачив. Трохи неприємно вражала мене згадка про поліціянта на львівському пероні, але ось тут було це "або-або". І я мусів вибрати "абс".

Перемишль! Сян-річка розляглась біля стін княжого міста, як яка королева у ліжку. А я подумав про дивне явище. що зі Львова до Перемишля є так само лалеко, як з Перемишля до Львова!

**

4 липня 1944. Маршуємо половою ворогою. Над нами перший раз большевицькі літаки. Коли перелетіли над нашими головами, мені здавалося, що ми наче ті їжаки, які наставили свої колючки з гусячої шкірки і голови поховали в пісок. А пісок був страшний. Залазив усюди, вийдав очі, хмарою влізав до рота, між зубів. Але найважніше це очі! Вони ж бо єдина частина тіла, якою можемо бачити.

Ми йшли на якесь перехрестя. Мимо нас мчали авта. Авта, авта! Що сказали б наші батьки на таке видовище? Нині, як бачимо, для розмножування людей не досить звичайного воза, як це було колись. Аж тепер я переконався, як мало було в нас техніки перед війною. Хоч, прогвда, був уже "Маслосоюз", і "Новий Час", і фабрика кілків. А все ж таки, ми одною ногою стояли в дев'ятнадцятому столітті, а другою ледве кивали двадцятому.

5 липня 1944. Вночі я думав про те, що таке відвага. Це прийшло мені на думку, бо почув, як стріляє артилерія. Відвага отже, — і я це записую, — щось таке, чого не му-

сить мати кожна людина. Увечорі наказали нам погасити світло, бо в стололі при свіtlі читати не вільно. Службовий стрілець Кульгавець пояснив нам, що вже були випадки, коли такий читач прокинувся рано і побачив, що він згорів на смерть. Це страшне!

У зв'язку з читанням при свіtlі прийшло мені на думку, що найважніша частина нашого існування це життя!

7 липня 1944. Учора дали нам нову зброю проти більшевицьких танків. Це була довга рура, що кінчалася ззаду, якщо її тримати поземо, на рамені. Про нову зброю говорили, як про річ самозрозумілу, отже, про неї нічого не говорили.

10 липня 1944. У неділю була Служба Божа. Приїхав військовий духівник, розклав валізку і витягнув з неї усе потрібне. Проповіль говорив дуже гарно. "На страшному суді, — сказав, — Бог виголосить такі слова: Ви стаєте по моїй правилі, мої дивізійники, любі мені. Прийдіть до мене! А до тих, що по лівій: А ви, шивілі, геть від mnie, не можу на васглядіти!"

Того дня, після полудня, ми стояли на сільській плошці. До мене присікався якийсь підстаршина. — "Чого тут стоїш?" — заревів, — не маєш іншої роботи? Іди мені геть звідси! Коли б усі у війську хотіли так вистоювати, то не стало б місця де повернутись!"

Я почав думати над тими словами, але покинув.

Опісля був виклад, бо в неділю вправ нема. Якийсь приїжджий старшина говорив: для того, щоб стати підстаршиною, треба мати чотирнадцять точок, і по рекрут є в перших днях обмежений, а опісля ні. Потім питав нас дещо про будову тіла, при чому сказав:

— Ви знаєте, що таке хребет? Це довга кістка. На одному кінці сидить ваша голова, а на другому — ви самі, селепки! І пішов. Увечорі я вибрався на село, до дівчат. Але по дорозі зустрів полковника Селепка, а він до мене:

— Чому не здоровиш мене, Лавочко?

Я відповів: — Голову слухняно, пане полковнику, що як я вас бачив здалека, то думав, що ви, це ви, а як підійшов і приглянувся, то був певний, що ви — це ваш син, а тепер таки бачу, що ви не ваш син, але таки справді ви самі.

Полковник крикнув: — Геть! Щоб я тебе не бачив!

Я оглянувся. Батько ї син у війську! Таки правда, що

до Дивізії повинні були піти всі, аж до останнього року свого життя, якщо вони взагалі такий рік осягнуть.

11 липня 1944. Я ходив з мельдунком до Підгірців. Знайшов коротшу дорогу, при якій була таблиця: Дорога до Підгірців. Хто не вміє читати, хай іде битим шляхом.

14 липня 1944. З усього виходить, що нас чекає "могила". Большевики натискають на наші перші лінії. А крім цієї поважної хвилі, поручник Підгайний Богдан, той, що його знають усі дівчата, напав на мене за те, що я не головився. Має щастя, що любить нас, селепків, а ми його. Про нього можна сказати, що народився молодо, опісля підростав, за політику сидів перед війною у "Бонгідках" у Львові, і ще десь на заході, дуже довго. Як вибухла війна, почав воювати з большевиками і дівчатаці, аж випливів. Тоді прийшов до нашої Дивізії. Це велика справедливість, що він називається Підгайний. Він є добрим командиром.

А все ж таки висварив мене. — Ти, — каже, --- що? — Бороду запускаеш? Боїшся, що перестуши собі горло?

— Я завжди голюсь — відповідаю, — і ще не чув ніколи, пане поручнику, щоб хто захворів через це.

— Через що? — спитав поручник.

— Через бороду і на бороду!

Я мав засаду, що найбільша мудрість — це вміти прикладатися дурнем. Але щодо нашого Підгайного, не було зайве. До речі, я не був єдиний, що обстоював бородаців. В нашій Дивізії сотник Базилевич мав таки спражню бороду.

Поручник глянув на годинник:

— За півгодини зголосишся до мене поголений і вмітий. Не хочу, щоб мої селепки носили фізіологічні докази своєї чоловічої статі на лиці!

Я пішов голитися, бо мені стало прикро, і я відчував справді духовий біль живота. Я мало не відвернувся сам від себе з сорому. Але до поручника вже не встиг піти. Мене повідомили, що один сотник з нашого куреня мене кудись посилає. Коли я до нього зголосився, він дуже лютував і кричав, бо не міг зв'язатися з якоюсь сотнею. Я мав отже піти туди, хоч сотня змінила місце свого розташування.

Я рушив у дорогу. Маршуючи собі, встиг погладити якусь дівчину, за що дістав три яйця. Випив їх на ходу.

Під лісом знайшов сотню. Це був уже інший курінь.

Командир стояв біля куща калини і задумано розтирав між пальцями листки та нюхав їх. Я сказав:

— Пане сотнику, голошу слухняно, що мій сотник звертається до вас з дружнім привітом і дозволяє собі запитати вас, чи не були б ви такі ласкаві сказати йому, чому ви щодня міняєте місце свого постою?

Сотник навіть не глянув на мене, спітив тільки з якої-я частини, і сказав:

— Не валяй дурaka, кажи так, як казав тобі сотник.

Я відповів: — Пан сотник сказав: — Біжи, селепку, до сотника, того що стояв учора в Хильчичах, і довідайся, чому той старий дурень ходить по селах, як когут по смітнику.

Коли я вернувся, відрапортував моєму сотникові:

— Пане сотнику, голошу слухняно, що пан сотник сказав, що воєнно-стратегічна ситуація вимагає від нього матнєврового руху з неокресленим напрямком!

Сотник простягнув руку до пляшки, що стояла на столі, немов би хотів кинути нею в мене. Але я мав такий смиренний вигляд, що він заспокоївся.

— Лавочко! Селепку! — промовив, наче б говорив до моого розуму, — кажи дослівно так, як сказав сотник.

— Голошу слухняно, сказав так: — Скажи тому лисому ослові, що як він не бачить лятрини, яка нас гряде, то хай далі гніє у своєму селі!

Пляшка полетіла через кімнату, але розбилася об стіну, бо я сподіваючись “лятрини”, відхилився тактично на заздалегідь приготовану позицію.

А увечорі почалося справді те, про що говорив сотник з сусіднього куреня. Ми вже мали лягати. І звичайно гак є, що як собі постелиш, то зараз є збірка!

**

З листопада 1944. В такій дірі я далі сидіти не міг. Я взяв собі на один день відпустку до Жіліни, бо там був штаб Дивізії. В поїзді було одне місце, але я мусів відступити його пор. Горбачеві. Ще раз вий раз я переконався, що коли старший рангою хоче те саме, що звичайний селепко, — треба йому віддати з пошаною першенство. Поза селепками є дві кляси вояків: старшини і підстаршини. Різниця між ними така, що другі до перших не належать.

В Жіліні, на будинку штабу, я прочитав оголошення, що на загальне бажання відбудеться прощальний концерт

хору Гумініловича. Я пішов до хористів. Мені було все одно, що я буду робити, аби тільки я міг перебувати в місті. Виявилося, що мене можуть прийняти до хору, бо селекців з голосом мало, а ще менше таких, що ім'яють читати ноти. Голосу до співу в мене не було, був тільки до крику, а ноти можна навчитись читати. Усе залежало від штабу.

Я пішов туди.

В одній з кімнат зустрінув свого вояка. Довкола нього лежали цілком не військові прилади, а саме, якісь долота й різаки. Він сам сидів у окулярах, над дошкою, і приглядався до неї уважно. Це був відомий чоловік, різьбар по дереву, К. Я спитав його, куди і до кого мені звернутись? Він подивився на мене лагідно і сказав:

— Я, правда, належу до штабу, але нічого не знаю. Ви, пане шановний, ідіть на перший поверх.

Я видряпався на гору, чемно клацнувши підковами симпатичному воякові. В кімнаті, на першому поверсі, я побачив Юрія Тиса. Він сидів нерухомо над паперами. Коли по двох годинах виходив зі штабу, то він далі сидів у цій самій позиції. Його робота звалася: пропаганда. А я думаю, що він писав тоді якесь своє оповідання.

У другій кімнаті був поручник Макарушка. Це наш великий чоловік, визначна особистість. А особистість — це людина, яку без вибору витягають з народу. Хто хоче знати, чому поручник Макарушка великий чоловік, хай прочитає передвоєнний журнал, на 8-ій сторінці. Там є все докладно написано. Його життя було дуже цікаве, але, на жаль, ми про нього нічого не знаємо. Як називається той журнал, я забув. Цей поручник носив його з собою цілий час, і показував різним людям, мені показав теж. Там і було написано, що він великий чоловік.

Я дивився на нього з захопленням. Бо ми мусимо собі брати за взірець наших великих людей. Хмельницького, Мазепу, Макарушку. Він теж не зінав, куди мені йти.

Коли я вийшов у коридор, і нерішуче стояв, не знаючи куди подітися, підійшов до мене якийсь поручник з великим носом.

— Ти, гуцуле, чого тут стоїш?

Це був поручник Феркуняк з Косова, чи Криворівні. Коли я розповів йому про мій голос і ноти, він сказав:

— Почекай трохи, підемо насамперед обідати.

Пор. Феркуняк запровадив мене в свою квартиру. Перед кам'яницєю, в якій він мешкав, стояв вояк ца варгі. Ми увійшли до середини, але замість іти на гору, пішли вниз, до пивниці. Там мешкав цей поручник. Він відразу скинув пояс і шапку та почав смажити готові вже вареники.

Ми попоїли і попили таки добре. Тоді пор. Феркуняк каже:

— Ти чого приїхав до нас?

Я повторив йому все, і прохав допомогти мені в моїй справі.

— Я не знаю, хто полагоджує ці справи. А ти звідки?

— Зі Львова.

— Що? То ти не гуцул?

Його очі стали круглі від здивування, опісля від злости. Ніс почервонів. Він швидко прибрав решту вареників і пляшику.

— Геть звідси, селенку, не показуйся мені більше на очі! Геть! — кажу.

Я хотів відповісти, що я ніколи і нікому не казав, що я гуцул, але він не дав мені слова. Я вилетів з пивниці. Опісля довідався, що цей дім був централею розвідки Дивізії, а поручник Феркуняк — спец від горілок. Тоді я навчився від нього гуцульської старовинної пісні, яку ми собі при столі дружньо співали:

Іди, іди до вербунку,

Будеш їсти з маслом курку.

Будеш їсти, будеш пити,

Довбеньками воші бити.

З розпуки я звернувся до духовної частини. Стесь Левенець сидів проти мене, хлопець, хоч до рани прикладай, з биндою боєвого хреста з-під Бродів. Я розповів усе, як на сповіді. О. Левенець посміхнувся:

— Ви залишайтесь на своєму місці. Кожний мусить стояти сам, де стоїть. Бо Дивізія має багато ворогів: більшевиків, поляків, німців і паскарів. А поза тим не знаю, хто тут є від тих справ.

Я вичистив отцеві його бродську медалю, опісля виїшов зробити щось інше, а потім попрощався.

Виїшов і наскочив на Олега Лисяка.

Я знав Олега вже здавна, і все виступав перед ним, як дуже розумний чоловік. І тепер я сказав:

— А ливітесь! Копу літ! Так, так, життя складається, з багатьох... багатьох... не знати чого!

Лисяк засміявся.

— Ти, Лавочко, завжди був селепком. Був, є і будеш.

Він був так званим звітодавцем. Це слово видумали мовознавці спеціально для нього та ще для Мирона Левицького, Луцького і Степана Конрада. Щодо Луцького, то я його ще не бачив. Він умів пілыми роками лесь бути і не бути. А коли Лисяк спитав мене, чи я не бачив де Конрада, я сказав:

— Говорили одні, що згинув, інші, що живе. Я сам, правду сказавши, не вірю ні одним, ні другим.

Ми говорили ще пару хвилин, але тоскти недоречі, бо Олег був тоді закоханий. Я пригадав собі те й почав розмову на приємну для нього тему:

— Чоловік і жінка, — сказав я, — це так, як дві рівнобіжні лінії, які стикаються тільки тоді, коли їх до того змусити.

— Чому змусити? — спитав Олег, помітно зіривши голосом.

Я подумав, що мое порівняння не припало йому довподоби, і я поправився:

— Ви не гнівайтесь, але це тому, що, власне, кров у народі мішається здебільша при помочі подружжя.

Хоч я одного разу, ще перед війною, брався направляти йому радіо, він теж не знатав, як мені помогти у службовій справі. Але порадив таке:

— Ти, Лавочко, піди просто до сотні, і службовому селепкові скажи, щоб зателефонував до твоєї сотні, що ти призначений до штабу. Телефон зі штабу — річ свята, там тебе відпишуть, тут запишуть, і — готово!

Я так і зробив. Службовий порозумівся з моєю сотнею, але там хотіли говорити зі мною. Я взяв слухавку.

— Тут штабна сотня, стрілець Лавочка! Хто це?

— Лавочко! Тут Юсько! Шо з тобою?

— Я тепер у штабі. Через мене будуть іти накази до вас.

— Лавочко! Ти мене кидаєш? Тепер, коли ми рушаємо??

— Рушаєте? Куди?

— Це ти повинен там знати, в штабі!!

— Ага, вже пригадую, так, так, йдете на Чехі.

— А ти, Лялько, лишаєш мене? Розходимось?
Я зітхнув. Що зробити? Служба пес, служба свиня!
Повісив слухавку. Було тихо. Мені таки справді стало
шкода моїх друзів, які не одне лихо пережили зі мною;
промайнув мені перед очима і вишкіл, і Броди, і все вояцьке
життя. І врешті, Юсько, що в однострої був до мене так
подібний, як одне яйце Колюмба до другого.

І я не витримав. Хильцем, тихцем, вийшов зі штабу і
пішов на станцію. Була ніч і протилетунське затемнення.
Але ціла армія небесних зір освітлювала мені мій новий ге-
ройський шлях.

І було темно, хоч око виколи.

ПРИЧИНА ДО ОБРАЗИ

- Татку, наш учитель у школі образив тебе.
- Ну, що ж він такого сказав?
- Сказав, що я є правдиве порося.

Б Р І Д Ж О В А   Б А Л Я Д А

РАЗ ЗАЛЮБИВСЯ В ДАМУ КАРО,
ТРЕФОВИЙ ХЛІСНЕЦЬ НЕ НА СМІХ.
КОРОЛЬ БО КАРО БУВ НЕЗДАРА,
І СПОКУСИВ ТУ ДАМУ ГРІХ.

ПРО МЕЗАЛЬЯНС ПУСКАЛИ ШПИЛЬКИ:
ПРО ЖІНКУ ЇЇ БАЛЬЗАКІВСЬКІЙ ВІК,
І РЕВНОЦІ ЗРОСЛИ НАСТИЛЬКИ,
ЩО АЖ ЗІМІЛЛА ДАМА ПІК.

І ОСЬ, ЩОБ СПРАВУ РОЗІБРАТИ,
ЗІБРАВСЬ НАЙСТАРШИХ АСІВ СУД.
— ЧИ Ж ПРИПУСТИМЕ? ЖІНКА... МАТИ...
ПРИПЕРЛИ ГРІЗНО ДАМУ В КУТ.

ТА ДАМА МОВИЛА БЕЗ ТРЕМИ:
— БО З КОРОЛЕМ ЖИТТЯ, ЦЕ — БЛЕФ!
І ЗАМІСТЬ З НИМ РОБИТИ ШЛЕМИ,
ЛІЖАТИ ХОЧУ З ХЛОПЦЕМ ТРЕФ.

АКАКІЙ ШПИЛЬКА

ЗАРОБІТОК І ЖИТТЯ

— Чи ти можеш вижити зі своєї платні?
— Дуже добре!
— Як же розподіляєш її?
— 80% даю на мешкання, 30% на харчі, 30% на приватності, а 10% на забави.
— Та ж це є разом 150%.
— На жаль, на жаль!...

ЗРАЗКОВИЙ ЧОЛОВІК

По шлюбі Орест устав, поставив снідання, зігрів воду, вичистив собі і Олі черевики. А Оля в ліжку слідкує очима за коханим чоловіком. Орест подав снідання, позмігав пил, помив посуд.

ОЛЯ: — Якого чудового чоловіка я маю!

ОРЕСТ: — Ти бачила, як я це все робив?

ОЛЯ: — Так, коханий!

ОРЕСТ: — То добре. Від завтра не все будеш ти робити щодня.

— Ти чого плачеш?

— Ах, уяви собі, все через той пікнік! Учора помилково розсмарували разом з мармеладою моого чоловіка.

***
У ПРОФЕСОРА МУЗИКИ

— Ви навчили мого сина грати на скрипці?

— Так!

— Я вплатив вам 2 пези за годину. Скільки хочете за те, щоб його іншер відучити від цього?

СТРАХ

У московського комісара в Празі захворіла жінка. Він пригадав собі, що на 5-му поверсі живе лікар. Побіг на гору, подзвонив.

— Ви мусите негайно піти зі мною, — сказав лікареві.

— Зараз! — відповів той. Підбіг до вікна і вискочив на вулицю.

ЯКЩО ЗАВТРА ВІЙНА...
(ПАРОДІЯ НА ВІДОМУ СОВЕТСЬКУ ПІСНЮ)

ЯКЩО ЗАВТРА ВІЙНА,
НАД МОСКВОЮ ВОНА
НЕВБЛАГАННИМ СУДДЕЮ ПОСТАНЕ.
БУДЕ СТАЛІН ІЗНОВ
ЗАКЛИКАТЬ ЛИТИ КРОВ,
ТА ДАРЕМНО, ВОЛОДАРЮ-ПАНЕ!

ВЕСЬ СОВЕТСЬКИЙ НАРОД
СКАЖЕ: "ЦВЯХ ТОБІ В РОТ,
ВІК ДУРИВ, ТА ТЕПЕР НЕ ОДУРИШ.
НЕ ПІДЕМ НА ВІЙНУ
ЗА ТЕБЕ, САТАНУ,
ЗА СМЕРДЮЧУ ТВОЮ ДИКТАТУРУ!"

НА ЗЕМЛІ, В НЕБЕСАХ І НА МОРІ
РОЗГОРИТЬСЯ ПОЖЕЖА ПОВСТАНЬ.
ЯКЩО ЗАВТРА ВІЙНА,
КОЖНА ЧЕСНА ДУША
У ШЕРЕГИ ВІЗВОЛЬНИКІВ СТАНЬ!

БУДЕМ БИТИ КАТИВ,
ЩО ДУШИЛИ НАШ СПІВ,
ПЛОНДРУВАЛИ ЯСНУ БАТЬКІВЩИНУ.
ДОСИТЬ ГОРЯ І МУК
ВІД ЗАЖЕРЛИВИХ РУК,
ДОСИТЬ ГНУТИ НЕВІЛЬНИКАМ СПИНУ!

НА ПАПЕРІ — ПРАВА,
А НА ДІЛІ — ТЮРМА
ЗА ОДНЕ ЛИШ НЕЗГІДЛИВЕ СЛОВО.
БУДЬТЕ Ж ПРОКЛЯТИ ВИ,
ФАРИСЕЇ НОВІ,
ЩО ЛЛЮТЬ РІКИ НЕВИННОЇ КРОВИ.

НА ЗЕМЛІ, В НЕБЕСАХ І НА МОРІ
ІЗ ВСЕСВІТНІМ ЗУДАРИМОСЬ ЗЛОМ.
ЯКЩО ЗАВТРА ВІЙНА,
ХАЙ ЗМІТАЄ ВОНА
БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ОГИДНИЙ СОДОМ!
ІВАН ЕВЕНТУАЛЬНИЙ

“Овертайм”

Організаторам довжелезних імпрез з подякою присвячує цей скромний труд.
Автор

Чоловік звернувся до своєї законної любки:

— Кицюню, підемо ввечорі на концерт. А то ми, мов у джунглях живемо, — ні кроку від своєї квартири. Окультуримося трохи, ти маєш новий капелюх і сумку — виставиш їх під критику. Га? Як ти гадаєш, соловейку?

— Та про мене. Тільки чого ти такій пересічний об'єкт вибираєш? Ходімо краще до опери або в звіринець Там, принаймні, є кому поглянути на тебе і належно скритикувати.

— Опера, рибко, влітку замкнена на предмет відновлення голосового репертуару, а в звіринці ми вже були двічі і обидва рази нещасливо. Пам'ятаєш?...

— Знато, — перебила любка. — Я тебе тільки просила, щоб ми не проходили повз того патлатого лева. Він на мене завжди витріщує очі й облизується. А всі інші звірі ведуть себе більш інтелігентно... Та що ж. Коли хочеш, ходімо і на концерт. Думаю, там інтелігенції теж не бракують.

Нарешті, консолідація думок завершилася, і наше подружжя, одягши парадні одяги і покропивши їх парфумою, дає вказівки дванадцятирічному синові, що линшається на господарстві:

— Сиди в хаті, або спи. Дзвонитиме телефон — кажи — батько пішов брати у культурній імпрезі, — повчав господар.

— Нікому не відчиняй дверей. Хто стукає — кажи — мама запечатала двері і поїхала на класичну музику дивитись, — закінчує господиня...

За півгодини вони вже вигідно примостилися в кріслах всього декілька кроків від сцени. “Кицюня”, розгорнула

програму і з улаваною пікавістю почали її студіювати. Її очі бігали по папері, а вуха готувались ловити кожний оклик сусідів, що сиділи обабіч, ззаду, спереду і навіть зверху, на балконі. Вона знала напевне, що вони говоритимуть, і перші слова, безумовно, будуть стосуватися її особи.

Адже ж увіходячи до залі, вона примітила, що такого оригінального капелюха ні в кого не було, і такої фасонної сукні ніхто не додумався одягнути, не кажучи вже про торбинку з крокодиллячого панцеру. Сподівання справдилися

Не встигла вона проглянути програму, як ззаду почулося:

— Диви!

Вона вслушалася.

Інший голос ще виразніше:

— Перший раз бачу.

“Кіпюня” святкувала перемогу.

— Диви! — Знов перший голос донісся. — Не капелюх, а єгипетська піраміда. Та ще сукню налягла рябу-рябушу, аж в очах мерехтить.

— Перший раз бачу, — знов інший голос, — щоб таку здоровенну торбу носили. Та в тій торбі, крім люстра і парфумів, дві хлібини і десять фунтів ковбаси можна вмістити.

“Кіпюня” почервоніла. Штовхнула лід ребро чоловіка, що розмовляв з приятелем:

— Кінчай розмову. Тут жінку на очах тероризують, а він філософією бавиться.

Чоловік хотів сказати щось на своє винагородження, але світло раптово згасло, сцена розкрилася — і тут уже було не до суперечок. Вийшов заповідач. Він «б»явив, що концерт почнеться доповідлю відомого професора на тему: “Благодатний вилів імпрези на первову і розумову систему життєвої людини”.

Професор став біля столу, а заповідач приніс перед його світле обличчя товстелезну карафку з водою і дві шклянки. Заля зойкнула! Хтось уголос:

— Невже він збирається всю воду чпити?

— А ти як думав, — відповідає хтось нетерплячому. Імпреза вимагає від глядачів певних жертв. Готуйся.

І треба признати — жертви були колосальні. Прелегент говорив... Ось, він вже відстукав шістдесят хвилин, але зі змісту промови було помітно, що це лише добрий початок. Більш того. Води з карафки випито третину. Це дало підставу рознервованим глядачам підрахувати, що вся посудина спорожниться не раніше трьох годин. На середині викладу між подружжям, що прийшло на концерт окультуритися, виникла громадська війна. Бачите, чоловік, не маючи зможи далі слухати, задрімав. Дрімаючи, він погужно випустив носом повітря, що призвело до пронизливого свисту.

“Кіпюня” від сорому ледве не вмерла, Вона стусаном вивела мужа зі сплячої рівноваги.

— Фараон нещасний! Прийшов на концерт хропіти! —

:проціда "рибка" крізь зуби.

Чоловік, протираючи очі, виправдувався.

— І зовсім не спав. Лише заплюшив очі для більшої солідності. Він оглянувся, чи бува сусіди не насміхаються з його кумедного становища. З радістю ствердив — ні одна особа й не думала сміятися — всі вигідно в кріслах прибрали солідний вигляд і похропували. Він підняв голову, хотів довідатись, який моральний стан балкону, — але "кицюня" шарпнула його за рукав:

— Чого задер голову? В астрономію потягнуло? Сиди крячкою та слухай, що професор говорить.

Чоловікові пічого не лишалося, як витягти з кишені старий рецепт, що лікар йому рік тому прописав від болю голови, і старанно його студіювати.

Після викладу, виступила сопранова особа. Вона співала українські, італійські і французькі пісні та арії. Українські речі виконувала з римським акцентом, італійські — галицькою говіркою, а французькі — полтавським есперанто.

Далі пішов бас... Пізніше читали п'ятдесятхвилинний уривок з роману...

Хор виконував стрілецькі, любовні і народні пісні...

Грали симфонію на саксофоні...

Був балет під акомпаніємент патефона... Сольо на цимбалах. Після тридцятої точки програми, коли слухачі були вже буквально викінчені, і ні їхній зір, ні слух не спроможні були будь-що сприйняти, заповідач об'явив:

— В наступній точці ви почуєте варіяції на гітарі.

Наше подружжя побагровіло. Чоловік підвісся і крикнув:

— Досить варіяцій! Ходімо, соловейку, додому...

Була третя година ночі, коли вони тобралися до хати. В хаті світилося. В кріслі, сидячи, спав синок. На гурткіт дверей, він кліпнув очима і радісно привітав батьків:

— Чому ж так пізно? Невже й на концертах бувають "овертайми"?

Батьки переглянулися.

— На жаль, бувають, — промовив тато, і, не роздягуючись, бубухнув до ліжка.

¹⁾ "Овертайм" — надчисельні години (прим. на фабриці, у праці).

Е П І Г Р А М И

НА ЧЛЕНІВ РЕДКОЛЕГІЇ ЖУРНАЛУ "ЛІТАВРИ"

В роках 1946-47 в м Зальцбурзі (Австрія) виходив літературно-мистецький журнал "Літаври".

Того ж часу гуморист Іван Евентуальний склав на членів редколегії журналу дружні епіграми, досі не опубліковані, які й подаємо до уваги наших Вш. читачів.

Редакція

ЮРІЙ КЛЕН (Головний редактор)

Я борсаюсь у "Попелі імперій",
Вже тяжко дихати, і чхаю раз-у-раз.
Ta Муза кличе: Юрію, пора! —
I підкладає чистого паперу.

Я утоплю, як мишу у окропі,
Усіх тиранів мертвих і живих.
Писатиму, аж лишиться від них
Легкий, як пух, як мої рими, попіл.

БОГДАН РОМАНЕНЧУК (Заступник редактора)

Тут іменник, там сполучник,
Трах-тарах і — є підручник.
Хай поети пишуть вірші, —
Не боюсь, мій крам не гірший.
Bo з поезії кепкують,
A підручники купують.

БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ (Член редколегії, коректор)

Притиснув рукописа шклянкою чаю,
Сиджу, і читаю, читаю, читаю.

Аж карії очі вже лізуть на лоба.
Коли б і на цей раз когось не угробив!

Слова вибирають, на диво, химерні —
Не прості і людські, лише сюр-модерні.

Дивлюсь на рукопис, і, повний одчаю,
Читаю, читаю, читаю ...

ЮРІЙ ДИВНИЧ (Член редколегії)

Господи, помилуй
Біду мою душу.
Хоч не маю сили,
А співати мушу.
Бо без мого співу
Не опінять люди
Горду і сміливу,
Крашу серед студій.
Без моїх рецензій
Годі зрозуміти —
У якому сенсі
З Хвильового критик,
Скільки барахольська
Роля Тагабата,
Як у Добровольській
Упізнати матір ...
Хай же понад силу
Запряжу я Музу.
Господи, помилуй
І мене, і Юзу!¹)

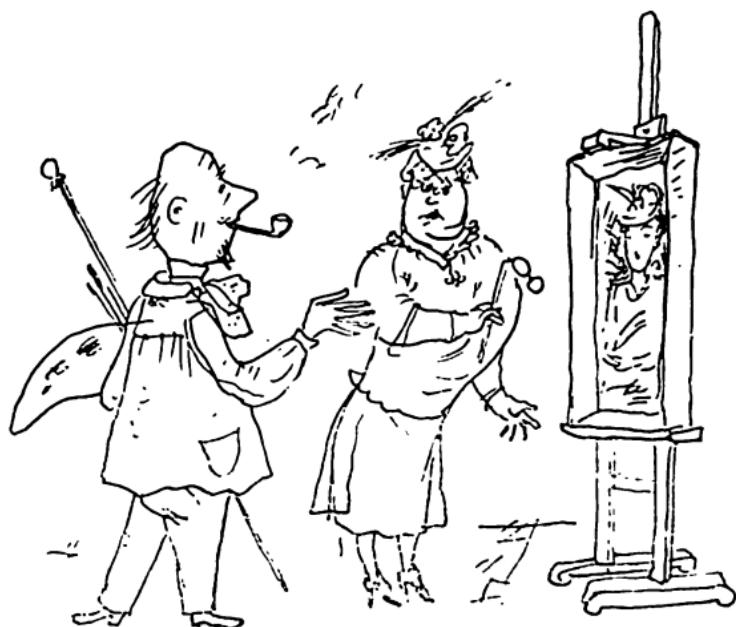
ІВАН КОШЕЛІВЕЦЬ (Член редколегії)

Сховавшись в келії від пліток і дощу,
І накуривши так, що не впаде сокира,
Який завгодно твір пересвищу —
Чи в Хвильового, чи в Шекспіра.

Пишу роман під назвою "Вода" —
Орієнтовно розділив на двісті.
Усе на світі прах і єрунда,
Було б лише що лаяти та їсти.

---

¹) Йосип Гірняк.

— Але ж маestro, я цілком не подібна на цьому портреті?

— Так? Я можу негайно зробити, що будете подібні...

БЛИСКУЧА КАР'ЄРА

З нагоди обрання професора Блатнякова в дійсні члени Академії Наук СССР, подаємо коротку біографію цього видатного совєтського вченого.

Ще в 1941 р. тов. Блатняков був неписьменним колгоспником. Під час війни, в армії, він навчився читати й писати. За бойові заслуги він був нагороджений орденами Кутузова і Суворова. Демобілізувавшись, тов. Блатняков стає майстром на заводі оборонного значення, де підвищує випуск продукції на 700-800%. Його нагороджено орденом Леніна і післано на трьохмісячні курси, після закінчення яких він дістав призначення на посаду директора заводу.

Завдяки його керівництву, випуск продукції зрос на 300%. Тов. Блатняков дістає орден Червоного Прапору і їде на шостимісячні курси. Відтоді тов. Блатняков починає свою наукову діяльність: паргія і уряд посилають його викладачем діялектичний матеріалізм в Харківському Медичному Інституті. В скороу часі він стає директором інституту. В 1949 р. за величезні заслуги перед советською науковою тов. Блатнякова обрано в дійсні члени Академії Наук.

Тепер молодий академік за допомогою 3-х прикріплених до нього професорів математики вивчає таблицю множення.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Перед міською виставкою стоять два коти й один з них каже до другого: — Дивись, дуже несмачний некролог для нашої кицьки!...

ТЕРМОМЕТР

Здоров'я — це найважніша річ. Можете мати дві кам'янини, мати свій сейф у банку, набитий золотими долярами, бути дорадником Трумана, — а не маєте здоров'я, і ви є жебрак. От мені, приміром, захворіла жінка. Ще до полудня була здорова, як рибонька ходила собі по садку, опалювалася, метеликів ловила, а прийшла до хати і помилково взяла термометр під пахву. Бах! 39.5°! Відразу її звалило з ніг. Коли я прийшов до хати, було вже 40.5 вище зера.

Драма.

— Доктора! Якнайскорше доктора!

Біжу до одного доктора філософії. Хочу наперед позичити десять доларів, а тоді з тою десяткою побігти по доктора медицини. Переконуюся, що доктори не мають грошей. На хвильку забігаю до хати — трагедія: є вже 41.5!

Ну, а тепер то я вже не знаю, що робити.

Я зіп'рілий, очманілий, мені серце стукає молотом і в шлунку мене ріже серпом. В такій хвилині чоловік, звичайно, робить найбільшу дурницю. Я взяв термометр і собі під пахву.

Бах! Є — 41° Цельзія!

— Бійся Бога, — кажу, — що я тепер зроблю? Я є тяжко хворий — 41 ступнів!

— Все таки ти маєш менше. — каже жінка. — мені доходить до 42.

Нема ради — я є здоровіший, мушу бігти ще раз по доктора. Біжу вулицею при 41 ступнів гарячки. Одним скоком я був на другому поверсі.

Замовив доктора і назад. Тепер, думаю собі, маю напевне 42.

Прибігаю і міряю! Перейшло 42, і тільки через те нема вище, бо вище нема нумерів. То є найвища гарячка, яку я мав у своєму житті.

Кажу до жінки:

— Це божевілля бігати при такій високій гарячці. Може ліпше зробити за той час тестамент.

На всякий випадок біжу за свідками. Приходить сусід, сідає на крісло.

— Знаєте, — кажу, — я страшно хворий. Може того не видно, але гарячка показує 42°. — Що ви скажете на це?

— Фаренгайт?

— Цельзія. Подивіться самі, що Цельзія!

Сусід подивився і настрашився.

— Справді. Лягайте зараз же.

Я ліг.

— Дивно, — каже сусід, — що ви іде... не хочу вас страшити...

— Якби щось до чогось, — стогну слабим голосом, — то все мое...

— Цо?

— Теку зі скриптами записую...

Жінка плаче.

— Дай спокій...

— Тут нема спокою, треба на всякий випадок щось зробити.

Тяжка хвиля. Хочу говорити далі, тимчасом приходить доктор.

Як воно скінчилося, скажу коротко. Доктор ствердив, що термометр був зіпсущий і що все є в найкращому порядку. Це нас вирятувало від певної смерті.

Я є вже цілком здоровий, але жінка все таки каже, що термометр був добрий.

— Неможливо, — кажу, тепер уже зовсім заспокоєний. — Сорок два люди не витримують...

— Я маю сильний організм — відповідає жінка. — Я витримаю навіть сорок три!

І нема ради. Лежить і вживає ліки. Знайомі приходять, співчувають. Всі вірять, що термометр був добрий ..

Ф. Т.

Небувалий базар

(Суперфантастичне оповідання)

В наслідок дивного психічного зрушення, після тривалої духової летаргії, новосвітня еміграційна українська спільнота раптом затужила за рідною книгою. Книга стала насущною потребою, так, як тютюн, пиво і мата¹). Кожен суб'єкт чоловічої і жіночої статі, що мав власний трудовий зарібок, до кошторису корисних надбань вніс книгу. Стало ознакою порядного тону заводити хатні бібліотечки.

У зв'язку з цим, на протязі двох днів було розкуплено всю книжкову продукцію Миколи Денисюка. Люди стояли довгелезною чергою від вулиці Курапалігуре ч. 790 до вулиці Рівадавія, задні вже не дістали нічого, і гірко нарікали на нечуйливість видавця. Тоді хтось вигукнув:

— А крамницю Сидіра Кравця забули?

І одразу кількасотній натовп помчав трамваями, омнібусами і таксівками на вулицю 25 травня ч. 479.

Як відомо, крамниця п. Кравця міститься на другому поверсі, в сусістві з різними майстернями й житловими кімнатами. Тож зразу організували живий конвеер, і почали передавати книжки з рук в руки, за нечуваним це в історії черг гаслом: задні мають бути першими!

Про назву книги ніхто не питав. Кому яка припаде. Таким чином розійшлися навіть "Обійми давуна" і "Великий Халдейсько-Єгипетський сонник". Крамниця п. Кравця лишилась порожньою, якщо не рахувати календарів за 1925 рік.

Але сирагла книги публіка на цьому не заспокоїлась. Суцільною лавою посунула вона на вулицю Родрігуес Пеня, у видавництво "Полтава". Видавець п. Савчук спочатку подумав, що прийшли його лаяти за помилки, допущені в "Кобзарі", і перелякався.

— Що ви хочете, панове? Я не винний...

¹) Гірка травичка, що її, як чай, вживають мешканці ЗПівд. Америки.

— Книжок! Книжок хочемо! Даюш!

Коли за півгодини "мігнула" довголежала "Історія України" Аркаса, п. Савчук опригомів і припинив продаж.

— Стійте, панове! Хто купує книжку, мусить купляти й канцелярійне приладдя. Маю олівіці, пера, чорнило, записники, лінійки, зонти, гумки, конверти, клей, фотолистівки, карти...

— До ділька з картами! — зойкнув хтось первово. — Награлися! Давайте книжку її олівець у крайньому разі.

П. Савчук добре поторгував того дня. Не лише книжки, а й майже увесь канцелярійний крам було швидко розпродано.

Аналогічні події відбулись і в Америці і в Канаді. Там навіть поліція мусіла регулювати книжкові черги, з уваги на їхню експансивність. Видавець Тиктор, не маючи чого продавати (бо книжки згоріли), втік з Вінніпегу до Торонта й відсиджувався в редакції "Гомону України". Редактор Волиняк за власні книжки купив собі піду друкарню. Натовпи людей, які прийшли до книгарні "Арка" в Торонто, примусили власників шукати нового, не більшого, приміщення, а такі книгарні, як "Калина" у Вінніпегу і "Сурма" у Нью-Йорку прилбали відразу власний лінак для негайної достави книжок.

Всі українські часописи зарисували статтями на тему: книгу масам! Дописувачі лаяли видавців за їхню неповороткість, за те, що таку, першорядної ваги справу, як віддання українських книжок, уносілижено, або зведенено до рівня комерційних калькуляцій. Хтось книгу клич: щомісяця видавати в Південній і Північній Америках не менше двадцяти книжок рільною мовою.

Тоді згадали про розсіяних по світі українських письменників. Грошовиті, впливові громадські діячі запропонували раз на рік улаштовувати базари, де письменники могли б мати тісний контакт із читачем і безпосередньо прода- вати йому свої твори.

Спочатку перевели облік письменників. Виявилось, що майже всі вони перекваліфікувались: працюють сторожами, лісорубами, асенизаторами і тому подібне. Проте, скісно ще клигають, і ночами не сплять, а успішно пишуть.

Грошовиті діячі сказали: "О'кей!", потрусили кишеньми, заарендували площу для базару й висмали: літаки для перевозу письменників та їхньої продукції.

І ось, року Божого поточного, в одному з великих американських міст, відбувся перший літературний базар. Ко-го тільки не було на тому базарі! Символісти, фурунти, баталісти: їх інші "істи". Відомі і невідомі. Давні спрацюючі і початкуючі. Хвалені і лаяні. Грубі і худі. Кучеряві і лисі. Чоловікі і жінки.

А одяги... Яке багатство фасонів і барв. Від темної до жовтогарячої й до рожевої з горошком. Вишивки, вишивки насамперед. У декого, крім сорочок, навіть штани винніті знизу. А у жінок рукави промережані тими квітами, що, за Софією Парфанович, не пахнуть на чужині... Ой, ні, не реально пише Софія Парфанович. Пахнуть квіти на рукавах жіночих, так чудово пахнуть, що далеко до них парфумам, які виробляє в Буснос-Айресі інженер-хемік, і він же письменник, Юрій Тис.

А вітрець повіває і шарудить сотнями тисяч друкованих аркушів, розкладених на базарі. Та все — үдиною, українською, мілозвучною, своєю.

Ось, наперед — дебелій ограйдний рундук Уласа Самчука. На полицях лежать "Волині", "Марії" і "Ости". "Остів" ще дуже багато, аж під стелю. Шановний маestro закликає лагідним баском:

— Беру лише за папір. За право нічого. Граня, як даніна визвольній справі. Дешево, дешево, навались!

І навалються.

Теодосій Осьмачка, щоб бути ближче до мас, розвозить свої твори возиком, вигукує:

-- Плян до двору! Плян до двору! Мусить бути в кожному національно-свідомому дворі. Для покупців обіцяю написати другу, більш переконливу частину. Продаю також "Поета" і "Старшого боярина". По доляру один і другий.

Яр Славутич закликає з даху свого рундука:

— Приймаю замовлення на монографії всіх мертвих, живих і ненароджених ще письменників і поетів. Пишу, за бажанням публіки, негайно, на коліні. Можу з доставою на дім...

Іван Манило носить свої байки у величезній торбі на спині. Говорить скоромовкою:

— Продаю на вагу. Два доляри кіло. Дешевше від поліських грибів. Явний зиск для покупця. Байки, байки, друковані лише по три рази кожна. На вагу, на вагу!

Покупець: — Мені б один аркушик...

Іван Манило: — Для чого? (Обурено) Пане, прошу без brutalitynosti. Я вам не який-небудь москаль Крілов.

Леонід Полтава, прогулюючись по базару з самим ціпком, мелянхолійно пропонує:

— Продаю 365 ще не написаних новель. Кожен день по новелі. Ціна — три доляри!

Микола Денисюк: — За всі? Я візьму!

Л. Полтава: — Ні, за кожну.

Юрій Тис повагом виголошує: "Шляхами віків"! Хто хоче йти, або їхати шляхами віків? "Симфонія землі"! Хто хоче почути симфонію рідної землі? Пройдете і почуете всього за один доляр.

Ганна Черінь в елегантному капелюсі і з такою ж елегантністю торбинкою, пропонує:

ВДЯЧНІСТЬ

Американець оглядає в Будапешті новий 8-ми поверховий дім.

— Ви мусите бути дуже вдячні москалям, що вам це вибудували — сказав до якогось проходжого.

— Так, мусимо! — відповів мадяр.

— Вірші про розбите кохання. Жалостливо і повчально. Хто прочитає, вже не буде закохуватись. Двадцять центів рядок.

Олексій Сацюк: — Оповідання на біблійні теми, стосовно до сучасності. Цікаво для всіх віруючих і невіруючих християн. Масовому покупцеві даю в премію "Смертоносці". Після читання гарантую безсонну ніч.

Др. Єндик зі своєю расовою поставою проходить між прилавками й філософічно посміхається.

Ігор Качуровський, носячи під пахвою оберемок аркушів, вигукує:

— Переклади поезій. З еспанського, індіянського, інксського, гваранського. Дешево!

Покупець: — А з епікурейського нема?

I. Качуровський: — Ні. Але скоро буде. Ось тільки вивчу епікурейську мову.

Марія Цуканова відмахується від покупців, що роються на її видання, каже:

— Пишу лише про квіти. Маю на складі "Бузковий цвіт" і "Проліски.. Готую до друку "Нарціз", "Конвалію", "Жоржину", "Айстру" і "Півонію". Замовляйте попередньо!

Володимир Коб: — Пишу переважно про ліричні вільступи, наступи й підступи. Спеціалізуєсь також на питаннях дружби (читайте оповідання "Мій друг Аніф" у "Порогах"). Твори продаю в кредит.

Іван Кошелівець: — Рецензії. Критика на всі книжки.

Тільки негативна. Плата натурою: обід і пиво. Кому? Кому?

Покупець: — Ходім пообідаємо. А читати критики не треба, апетит страчу.

Базар шумів. Базар гув. Було складено сотні договорів між видавцями й авторами. Чествовали найбільш заслужених діячів культури. Довго качали на руках Богдана Романенчука за те, що в Філадельфії умудрився видавати справжній український "Київ". Приятелі проф. Державина запропонували покачати Романенчука додатково по бруку за те, що допустив у чудовому виданні "Слова о полку Ігоревім" масу помилок. Але намір не вдався через втручання Ва-

силі Бэрки, який почав голосно читати своїх "Апостолів" і ним відвернув від Романенчука увагу.

Не обійшлося й без пригод. Так, у Марії Струтинської наче б іо смиснули рукопис новіті про сіре, чорне, червоне і біле. Але виявилося, що Струтинська, знаючи свою по-законкуренційну розсіяність, віддала рукопис на схов Доктор Гуменій. Гуменна ж, дбаючи за добробут колеги, вигідно продала рукопис поважному видавництву "Самі друзі ємо, самі читаємо", і замість безцінних рукописів аркушів вручила подружі цінні долари. Обітві плакали від щасливого кіння справи.

Цалі передавали пошепки, що поет Карпенко-Крикниця ударив капелохом поета Олексу Раля за те, що останній дав у газетах оголошення про хворобу Крикнії й просив надплати добровільні моральні й матеріальні датки на адресу... Гани Черінь. Удар капелохом був зроблений під лицарським гаслом: не вплутай у дурні жарти шановну жінку.

Взагалі ж усе пройшло добре. Нікого не задавили і не покалічили, навпаки, поеток Діму й Андієвську вилікували (гіпнозом) від надмірої елегійності, і вони присяглися писати в майбутньому лише бальорі вірині.

Наостанку, перед роз'їздом, у приятності численних гостей, організовали гучний бенкет. Розсілися, звичайно, групами: відляці з видавцями, прозаїки з прозаїками, поети з поетами. Загальну увагу привертав столик гумористів. Тут були: ЕКО, Микола Понеділок, Свирид Ломачка, Ікер, Фуфайка, Гуля, Галактіон Чіпка і Хведосій Чічка²).

Між останніми, після двох чарок віскі, виникла суперечка:

— Ви нащо позичили в мене псевдонім?
— загінав Чіпка Чічку.

— Де ж позичив? У вас усередині "п", а в мене "ч".

— Але початок і кінець ті ж самі. Можна сплутати.

— Панове, — примирливо сказав Понеділок. — на що сваритись? "Ч" чи "П" — однаково ніхто не читає.

"В понеділок п'ю, п'ю, у вівторок сплю, сплю", — заспівав Ломачка.

— Ну, і що з того? --- підвів обокулярені очі ЕКо. — Стара пісня. Крім того, цей Понеділок і є мало, а виспатись до діла може лише під час безробіття, за приставком у "Сур-мі".

Фуфайка почав тост:

— Колеги, пропоную випити за відсутнього, але близького нашому серцю Остапу Вишню. Хто за?

Ікер накрив свою чарку долонею.

— Не п'ю. Правда, Остап спочатку був національно-попрядним гумористом, а тепер лає нас, зануда грішина.

— Пограбуйте там не лаяти, — мелянхолійно зауважив Ломачка. — то вам таке пропищуть...

Але Ікер не слухав. Він забув про Вишню й сперечався з Фуфайкою:

— Ось ви в попередньому календарі "Мілли" написали "Праісторію про "П". Теж мені вибрали літеру! Ні, ви напишіть про "У", розумієте, про у-у-у. Тоді я вас визнаю. Фуфайка трохи подумав і почав:

— У Уругвайській улоговині увихалася узловж упораного укосу узенька улиння...

— А "улиця" по українському?

— Звичайнє. Навіть іноді казали "юлиння". — "Пусти мене, старий діду, на юлинню погулять"...

— Знаєте, що? — сказав Ікер — я помилувся. Я хотів не на "у", а на "і".

— Ідіть ік історичній істоті, Ікер, — порадив Гуля, що самостійно кінчав півпляшки конъяку. — Не в'язніть до Фуфайки з різними літерами. Не в них щастя!

— До речі, про щастя, — підхопив Чічка. — Що таке щастя?

У КРАМНИЦІ

— Скільки коштує цей матеріал на суконку?

— Отчи цілунок за метр. — каже затюблений продавець до гарної жінки

— Прошу відіслати мені до дому вісім метрів. Моя бабуся вам заплатить.

У БЮРІ

— Який вислід дало наше оголошення про те, що пошукуємо нічного сторожа?

— Дуже великий!

— Тобто?

— Нині вночі закралися злодії.

До столика гумористів, як найбільш балакучого, присунулись інші столики.

— Дозвольте! — сказав професор Державин..
— З точки зору еквівалентності абсурдних абстракцій, щастя є ефемерною уявою індивідуума, перманентно уосібленого в суб'єктивні інтерпретації.

— Цілком ясно, — підсумував Чапленко. — Хоч для колеги Чічки щастя, очевидно, має видігляд не абстрактний, а реальний, себто: біла суконка, шілонові панчішки, маленька ніжка...

— І більш нічого? — запитав підпилій Гуля.

— Ну, і все інше... Ось у мене, "В нетрях: Копет-Дагу" є...

— Знаємо, читали! — загуділи голоси. — Така собі ідилія з трагічними викрутасами, що благополучно закінчилася шлюбом.

Бенкет чим далі набував більш веселого і більш невимушеної характеристики. Видавці обіймалися один з одним, і давали урочисту обіцянку не платити багато авторам, якому мога довше затримуючи виплату.

Критики плакали на грудях тих письменників, яких обляяли, казали, що їх попутав чорт, і до в майбутньому вони писатимуть тільки прихильні рецензії. Хтось пустив чутку, що видавець Тиктор, з рекламних міркувань, оголосить конкурс на найущипливішу карикатуру на себе... Кращі карикатуристи — ЕКО, Цимбал, Клімко, Сенишин і Каплун погодилися взяти участь у конкурсі, а весь прибуток полячувати на виправлення мови Тикторових перекладних видань.

Таку пропозицію артист — інспектор В. Блавачкій радо піддержив і обіцяв дати з цієї нагоди виставу "Як ковбаса і чарка, то минеться сварка".

Наостанку професор Кілімник, як знавець українських звичаїв, запропонував проспівати байозу пісню еміграції: "Гоп, кумо, не журись".

Спів рокотав, як ніягарський водоспад, як грім у Альпійських горах, як бомби у другу світову війну, і нагадував, що ми з'єднані, сконсолідовани, згуртовані, зв'язані, стulenі, і що черта лисого нас хтось переможе!

²⁾ І. Евентуальний, знаючи нахил гумористичної братії до драматичних вчинків, передбачливо не з'явився.

НА ЛІСОВІЙ ПОЛЯНІ

Мале ведмеденя до своєї мами: — Не знаєш, чому наш татко так глядить пильно на зорі?

— Ах, моє горе! Він там занюхав Велику Ведмедицю...

ОРКЕСТРА

Не можна сказати, що в Івана Петровича -- брак патріотизму. Ні! Він і в культурно-освітніх товариствах бере участь і в політичну дискусію часом устряває, на святочні академії ходить, пресу рідну читає, членські вкладки сплачує. Що ж тут більше вимагати від свідомого громадянина?!

А однак, від якогось часу Івана Петровича ніде не видно. Може де виїхав, — думаю, — бо сьогодні все можливе. Людина, відомо, еміграційного покрою. Сьогодні тут, а завтра -- де Бог даст.

Та one несподівано, вчора, зусгрів я Івана Петровича. Виходив якраз сходами з підземної залишнички, "собвею".

-- Де ж ви пропадаєте? -- не втерпів я, вигукнув.

Петрович став, привітався і каже:

— Нездужаю трохи, тому ніде й не показувався.

— Були хворі, Іване Петровичу?

— Авже ж.

— Яка ж причина хвороби? — допитуюсь.

Іван Петрович подивився на мене з-під лоба.

— Хворію, так сказати б, через оркестру.

— Ну, це ж самозрозуміле, — додав я, — у вашому віці надмірне користання з "байлів" може пошкодити.

— Ех, вам жарти в голові.

— Не розумію! В чому, властиво, справа?

І Іван Петрович почав:

— Знаєте, в товаристві "Саманеміч" постановили члени організувати мандолінову оркестру. Задум, звичайно, гарний. Управа піддержала ініціативу. Купили хлещі мандоліни, гітари, якісь балалайки. Почали переписувати ноти. Як приемно було бачити працю! "А4", "Геб", "Це5" — записували хлопці ноти. І давай по струнах. Грають, аж мороз іде поза шкірою. А все те в ім'я патріотизму, щоб слава не пропала.

Ну, і від того печалось. Заходжу я на Шевченківську Академію, дивлюся, виступають хлопці, як малюрані. Сині шаравари, вишивані сорочки, на інструментах — синьо-жовті стяжки. Радість — груди розпирає! Хлопці дирляться

на публіку, публіка — на них. А потім — заложені нога на ногу, як вдарять, як полетіться мелодія “Як з Бережан до кадри”, то так і привидієся мені Потугори, і Семиківці, і Денисів. Публіка шаліє. Б'є “браво”, повгорення дочигається. Та диригент не в тім'я битий. Моргнув на Ксен'чиного Федя, що працює в погребника, той глипнув на інших і знову, як вперішає “Дід рудий, баба руда”, то аж під серцем захлопотало. Видно, даром хлопці хліба не їдять!

Публіка знову плеще в долоні, тупає ногами. Нових мелодій домагається. Та відомо — Шевченківська Академія — по віяну влаштовується. Нічого не помогло. Спустили куртину, публіка зі зворушенням аж зітхнула.

— Я далі не второпаю, чому, властиво, ви хворієте через оркестру? — перебив я Петровича, а тін, подирчившись на мене, продовживав:

— Ох, чоловіче, це ще далеко не все! — Заходжу я, знаєте, на “свячене” до “Розвидніння”. Ввійшов до середини. Столи угинаються від добра. Буде “свячене” з артистично-вокальною програмою. Боже помагай! Ви ж знаєте самі, що до артистичних речей мене завжди тягнуло.

Поблагословили “свячене”. Один з місцевих патріотів сказав патріотичне слово. Згадав про Неньку-Україну, про нужду українського населення, про Сталіна і про ачериканську свободу. Потім, як звичайно, народ кинувся на шинку, горілки і торти. А далі — заповідають артистично-вокальну програму. Народ дещо притих. Підносять куртину, ливлюся — мандолінова оркестра. Хлопці, як малювані! Сині шаровари, вишневі сорочки, на інструментах синьо-жовті стяжки. Радість — груди розпирає! Хлопці дивляться самовпевнено на публіку, підхмелена публіка на хлопців. А потім — диригент дав рукою знак. Хлопці як вдарять, як полетіться мелодія “Як з Бережан до кадри”, то аж за серце хватає. Приявні б'ють в долоні, а один, то навіть у захопленні, знехотя, вдарив когось у лицце. Диригент дав знак і оркестра почала нову пісню. Слухаю, бігме, правду кажу, — “Дід рудий, баба руда”.

Оркестра скінчила грати, публіка вдоволена. Я теж удоволений, бо на “свяченому” зустрів свого старого боржника і зайнкасував від нього сто долярів, на яких я вже давно був поставив хрестик.

Та це ще далеко не кінець. Був я теж і на хрестинах у

панства Дітолюбських. Похристивши новородка, братія п'є-
попиває. Аж тут, чуємо, стук у двері. Господарі просять у
хату. Відчиняються двері, а на порозі — члени оркестри. З-
мандолінами, гітарами і барабанами. Привітання новонаро-
дженому патріотові грають. Слухаю — знайома мелодія
“Як з Бережан до кадри”, а потім — “Дід рудий, баба руда”.

Мною трохи потрясло, але що ж відіш?! На хрестинах
— усе випадає зробити, чи сказати.

Іван Петрович зітхнув. Люди, що товпилися на пішохо-
ді, “пересунули” нас трохи під мур кам’янині. А Петрович,
зачерпнувши в груди повітря, продовживував:

— Та розхvorівся я, братіку, після жалібної академії
на честь поляглих Героїв.

Приходжу, на зліті людей уже чимало. А інові все ще
надходять. Врешті розпочалася заповіджена програма.
Вступне слово, декламації, сольо-спів, і — мандолінова ор-
кестра. Дивлюся, хлопці — як мальовані. Сині шаравари,
вишивані сорочки, на інструментах — синьо-жовті стяжки.
Музиканти дивляться на публіку, публіка — на музикантів.
А потім, як хлопці вдарять, як попливє мелодія “Як з Бе-
режан до кадри”...

Я не знаю, що далі діялося. Я гстав з крісла, чені по-
темніло в очах, і як я прочуяв, то вже був у себе, у своєму
ліжку.

— А ви, друже, не сумнівайтесь у тому, — закінчив
Петрович, — що через оркестру можна розхорітись...

Акакій Шпилька

ВСЕ ДЛЯ ОДРУЖЕННЯ

“У нашій крамниці є все, що потрібне для одруження. Тисячу доларів тому, хто не знайде в нас те, що шукає”.

Іверсон мав найбільшу крамницю в Чікаго і сам приду-
мав іє оголошення до газет. З нього був дуже вдоволений.
“Ціле місто говоритиме про це”.

І справді ціле місто говорило:

— Певне, що він має все, інакше не давав би тисячу до-
лярів!

Сьомого дня прийшов до власника шеф продажу. Він
мав зніаковілний вигляд.

— Пане Іверсон, тут є хтось, що хоче заробити тисячу
долярів.

— Просіть його до мене.

До контори Іверсона увійшов молодий скромний чоло-
вік і членно вклонився.

— Що бажаєте для свого шлюбу?

Молодий чоловік посміхнувся.

— Білизна? Фрак? Меблі? Квіти? Все в нас є.

— Ні, — відповів молодий чоловік, — мені потрібно
жінку.

— Це, пане, — вимушено посміхнувся власник, — це
вже належить до вашої компетенції, а не до нашої.

— Але ж ви обіцяли в газеті. Ви писали, що не існує
такого, чого б ви не мали в вашій крамниці.

Іверсон знизує плечима.

— О-кей — задоволено відповів молодий чоловік. — Я
й догадувався, що це все є блеф.

Ці слова вразили Іверсона. Він і блеф? Його фірма і
блеф? Ні, такої неслави він собі не бажав аж ніяк...

— Заждіть хвилину, молодий чоловіче — сказав Івер-
сон, і взяв телефонну слухавку.

— Чи є в нашій крамниці котра з продавцінь, що хо-
тіла б вийти заміж?

Заки дістав відповідь, молодець сів собі на крісло і
спокійно ждав. Але відповідь була негативна. Дівчата пра-
цювали тут, щоб заробити собі дешо, але об'єкту до одру-
ження не потребували. Кожна мала вже свого.

В той момент увійшла донька Іверсона.

— Що сталося, тату? — спитала.

— Скандал! — закричав старий, — цей хлопець бажає собі до шлюбу таке, чого не маємо.

— Шо ж він шукає?

— Жінки!

Іверсон поглянув на доньку:

— Слухай, дівчино, ціла Америка буде сміятися, як почує цю історію. Зроби мені цю приємність і приглянься йому. Можеш одружитися з ним, як схочеш. А після розійтесь...

Донька похитала заперечуюче головою.

— Тож йдеється про мою опінію — кричав старий. — Якщо мене висміють, я зруйнований. А хлопець є тіп-топ!

Дівчина оглянула молодого чоловіка.

— Добре — сказав той. — Ця мені подобається.

Про цю подію заговорила ціла Америка. А після шлюбу чоловік сказав між двома поїлунками:

— Це нам удаєся. Твій батько інакше ніколи б не згодився на наш шлюб!

Ч. Ф.

Геній, людства своїм всеоб'ємлючим розумом переглядає історію нашої плянети.

Багато хибного і прямо недозволеного знайшов він у тій історії. Не так давно, наприклад, зін розкритикував у пух і прах теорію про походження мов світового ученого, академіка Марра.

Тепер, кажуть, на черзі стало мистецтво, зокрема італійське. Геній знаходить, що Леонардо-да-Вінчі грубо помилявся і мав виразний правий ухил, малюючи Монну Лізу Джіоконду, бо вона, як відомо, була жінкою нетрудового елемента — купця.

Ось як, на думку генія, мусіла б виглядати Джіоконда.

ДЖУЛАНДА

Полковник Хапайлів

(Уривок з повісті, нагородженої Сталінською премією)

Полковник Хапайлів — людина з великим діловим стажем. Він був вілповідальним працівником під час колективізації України, керував військовою акцією за повстання в Туркестані, визволяв Західну Україну від панського ярма, по-геройському відступав у 1941 році, з усіма своїми воєнними трофеями, від Львова аж до Уфи, був у почесній варті в 1944 році в Ялті, брав участь у репатріації "ізмеників родин". Словом — великий громадянин великого СССР. Партия його цінить, бо в його домі — партія, в серці — партія, в мозкові — партія. Навіть у кишенні, в якій полковник носить постійного свого гамана, побіч держить партійний квиток. Також і в шафі, куди понапихані піджаки з більших міст Польщі, Мадярщини і Німеччини, висить, мов на сторожі, рідна радянська гімнастъорка з орденами за вірну службу.

Недалеко за містом стоїть вітла. В ній живе полковник — герой СССР і всього світу. У кімнатах простелені дорогі килими, як спомин бойових днів у Туркестані. На стіні пишається зброя, відвійована у куркулів України, які боронилися перед радісним і щасливим життям. У кількох вализах лежать ще й донині матеріали на костюмчики, які возв'єднане населення Західної України радо дарувало на пам'ятку рідним братам-визволителям.

Прекрасне враження у будинкові полковника справляють меблі. Вони — пам'ятка бойових днів за визволення Польщі. Найкращі специ Krakova робили її під особистим доглядом товариша полковника у варстатах на Монтелюпіх. Скільки вдячності і побажання щастя видно в кожному полиску форніру! Яка справді велика дружба народів СССР!

Цінна її цікава колекція товариша полковника у ділянці "часового іскусства". Всі роди годинників від маленьких мініатюропусеньких, до величезного годинника з ратуші одного міста в Бранденбургії, складені та порозвішувані в осібному приміщенні. На кожне визначне радянське свято, полков-

ник бере іншого годинника. Приміром, першого травня припинає на руку часи марки "Сума", бо то пахне своїм, рідним. Це ж давно відомо, що західні імперіялісти вкрали винахід годинника "Сума" від московського винахідчика, коваля Його Імператорського Величества Петра I-го, тов. Первороша. На день "Радянської мами", тов. полковник вдягає макіюпусенького годинника з "настоящого" капіталістичного золота. Для тов. полковника, ці "часи", — подвійна пам'ятка. Перше — спомин про початкові дні миру в 1945 р. Друге — пам'ятка по капіталістичній німецькій мамі, в яку полковник трохи закохався...

Найбільше мороки мав полковник під час святкування "Дня совєтської тяжкої індустрії". Спочатку хотів припинити собі годинника з ратуші бранденбургського міста, але відмовився через велику вагу тої реліквії. Вийшов того дня лише з правдивим "отечественним" будильником.

Не меншої вартості й інші речі хатиої обстановки полковника. Тут зустрічаємо австрійські машинки для стрижения волосся, німецькі фотоапарати, чеські патефони. А в закоркованих пляшках ще капіталістичне вино. З Болгарії воно, чи з Угорщини, тає загнилим заходом, але в полковника воно стоїть як показове. І коли комусь хоче допекти полковник, частує його закордонним в'язнем. — "Щоб тебе, мояляв, не тягло до капіталізму". А таке вино, як відомо, до капіталізму зокрема не тягне, а тягне до ліжка, чи прямо, на підлогу.

Особливим доглядом товариша полковника забезпечена шафа, а в ній трофеї останніх поїздок на підмогу єдинокровним братам у Хінах і Кореї. Тут старовинні порцелянові сервізи, дорогі макатки, інкрустовані ножі й виделки. Аж страшно подумати, що те все могло дістатись у руки капіталістів! Було б пропало раз назавжди, і ніколи не могли б мати трудяші Хін чи Кореї у своєму користуванні.

Товариш полковник знає, що вибирати. Партия його через те цінить, ним дорожить. Він ще не раз і не два пойде з доручення партії. Хай пільки прийде нагода визволити народи Західної Європи від Пляну Маршала...

Григорій Харлампович Іродов

Переклав: Фуфайка

БЮРОКРАТИЗМ

Павлюк з Перемишля хоче віднати адресу свого давнього друга, що живе у Львові. Він пише до мешканця бюра: Прошу повідомити мене, де живе вчитель Іван Пасічник. Для відповілі додаю поштових значків на 50 сотиків.

За два тижні прийшла відповідь: Іван Пасічник мешкає Сикстуська 22. У вашому листі значків не було.

Павлюк відповів: Дякую за адресу. Додаю значків на 50 сотиків.

За чотири тижні дістав листа: Додані значки повертаємо, бо державна каса не приймає поштових значків, як засобу розрахунку.

Павлюк негайно відписав: У додатку — 50 сотиків, як належність". У листа вклав банкнот на 50 сотиків.

За 6 тижнів одержав знову листа: Надіслані вами 50 сотиків повертаємо, бо адреси подаємо безоплатно.

* * *

Василь мав заадресувати спішного листа. Попросив у поштового урядовця перо й чорнило. Але перо було таке старе, що писати ним було неможливо. Василь звернувся до урядовця:

— Скажіть, будь ласка, може цим пером підписували мир з Наполеоном?

— Не знаю, — відповів урядовець, — інформації у віконці число три.

* * *

Три рази вже римська поліція писала до громадського уряду далекого села, питуючи про адресу якогось Співеллі. Три рази відписали, що він давно вже помер. За четвертим разом громадський уряд села відповів:

“Співеллі ще досі мертвий. Коли воскресне, повідомимо негайно”.

* * *

ХТО ВИГРАЄ ВІЙНУ?

Під час другої світової війни, розповідали в Німеччині такий дотеп:

В одному з воєнних таборів, якийсь полонений англійський старшина стояв недалеко загорожі з колючого дроту й підкидав угору монету.

Після того, як вона падала долону — приглядався до неї, знову брав і підкидав, знову приглядався, і так повторював.

рював цей рух кілька разів.

Засікавився цим німецький вартовий, підступнів ближче та питав:

— Що ти робиш?

— Ворожу, хто виграє війну — відповів полонений.

— Ну, і хто виграє? — допитувався далі зацікавлений німець.

— Це так, — сказав англієць, — якщо монета, яку я підкидаю вгору, впаде догори числом, війну виграє Америка, якщо гербом, то війну виграє Англія...

— Ну, а де ж згалка про Німеччину? — визвірившись, перебив німачинсько.

— Чекай, я ще не скінчив, — сказав флегматично англієць. — Якщо гріш упаде так, що стоятиме на землі прямо, то війну виграє СССР. Врешті, коли монета, яку я підкидаю вгору, залишиться в повітрі — війну виграє Німеччина.

* * *
ПОМСТА

Петро пішов на війну. Дома залишив Лесю, прекрасну дівчину, наречену. Мали незабаром узяти шлюб. Що ж! Долі і конем не об'їдеш, а війна триває рік і другий. Леся не видержала, знайшла собі іншого. Одного дня Петро дістає листа. Леся сповідається: так і так, тебе давно нема, а він — у нього такі гарні очі. Просить звернути фото, і взагалі.

Петро зніяковів. Світ утратив для нього свою вартість. Не знає більше, що таке радість, ходить похнюплений, сумний.

Тоді товариші зброї придумали помсту. Зібрали між собою десятки різних фото, вклалі між них і фото Лесі, та підробивши почерк Петра, відписали:

“Дорога Лесю! Твій лист приймаю до відома. Вибери собі своє фото з усіх тих, що пересилаю, бо ніяк не можу пригадати собі, як ти виглядаєш. Решту знимків відішли мені назад. Цілуло тебе, твій Петро”.

Велика мандрівка

Шляхами віків, точніше, Циганськими дорогами, mrючи опинитись По той бік світу ѹ заспокоїти духону Спрагу, йшли Діти чумацького шляху. Власне, їхні думки, порядком Ліричного відступу, все ще були звернені на Ост. Їм хотілося чути рідину Симфонію землі, Веселий гомін, вдихати Пахощі Пролісків і Бузкового цвіту, чистуватись тим, як достигають у полі Колоски, а в прохолодному лісі виліскує під сонцем Злат-жолудь. Їм хотілось побачити Золоті ворота в Києві, а потім відвідати Кубань — землю українську, козачу, зупинитись на Волині, де страждала Марія і квітла Юність Василя Шеремети.

Але... Хочу жити! — сказали вони разом. Бережімо все своє рідне, і хай наша Недоспівана пісня буде як Хрест проти диявола. Ми не в силі заборонити Плян до двору, вивести Недостріляних братів з Вавилонського полону, ле страшний Сад гетсиманський ще й досі обтягають Смертоносці. Підемо ж далі від тих місць, де панує Розгром і де животіють Люди в тенетах. Спинимось Під Кизгуртом, переглянемо Знайлений скарб і рушимо аж туди, де Над світлим джерелом жлуть нас Гість і господа. Пішли і чують на вздохін:

— А що чувати? Як там Мої знайомі?

Питає Милосердний зайчик, який уже давно був За заливою заслоненою.

Ті, що йшли попереду їй що їх було трьох, відповіли:

— Без змін. Більшість уже *Morituri*, а декотрі живуть *Crescendo*, mrіють про Підняті вітрила. У нетрях Копет-Дагу іноді лунає Колючий сміх.

— А чому Під Львовом плуг یзідпочивав? — почікавився зустрічний Поет.

— Бо Велика мандрівка, втомився...

— А щоб вас люди любили! Мої дні, власне, Наші дні втомі не знають...

... НАЩОТ ТОГО, ЩО ВСЮ ТЕХНІКУ, ЯКА є НА СВІТІ,
ВИДУМАЛИ РУССКІЕ.

Дорогий товариш редактор!

Прошлій раз я вам писав, що у мене тут слу-
чилася маленька неприятність з розними ски-
дельцями, провокаторами і паліями війни.

Прийшлося, знаєте, дуже пострадати за
ідею.

Отож, коли я весь опухнувши, прохлаж-
дався собі як якийсь прогинливий капіталіст у
шпиталі, то приходили до мене пропідати разні
товарищі. Щоб повидати і росказати новостів.
Між ними багато знакомих і сотрудників. Був
Яша Зульц, Терентій Навозов, Абраша Кльоц,

Сара Шмуніс, Петя Йолкіпалкін, Гриць Коніїка ...

Може кого знаєте?

Прийшов даже один раз сам Борис Мойсейович. Тіль-
ки замість сочувствія, все ругався предпоследніми словами,
після сплюнув, назвав дураком, і пішов не попроща-
вшись ...

Так от принесли мені Яша і Абраша, щоб не нудився,
останні номери "Параши" (Оль Сабер), і всякої другої по-
літиеграмоти. І між ними попалася мені одна книжечка —
прямо перший сорт!

Читаю і пальчики облизую!

Називається вона:

Проф. В. В. Данілевский

варіят Сталінської премії

КНИГА ЧУДІСС РУССКАГО НАРОДА

(Русская техніка от потопа до современних дней)

Іздanіe Академії Наук СССР

1 9 4 7 год.

Ну знаєте, усякого я читав, даже "Сонники", а такого
ні! Прямо така замічательна книжка, що не можу вам і ска-
зать. Просто відрватись неможна.

І з неї я вичитав, що усьо що є на світі зверху до ни-
зу, видумати наші совєцькі люди -- руські. А накатали во-
ни того всього стільки, що колиб капіталісті і полігнателі

хотіли ще щось видумати, то не удастся, бо уже все видумано і нічого не осталось. Ну прямо до ниточки!!!

Ось послухайте список:

Цар-колокол, часи, мишоловку, паровоз, овсяний кісель, рогожку, "катую", жилплощу, "сонник", гльотіну, норму, ѹ "Ваньку-встаньку", цар-гушку, свисток, ХЦІП, єгипетську мумію, "парашу", Америку, воїку, гіпсові памятники, "дубінушку", Анatomічеську Бомбу, "очко", радіопередачу, погони, медалі, "под стінку", клопи, колхози, мясорубку, і всякі інші предмети першої, другої і третьої необходімості.

Ну, кажу вам, все!!!

Колиб хто хотів усе перешпитати, то не хватило б суток.

Я просто удивляюсь, де це все руским у їхніх патлатих головах береться?

А найбільшим видумщиком між іншими єсть, як всім відомо, наш дорогий, великий, геніяльний і т. д....

Ви мабуть догадуєтесь хто?

Так ото він сам, собственноручно, понавидумував стільки усяких штучок, що якби їх усіх поставити рядом, то не хватить на землі місця, і решту треба було б покласти у воду, де б воно усе намокло і спортилось.

Не розумію, і як у Нього ще не болить голова ѿ такого великого ізобретення? Другий би на його місці давно уже зробився б самашедчим!

А він ще ні!

Із "Книжки чудес" я узняв напр., що коли князю Володимиру надобіло писати письма гусечим пером і чорнилом, то він віписав із Москви слесаря Ваньку Смєрдова, щоб той йому видумав пишущу машинку. Ваня довоє тер лоба і хмурився. Після покрутів вінтік туди-сюди, постукав молоточком, піднісляв пільничком, і получився перший руский ундервул (стр. 48). Після на ній, як вияснилося, вистукував разі історії тов. Літописець Нестор (стр. 51).

Там є також, що тов. Гомеров був тоже руский, із Одеси і, вигриваючись на лиманах, написав знамениту Одіссею (стр. 12).

Оказується, що і перший самольот видумав наш — Гришка Ползунов для царя Івана Грозного.

Підводну лодку — тов. Ніконов (1719 год.).

Воздушний шар -- т. Фурвін (1731 г.).

Автомобіль — Льоні Шамшуренков (1750).

Паровоз — батько і син Черепанови (1833).

Трамвай — Сідоров (1837).

Телефон — Ігатьєв (1881).

Аероплан — А. Ф. Можайський (1882).

Тепер всі знають, що і закон "притягання землі" одкрив

не т. Ніютонов, а московський князь Іван Калита, а удосконалив систему тов. Сталін, коли попрятав землі українські, прибалтійські, польські, балканські, чімецькі, китайські, а тепер притягає корейські...

Але не ще не все!!!

Тов. Сталін одкрив також закон про "Поддєльний вес", коли по случаю празника Октябрської Революції, купався у балії. Тоді йому і прийшла в голову ця історичеська мисль, і він, як був голодний, бігав по Кремлю і кричав:

— "Єврейка!... Єврейка!..."

Ну, йому привели Розу Каганович і діло кончилось у "Засі". Тільки тов. Сталін з непривички трохи простудився.

Може ви чули провокацію, що нібіго обезяну видумав іменець?

Так не також вийшла неправда, бо і обезяну видумали рускіє, і назвали її по ученому — "Homo sovieticus".

і с тем досвідання
ваш Мітка Трубольот

ГУМОР ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ

До Варшави повертається якийсь поляк. Приїхав на знищений вокзал. Зліз із поїзду, поставивши побіч себе дві валізи. Розглядаючи руїни, сказав:

— Варшаво, не пізнаю тебе!

В тій же хиліні поглянув на валізи. Їх уже не було. В розпушці вигукнув:

— Варшаво, я вже тебе пізнав!

**

Пізньої ночі, одною з бічних вулиць Києва, їде партієць. Раптом чує, що якийсь суб'єкт швидкою ходою поспішає за ним. Наздогнавши, питає:

— Громадянине, чи не бачили ви де близько міліционера?

— Ні.

— Тоді складай скорше костюм, заразо! — сказав суб'єкт, витягши з кишені великого ножа.

**

На одному будинку, що стояв у західній частині Берліну, недалеко від совєтської зони, були виписані вказівки для вояків американської армії, під спільною назвою:

“Go to home” (Йди додому).

Двоє німців читають цей великий напис, і один з них зауважує:

— Чому написано в англійській мові? Адже москалі того не розуміють...

**

У нарсуді розглядають справу проти одного шофера, який на розі вулиці не так скрутів і заїхав на пішохода та покалічив одну жінку.

— Ви чому не скрутили направо? — питає суддя. — Адже дорога в тому місці скручує направо.

— Я вже раз був завернув направо, але за той правий ухил відсидів п'ять літ.

Шпигун з Індії

Сьогодні в селі тільки її говорили про те, що ввечорі будуть відкривати хату-читальню. Колгоспний писар Свирид казав, що на це свято з району припрутися партійні тузи в таратайці з двома здоровеними колесами.

Відкриття передбачалося величне, пишне і цікаве до загину. Свято започаткує, як казав той же Свирид, патріотичною промовою один з головних партійних пупів району. А далі забере слово найстарша колгоспниця, баба Мокрина Дріт. Перш за все, її прийматимуть до кандидатів партії, а потім вона, ощасливлена кандидаткою, розповість слухачам про своє гірке, злиденне життя-буття в минулому і солодке, майже медове, тепер і в майбутньому. Отож, коронація баби Мокрини в кандидати партії і її розповідь на відкритті хати-читальні до безкраю зацікавила людей і мав свою гогналу їх до новенького будинку біля стовбової дороги.

**

Читальня тріщала від людей. Кому бракувало ослонів, той причепився на підвіконню, чи просто вмостився на підлозі. Дехто прийшов знадвору порожню бочку і вилряпався на неї, а парубки десь добули дві драбини і вхитрились по-курячому вмоститись на її щаблях. Біла самого столу, покритого червоним, сиділа баба Мокрина з двома доньками і п'ятьма онуками. Гамір ущух. До столу підійшли троє тузів з гузатими течками під пахвами і сіли.

**

На драбині хлопець питає сусіда, що сидить на два щаблі вище від нього:

— Слухай, котрий з трьох буде промову готовити?

— Середній, — відповідає вища драбина. — Я чув його в районі. Слова летять, мов з віялки полові. Не встигнеш моргнути, як він словом присипляє тебе.

Пророкування хлопця не цілком справдились. Партиєць за свою півторагодинну доповідь не зміг приспати всіх слу-

хачів. Лише дехто спав, інші тільки куяли, добра сотня очей була звернена у відчинені вікна, а передні ряди рахували метеликів, що роєм збивалися біля трьох гасових ламп.

Нарешті наступає найцікавіша хвилина.

До столу прямує баба Мокрина.

Представник району попереджує вступним словом коронацію баби в кандидати комуністичної партії:

— Товариші! Ви бачите людину, тобто, конкретно ви-словлюючись, бабу, яка однією ногою на тому світі вже дорогу протоптує. Але вона навіть у такому патріярхально-му віці не втрачає життєвого гумору і воліє вступити до лав партії. Чому ж, питаеться, бабі Мокрині перед заходом своєї життєвої кар'єри закортіло зробити такий політичний акт? Чому? Бо товаришка баба любить до безпам'яті партію, свою совєтську батьківщину і її керівників. А любов, як каже вождь народів, сильніша смерті. Правду кажу, — звернувшись промовець до баби, — скажіть, розкрійте свою душу навстіж, товаришко Мокрино Хомівно.

— Еге. Істинна правда, — повагом відповідає баба. — Люблю до прости Господи. Бо Христос же сказав. любіть своїх ворогів, поки любиться...

— Товаришко, — поспішив поправити партієць, — говоріть щось з творів Леніна, а не Христа. Тримайте лінію. Не відхиляйтесь, будь ласка, вбік. Благаю.

Баба вже сердилась:

— То вже ти, синку, брешеш, що я вбік відхиляюся. Я ж не п'яна. А що я не тримаю лінії, то вибачай мені старій, немічній. В сімдесят, синку, і ти втратиш всяку лінію і будеш скидатися на печений гарбуз.

Партієць кусав нижню губу.

— Товариші, вже пізній час. Приспішімо оформлення товаришки Мокрини до партії. Хто має до неї запитання, давайте?

Інший партієць, сидячи:

— Чи одружені ви, Мокрино Хомівно?

— Чи я одружена?! Туди до біса! А хіба ти, вибачай на слові, осліп? Хіба не бачиш, що поруч тебе сидять мої дві донечки і п'ятеро внучат!? Не в бур'янах же я їх назбирава. То тепер пішло все шкере береть, по-котячому любляться, дружаться і родяться. А я родила за Божими заповідями.

-- Говоріть конкретно, — просить голова зборів, — не розширяйтеся. Розумієте?

— Аякже. Розумію. Але я зовсім не розширяюсь. На тому місці і стою, де стояла — ні на паль не лосунулась далі.

Засоромлені партійці будь-що-буль хотіли направити бабу на вірну дорогу.

— Скажіть, Мокрино Хомівно, були ви раніше в якійсь буржуазній організації чи ні? Але перш подумайте, потім промовляйте. Не спішіть.

— Нема що думати, соколику. В аптекі була, пам'ятаю. В шпиталі теж була. Знаю добре. А чи була в буржуазній організації — їй-бо, не пригадую. Якщо їй була, то вона мені однаково нічого не пособила.

Партійці перезирнулися. Видно було, що вони рішили чимшивидше покінчити з такою неприємною процедурою.

— Скажіть, Хомівно, хочете ви вступити до партії чи ні?

Баба здигнула раменами.

— Приймете — добре, не приймете — ще ліпше. Я без чоловіка ось уже живу двадцять літ і витримую. А партія не чоловік, легко обійдуся. То вже внуки мене до неї горнутуть, а вона мені так потрібна, як собакі п'ята нога та ще її спереду.

Після цієї відповіді головарі зборів вирішили припинити прийняття баби Мокрини в кандидати партії. Хоч треба було якось затерти той непартійний дух, який ширився по всій залі.

— Добре, Мокрино Хомівно, — удаючи ласкавого, промовив голова. — Скажіть, як вам подобається наша хатичитальня?

Мокрина поглянула на переповнену залю. Над дверима висіли широчезні портрети генералісімуса, маршалів, генералів, а ззаду в кутику, за сволоком, примостилося мале, наоспіх олівіцем намальоване, погруддя Шевченка.

— Добра читальня, їй-бо добра. Галаю, не перешкодить лише зробити маленьке переставлення. Тих вождів, — показала вона на генералісімуса і генералів, — перевішати обабіч того сволоку, а Шевченка поставити у дверях.

Далі все пішло приспішеним темпом. Збори закрили.

Найстаршого бабиного внука арештували, — він писав заяву про прийняття баби Мокрини в кандидати партії.

Бабу Мокрину обвинувачували в шпигунстві на користь Індії, і засудили на безстрокове ув'язнення. На щастя, кара для баби продовжувалась усього п'ять днів, бо на шостий вона спокійно в Бозі спочила.

ПО ДОРОЗІ У ВІЧНІСТЬ

Чоловік до жінки: — Бачиш? Я казав тобі, що ці гриби були трійливі . . .

КОТИ — РЕВОЛЮЦІОНЕРИ

Коли я ще був хлопчиком і почув десь уперше спів "Інтернаціоналу", мене страшно вразили й приголомшили ці слова.

"Ми всіх котів зітрем на порох!"

Боже, — думав я, — нашо цих міліх створінь нищити? Нічого злого вони не роблять, полюють на мишай і горобців, які шкодять господарству, а ввечері сидять у теплому куточку і наспівують свою мрійну рокотливу пісню.

Мало не плачуши, побіг я до мами.

— Мамо, — кажу, — ось співають, що всіх котів будуть стирати на порох... Я нашого тепер нікуди з хати не пущу.

— Дуринку! — відповіла мама, — не котів, а катів.

— А що таке кати?

Мама пояснила мені різницю між котом і катом, та, правду кажучи, це пояснення якось до мене "не дійшло". В глибині моєї хлоп'ячої душі лишився той спів саме, як грізне попередження улюбленим тваринкам.

І що ви скажете, через тридцять років воно справдилося. Розповідали мені пізніші втікачі з тієї смуги, що прилягає до кордонів "вузької" УССР, такі дивні речі: Раптом приїзять у село емгебісти. Злазять з коней, розбігаються по хатах і питают:

— Кіт є?

— Є.

— Давай сюди!

І зразу того бідолашного кота об камінь головою "плюк", і — пішли далі.

І так день-у-день.

Населення довго не могло зрозуміти причини котячого терору, аж, врешті, вона стала відомою. Командування УПА часто висилало своїх розвідників і зв'язкових на Україну. Просмикнутись туди було не так легко, бо охоронну службу вздовж кордону поруч з емгебістами несуть пси-вівчури. Там, де людину не вчує емгебіст, вчує собака. Та наші очайдущі хлопці винайшли від цього рятунок. У кожного воїка УПА, що пробирався на окуповану батьківщину, в на плечнику чи валізі сидів кіт. І як тільки появлялася страшна собака, під ноги їй кидали кота. Непримирений антагонізм між псом і котом відомий усьому світові. І той і другий стоятимуть, взаємно гіпнотизуючи й пильнуючи одне одного так довго, поки кіт не чкурне на дерево. Оскільки ж дерева близько не траплялось, емгебісти не раз могли бачити таку картину: Ученій страшний пес дурень-дурнем стояв напроти кота, не повертаючи голови, (щоб кіт, бува, не відряпав очей) а поруч — свіжі сліди "порушників кордону", які чимськоріш пішли далі.

Не знаю, чи триває й тепер на прикордонні боротьба з котами Сподіваюсь, проте, що котячу націю винищити не так легко її обіцянка "Інтернаціоналу" тишиться такою ж порожньою, як і та, де запевнялось:

"В інтернаціоналі здобудем людських прав".

Еней

НА ПРОГУЛЯНЦІ

Дружина (сховавшись за дерево): — Гоп! гоп! Ромцю, угадай де я сховалась?

ПРИПОВІДКИ НАРОДІВ ЩОДО ЖІНОК

Одружишися — будеш жалувати, не одружишися, теж будеш жалувати.

(греки — Сократ).

Хто хоче мати клопіт, хай собі купить човен, або хай одружиться.

(Італійці)

Краще бути півповішеним, як зле одруженим.

(Шотли)

Те, що жінка заощадить, має ту саму вартість, як те, що чоловік заробить.

(Німці)

Убрання жінки, це ціна для спокою чоловіка.

(Абісинці)

Коня можна пізнати з першого погляду, жінки й за десять років не пізнаєш.

(Перси)

Жінки в нешастю мудріші від чоловіків.

(Англійці)

Жінка вогонь, чоловік дрова. А тоді приходить чорт і дмухає.

(Португалці)

Серце жінки бачить більше, як очі десяткох чоловіків.

(Шведи)

Чоловік має красу в своїх прикметах, жінка прикмети в красі.

(Еспанці)

Ідеальний чоловік є тоді, коли вірять, що мігрена жінки так само важна, як його ревматизм.

(Американці)

Найкраща спілка — чоловік та жінка.

(Українці)

У РЕСТОРАНІ

Якщо кишеневковий злодій позісеть на спільному вішаку свій піджак ...

Петро Кізко

ЯК ІВАН ІВАНОВИЧ ЛІЗОП'ЯТЕНКО ДЕПУТАТОМ СТАВ

Іван Іванович Лізоп'яченко жив у Червоно-Загребайлівському районі, Червоно-Обдирайлівської області, в селі Червоні Батоги, і був головою колгоспу "Червоні Хомути". Був він людиною не мудрою, але і не дурною, бо мав, як говорили про нього люди, не абияку злібність згинати себе в ковіньку гам, де йому це було вигідно, а також робити всю свою непоказну постать вищою, ніж вона є, де йому це теж було потрібно.

Одне слово, Іван Іванович Лізоп'яченко вмів, як ка-
жуть, у житті обернутись. Червонобатожани й досі пам'ятан-
ють один цікавий епізод, завдяки якому Іван Іванович здо-
був собі велику популярність і зробив не абияку кар'єру.

Було це десь перед початком колгоспної весняної сів-
би. Якось до колгоспу "Червоні Хомути" з Червоно-Загре-
байлівського райпарткому приїхав представник, що мав дуже
чудернацьке прізвище — Подпірайлов. Іван Іванович здо-
був зустрів його належно. Запросив до себе на обід, накрутив
патефонну платівку з піснею "О Сталінє мудром спойом",
і поставив пляшку пшеничної. Подпірайлов розпитував у
Лізоп'яченка про те, як у колгоспі йде підготовка до по-
сівної, чи засипані колгоспні комори засівним зерном і чи
не поїли цього зерна миші та інший який ішкідницький еле-
мент; скільки в колгоспі відремонтовано борін, налигачів,
супонь; чи всі коні мають підковані копита та чи немає
якоїсь конячки із збитою холкою або з забрудненим хвостом;
чи проведено вишкіл корів для роботи на ріллі й чи за-
безпеченні ці корови ярмами та іншою необхідною збруєю.
Нарешті. Подпірайлов зацікавився, чи нобілізовано курей
для виробництва достатньої кількості курячого посліду на
удобрення колгоспної землі.

Іван Іванович Лизоп'ятенко задоволено відповідав, що його колгосп усе це зробив по-большевицькому, що колгоспники ударним темпом здали до колгоспних комор для засіву все своє зерно, а щоб це зерно не поїли миші, Іван Іванович утворив спеціальну бригаду для виловлювання мишей; що жадна супоня чи налигач не залишилася невідремонтовані, а конячі копита непідковані; що жаден кілограм курячого постілу не лежатиме марно в курятниках, і, що,

зрештою, вся колгоспна худоба готова зустріти сівбу побойовому. Не вистачає ще лише одного ярма, але, як запевнив Іван Іванович, колгосп без ярма не залішиться.

І все було добре. Подпірайлов був задоволений Лизоп'ятенком, Лизоп'ятенко — Подпірайловим.

Аж це на Лизоп'ятенкову голову до хати ввійшов колгоспний конюх Нещасний.

— Іване Івановичу! — сказав Нещасний. — Сьогодні знову четверо коней здохло.

— Ідіот! — гукнув Лизоп'ятенко на конюха і швидко нагнав його з хати.

Іван Іванович негайно ж попросив Подпірайлова вибачити йому й дозволити вийти з хати у своїй потребі. Подпірайлову після горілки було байдуже, куди піде Лизоп'я-

тенко — у своїй чи в чужій потребі. Так само він не дослухався до розмови про загибель коней. Але зайди на конюшню і в інші місця колгоспного маєтку намір мав. Тимчасом Іван Іванович наздогнав Нещасного й сіпнув його за полу.

— Якщо ви не хочете себе й мене запакувати до тюрми, негайно зробіть усе можливе, щоб четверо здохлих коней були живі.

Здивований Нещасний заявив, що він ще не знає такого способу, щоб з мертвих коней робити живих.

— Ерунда! — сказав Іван Іванович. — Метніться до сусіднього колгоспу "Сталінська Голобля" й позичте в них четверо живих коней.

Нещасний неохоче поплівся до сусіднього колгоспу позичати живих коней, а Іван Іванович вернувся до себе, де сидів над спорожнілими тарілками. Подпирайлів і розглядав постанову партії про парувальну кампанію.

Іван Іванович намагався якомога довше затримати в се-бе Подпирайлова, щоб часом він не поперся на конюшню і взагалі не сунув носа в колгоспні справи.

Але Подпирайлів, хоч уже був напідпитку, не забував своїх обов'язків партійного контролера й тому збирався вже був на оглядині колгоспу, зокрема конюшні, бо, за його словами він дуже любив конячу породу. Але оскільки Іван Іванович, як ми вже зазначили, був не дурний, то він зупинив Подпирайлова й звернувся до нього з такими словами:

— Дорогий товариш Подпирайлів! Ви напевно заважили всю мою безмежну і глибоку відданість до вашої світлої особи, як і до всієї великої комуністичної партії, дорогим представником якої ви є в нашему чудесному селі й чудесному колгоспі. Дозвольте ж мені ствердити цю мою відданість такою пропозицією: нашо вам трудитися і лазити по конюшнях і свинарниках, я сам вам прижену всіх коней, корів, свиней, і всяку іншу колгоспну худобу і птицю, а ви на місці можете перевірити стан їхньої готовності до сівби.

Пропозиція Івана Івановича викликала в Подпирайлова величезне захоплення. На думку Подпирайлова, не була така незвичайна винахідливість, що їй позаздрив би найкращий партійний організатор.

За якусь годину, коли вже Нещасний прибув із пози-

ченими живими кіньми, перед Лизоп'ятенковим будинком, на порозі якого стояв і сонячно усміхався Подпирайлова, проходила велика парада колгоспної худоби й птиці: коні, корови, свині, гуси, вівці, індикі й кури. Вся ця маса йшла мовччи з похнюпленими головами, немов кожний з учасників паради оплакував чотирьох недавно загиблих коней та думав, що така сама доля чекає в колгоспі й на них. Але Подпирайлова сприймав цю вроцисту мовчанку, як велику со-лідарність колгоспної худоби й птиці з мудрою політикою комуністичної партії на селі, і тому був гордий і дуже задоволений з цієї незвичайної події. Він стояв з блокнотом у руках і записував: п'ятеро коней, вище середньої вгодованості, добрі. Тільки в однієї кобили трохи хвіст бруднуватий, але це нічого. Восьмеро корів і четверо биків середньої вгодованості, реп'яхи на боках справі не заникдять. Шестеро свиней. Якої вгодованості — встановити важко, всі в грязюці. Але на те вони її свині. Шестеро овець і один баран. Ситі, хоч і без вовни. Три гуски, два індикі, четверо курей у доброму стані. Трохи тонкуваті шиї мають гуси, але це мабуть треба віднести на рахунок гусячої роди. В загальному стан худоби й птиці добрий.

Прийнявши параду, Подпирайлова похвалив Івана Івановича й сказав:

— Я горжуся вами, товаришу Лизоп'ятенко! Ви за-слуговуєте на справжнє довір'я партії Леніна-Сталіна.

З тієї нагоди Іван Іванович Лизоп'ятенко і Подпирайлова випили ще по одній пляшці пшеничної та з'їли по одній колгоспній гусці.

Повернувшись з колгоспу "Червоні Хомути" до Червоної Загребайлівки, Подпирайлова виголосив на зборах районного партійного активу звіт з своєї подорожі до Червоних Батогів на тему: "Політика комуністичної партії на селі і Лизоп'ятенки". В цій доповіді Подпирайлов підніс постати Івана Івановича на рівень найвизначніших потенціальних провідників совєтської держави.

Через кілька днів у районовій газеті "Червонозагребайлівський большевик" з'явилася велика стаття Подпирайлова під назвою "Лизоп'ятенко веде". В статті доводилося, що Лизоп'ятенко — це авангардна сила соціалістичного села та передовик, за яким по шляху до комунізму наввипередки біжать люди.

Іван Іванович з тієї нагоди закупив у кіоску всі газети, де була вміщена про його стаття, й ходив по селу та роздавав їх безплатно всім. Ночами Іван Іванович не спав, а все читав статтю про себе.

Захоплений сталінсько-подпірайловським піклуванням про живі кадри, Іван Іванович задумав віддячити Подпірайлову її відправити до райкому партії подарунок: пасіку колгоспних бджіл, вівцю, свиню, корову, теленя, гуску і лоша, а також написати вдячного листа. З подарунком Іван Іванович не мав ніякого клопоту, наказав колгоспникам усе це приготувати, тай годі, а от з листом Лизоп'ятенкові довелося скрутно. Це ж бо не якомусь там зачуханому інструкторові "Союз-цибулі" написати лист, а самому Подпірайлову, завідувачу кадрів райкому КП(б)У, в руках якого лежить усе Лизоп'ятенкове життя. Усе ж Іван Іванович зібрався з силами й сів за писання.

"Дорогий товариш Подпірайлов, — так починається лист Івана Івановича. — Коли б я мав сто сердець, сто голів і сто язиців, то й тоді б я не міг висловити своїх почуттів до Вас, що киплять у моїй груді. Ваша незвичайна чулість до глибини душі трясе мене й зворушує. Я й досі не забуду, як Ви були в мене і як Ви з незвичайною простотою, але разом з тим з глибокою мудрістю їшли гуску, пили горілку, нещадно поїдали все, що було на моєму столі. Так можуть їсти тільки люди сталінської епохи. Мое передчути завжди мені підказувало, що у Вас повинно бути багато розуму, таланту, геніальністю далекозорості й проникливості. Я й досі пригадую, як під час Вашого передпосівного огляду колгоспної худоби навіть свині, що ніколи не зводять догори очей, підводили голови й дивилися на Вас, як на проводиря, товаришу Подпірайлов. Що ж до мене, то я тоді не бачив ніякої худоби, тільки Вас, товаришу Подпірайлов, тільки Вашу постать, від якої не тільки для мене, а й для всіх віяло духом комунізму і тоді ми всі були мов заворожені. Це була зворушлива зустріч, про яку колгоспники не забудуть до самої смерті.

Я ще раз переконався, що партія, яка має таких людей як Ви, одним махом руки може перекинути капіталізм догорю дном, і тому я всім своїм тілом і духом, який тільки в мене є, з усім своїм колгоспом готовий віддатися Вам.

Прийміть же мої найкращі до Вас побажання й запев-

нення моєї низької, нижче сирої землі, поклінної Вам відданості. Ваш до могили Лизоп'ятенко".

Доки був цей лист написаний, під Іваном Івановичем стояла калюжа поту.

Іван Іванович ретельно вкладав листа в конверт, заклеїв, написав адресу й сам відніс на пошту. А щоб упевнитися в тому, що лист пішов напевно, що ніяка антисоветська лічина не вкраде листа, Іван Іванович поставив біля поштової скриньки доти, поки листоноша вийняв звідти всі листи й направився до Червоної Загребайлівки.

При цьому Іван Іванович гукнув услід листоноші:

— Дивись, Трохиме! Знай, що серед усієї тієї купи маловажних листів лежить лист Івана Івановича Лизоп'ятенка!

Подпірайлов написав Іванові Івановичеві відповідь, у якій вказував на необхідність йому більш активізуватися в партійній і державній роботі й належно показати себе серед громадянства червоно-батожанського сільсовету, оскільки це громадянство незабаром має обирати Івана Івановича депутатом до верховного совету ССР.

Іван Іванович негайно ж заходився активізуватися. Насамперед, він виголосив у Червоних Батогах доповідь: "Шляхи комунізму, товариш Сталін і курячий послід". В цій доповіді Іван Іванович змальовував селянам величезну роль товариша Сталіна в розбудові соціалістичного господарства, його керівництво найменшою ділянкою колгоспного життя, починаючи від будівництва колгоспних домів і кінчаючи курячим послідом. Іван Іванович доводив, що коли б не Сталін, село Червоні Батоги давно проковтнули б акули світового капіталізму, й тоді б настала смерть усім. Вказуючи на труднощі росту, Іван Іванович говорив:

"В могутнє колесо нашого колгоспного млина кожний паразит намагається вставити ломаку й тому у нас іноді дохнуть коні, не поросяться свині, не несуться кури, на вівцях не росте вовна і т. д. Але це нічого, — говорив Іван Іванович, — Сталін у революцію в гірших умовах був, але революції не кидав. То ж запевняю вас, товариші, що хай у нас хоч і всі коні й свині виздихають, але колгоспів ми не кинемо. І доти житимутъ колгоспи, доки їх залізною рукою тримає наш дорогий і світливий Сталін. І нехай хто спробує виступити проти колгоспу, — в баранячий ріг скрутимо, в Сибір запроторимо, на Колиму зашлемо, в підвалах згноїмо.

Нехай же живе товариш Сталін, що дав нам таке життя!" — закінчив свою доповідь Іван Іванович Лизоп'ятенко.

Після кількох таких доповідей, Іван Іванович вирішив запровадити реформу в селі і в колгоспі. Почав він з того, що кожній вулиці села і кожній сільській установі, а також колгоспним тваринницьким фармам надав відповідні назви, що були співзвучні сучасній сталінській добі. Так, колишню вулицю, що носила простонародну назву "Собача вулиця", перейменовано на "Сталінську вулицю". Оскільки ж селяни до нової назви не звикли, то вони її називали як і раніше — "Собача".

Сільський вигін, де тирлувалася худоба, Іван Іванович назвав "Ленінським тирлом". Появилося безліч інших назв, як от: "Молочарня імені Марії Демченко", "Бойня імені Єжова", сільсько-господарча кооператива "Сталінські граблі", продуктова крамниця "Совєтські обіцянки" і т. д. Пороблено деякі заходи також до оновлення колгоспу. Тепер у колгоспі можна було побачити написи: "Конюшня імені верховного совету ССРР", "Свинарник імені Гречухи". курник "Сталінське яйце" і т. д.

Крім цих заходів, Іван Іванович Лизоп'ятенко видав кілька постанов для колгоспу, що мали сприяти піднесення колективного господарства й наближенню його до генеральної лінії комуністичної партії. Перша постанова зобов'язувала колгосп утворити котячу фарму, завданням якої було б знищити мишей та інших гризунів у колгоспних засіках і на зернових плянтаціях. У зв'язку з цією постановою, кожний колгоспник мав здати свого кота чи кішку до колгоспу. Цю котячу фарму Лизоп'ятенко назвав "Смерть мишам — ворогам соціалізму".

Друга постанова стосувалася вивчення колгоспниками "Короткого курсу історії ВКП(б)". Згідно з цією постановою, кожний колгоспник перед сніданком, обідом і вечерею та виголосити молитву за Сталіна.

повинен був прочитати по одній сторінці "Короткого курсу"

Справи текли в Івана Івановича, як українське колгосп не зерно до московської комори. Надходив день виборів до Верховного Совету ССРР. Іван Іванович ждав цього дня, як голодна колгоспна коняка сіна. Щоб швидше надійшов цей день, він позривав усі календарні листки і залишив лише один листок із датою виборів.. Перед тим тренувався у ви-

ступах, щоб, на випадок прилюдного виступу, не єсканда-
литися перед партією, як депутатові Верховного Совету.
Чи зайде Іван Іванович на колгоспну конюшню, чи стане
перед телятами та биками, скрізь вигукує: "Хай живе това-
риш Сталін — наш проводир і двигун світової революції!"
або: "Ура товаришеві Сталіну — святочну пророкові совет-
ської держави!"

Іван Іванович не мав ніякого сумніву, що його канди-
латура буде прийнята на виборах з ентузіазмом, бо не було
ще ніколи так, щоб рішення комуністичної партії і совєтсь-
кого уряду не сприймалися з ентузіазмом. Усе ж таки, на
думку Івана Івановича, заспокоюватися було не можна. Тим
більше тепер, коли всякі ворожі недобитки попіднімали го-
лови її тільки на те чекають, щоб живцем проковтнути Іва-
на Івановича і всю партію. До того ж сам Сталін учить, що
партія не сміє проявляти найменших елементів самозаспо-
коювання, слабодухості, неповоротності і т. д., а завжди
повинна тримати себе в бойовій готовості її бути "на чеку".
Тому Іван Іванович, будучи тепер уже головою сільсовету
і повним володарем Червоних Баторів і "Червоних Хому-
тів", щоб забезпечити собі успіх виборів до Верховного Со-
вету, видав напередодні виборів таку постанову:

"З метою мобілізації всіх існуючих у Червонообатожан-
ському сільсоветі виборчих сил, усунення всіх недоліків у
виборах, та щоб притягти до активної її поголовної участі
у виборах усе громадянство, зважаючи на величезну ва-
гу сучасної міжнародної політичної ситуації, та щоб про-
демонструвати свою безкомпромісову відданість нашому
батькові і вчителеві товарищеві Сталіну, та щоб показати
таким чином усім капіталістичним гідрам нашу несокруши-
му силу, і щоб Червоні Батори стали прикладом для всіх, —
постановляю:

1. Всі виборці, починаючи від тих, яким сповнилося
18 років, і кінчаючи тими, яким ще не скінчився вік життя,
повинні взяти участь у виборах.

2. Для тих, які не можуть самі прийти до виборчих урн
через свою старість або хворість, виділити спеціальну бри-
гаду візників, які б звозили всіх виборців до виборчих урн,
і тим самим дали їм можливість активно себе виявити у ви-
борах.

3. Для тих, які через свою хворість або інші які фі-

зичні вади не можуть самі опускати виборчого бюллетеня до урни, виділити бригаду, яка б допомогла таким виборцям підносити до урн руки і опускати виборчі бюллетені.

4. Ті, які почують, що вони можуть умерти напередодні виборів, повинні дати письмові упевнені висловлювання своїм близьким, які б за них могли проголосувати, і тим виявити свою активність у виборах та засвідчити підліку свою відданість кандидатам сталінського блоку комуністів і безпартійних.

5. У день виборів заборонити всім виборцям виїжджати або виходити з села.

6. У зв'язку з тим, що всі виборці, чк чоловіки, так і жінки будуть зайняті виборчими справами і таким чином не матимуть часу для домашніх справ, — організувати при кожній виборчій урні громадську кухню, яка б варила для виборців обід, сніданок і вечерю. Для цієї мети доручити сільській споживчій кооперації виділити для виборців казани, черпаки і інші необхідні для проведення виборчої кампанії речі.

Примітка I. Ложки й миски виборці беруть з собою.

Примітка II. Хто першим прийде голосувати, сдержить два черпаки юшки, хто другим — один, і хто третім (останнім) — півчерпака.

7. Кожному, хто не візьме в голосуванні участі, вручити по три томи творів Леніна і по шість томів творів Сталіна, і зобов'язати три місяці підряд читати ці томи, щоб знали, як треба голосувати.

Голова Червонобатожанського сільського
Іван Іванович Лизоп'ятенко".

Прочитавши цю постанову, всі виборці в день виборів з великим ентузіазмом кинулися з ложками й мисками до виборчих урн віддавати свої голоси за сталінський бльок комуністів і безпартійних. Разом з тим, до виборчих кабін їхали підводи з хворими й старими. Спеціально виділені активісти допомагали зовсім слабим і немічним опускати виборчі бюллетені до урн. Тут же, хто вже проголосував, одержував два, один, чи півчерпака юшки (залежно, хто коли прийшов) і повертається додому. Голосування йшло повним ходом. Варто згадати, що Іван Іванович першим, ще опівночі, віддав за себе свій голос.

Того ж дня, опівночі, Лизоп'ятенко надіслав до району рапорт: "Червоні Батоги ніколи ще не бачили такого ентузіазму. Не залишилося жодного виборчого бюллетеня, який би не був опущений до урни. Повна перемога сталінського бльоку, 100% виборців узяли участь у виборах".

А вже наступного дня всяsovєтська преса й радіо принесли вістку про те, що Іван Іванович Лизоп'ятенко — депутат Верховного Совету ССРР.

Іван Іванович того ж дня на воротях свого двору почепив величезну вивіску: "Тут живе депутат Верховного Совету ССРР". На дверях хати теж висів напис: "Іван Іванович Лизоп'ятенко. Прошу не дуже стукати".

МАНДЖУРСЬКІ "КІРПІЧКИ"

ЗБРОЇ ХМУРОЇ
ІЗ МАНДЖУРІЇ
ДО КОРЕЇ ЧИМАЛО ТЕКЛО:
АВІАЦІЯ,
ПРОВОКАЦІЯ,
ВСЯКЕ ІНШЕ СТРАШНЕ БАРАХЛО.

І ДИВИЛИСЯ,
І ЖУРИЛИСЯ
КОМАНДИРИ ДІВІЗІЙ ООН.
ЛІХО ДОКИ ТЕ?
БУДЬ ТИ ПРОКЛЯТЕ!
А РАЗОМ І "НЕВТРАЛЬНИЙ ЗАКОН".

СЛОВО — КУРЯВА.
МАК-АРТУРОВА
ПОЛАМАЛАСЬ КАР'ЄРА МІЦНА.
А МАНДЖУРІЇ, —
ЗЛОЇ ФУРІЇ
КАРА Й ДАЛІ ЩАСЛИВО МИНА.

ТА, НАРЕШТІ, ОСЬ,
ПЕРЕПОВНИЛОСЬ
І ТЕРПІННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ЛАВ.
АВІАЦІЮ,
ПРОВОКАЦІЮ
У МАНДЖУРІЇ ДІДЬКО ЗЛИЗАВ.

ЯСНО ВСЯКОМУ —
НЕ ПО М'ЯКОМУ
НИНІ СТАВСЬ ДО "НЕВТРАЛЬНИХ" КАТЮГ.
ДЕ Б НЕ КРИЛИСЯ,
НЕ ПОМИЛИШСЯ,
ЯК ЛИШИШ ВІД НІХ ПІР'Я І ПУХ!

Еней

Лінгвістичні та сільські теми

Людмилі

Знаний дослідник пілбігунових окопиць, Нобіле, був серед веселого товариства. Під час жвавої дискусії, він заявив, що йому на протязі однієї ночі виростла борода, 5 цтм. довга.

— Адже ж це не можливе! — скривнула одна з пань.

— Так, прошу ласкавої добродійки, це було в ніч на бігуні¹).

— * * —

Герман Герінг, бувши в гостях у Чіяна, в Італії, штовхнув якогось графа, і, не перепросивши, пішов далі.

Граф однак підійшов до Герінга і звернув його увагу на таку нечесність. Герінг відповів широким:

— Я — Герман Герінг!

Граф знизвав плечем і сказав:

— Для вибачення — не мало, для пояснення — досить.

— * * —

Метерлінк написав багато книжок, між іншим також твір природничого характеру, п. з. "Життя бджіл".

Одного разу його покликали до фільмового товариства.

— Пане Метерлінк, — каже шеф, — ми платимо добре славним авторам. Ви, очевидно, не знаєте нашої техніки, але це зайве. Переробіть тільки ваш найкращий твір на по-одинокі сцени. Час не грає для нас ролі.

За півроку Метерлінк приніс рукопис. Шеф ухопив принесене з радістю. "Нарешті, маємо тему!" — сказав урадливо, перепросив шановного автора й пішов до ского відділу. Через хвилину вийшов блідин, як стіна.

— Ритуїку! Бджола є героєм!

¹) Ніч на бігуні зягисться 6 місяців.

До хоровитого вже Бернарда Шова прийшов його ста-
рий приятель, Сер Гордвік з своїм сином, щоб він міг по-
знайомитись із славним письменником.

— Мій молодий друге, — сказав Шов, — через 50 ро-
ків ви певне з гордістю будете казати: “Я стискав руку Бер-
нарда Шова”. Але всі будуть вас питати: — “Кого? Шова?
А хто він такий?”

**

Коли Черчіль був ще малим хлопцем, його батько звер-
нувся якось до одного лорда з запитом:

— Мій син має нахил до малювання й до фангазування.
Чим йому краще бути: мальярем, чи політиком?

— Політиком, — відповів без надуми лорд.

— Чому?

— Бо папір дешевший від полотна.

**

Труман, розмовляючи з артистом Кліфтоном Уебом,
який саме повернувся з подорожі навколо світу, спитав його:

— Яка країна, на ваш погляд, найкраще забезпечена
проти комунізму?

— Пане президенте, — відповів артист, — остаточно
забезпечені проти комунізму тільки країни Советського Со-
юзу.

**

За фашистівського панування в Італії, король не мав
фактично ніякого впливу на хід політичних справ у країні.
З приводу цього розповідали про такий факт:

Якось проходжувались Мусоліні та король Емануель у
парку. Під час розмови король захотів вийняти з кишені за-
писну книжку. Встромивши руку в кишеню, потягнув так
незручно, що хустинка, яка була в кишені, впала на землю.

“Дуче” підняв її з правдивою грацією і передав коро-
леві.

— Ах, любий “дуче”, — сказав Емануель, — дуже дя-
кую. Це ж сьогодні моя єдина річ.

— Як то? — здивувався Мусоліні.

— А так, єдина річ, у яку можу спокійно встромити
свого носа.

ОБРАЗИ

В години вечірнього відпочинку, часто дивлюсь я на картини, розвішані в мене по стінах. Вони всі мальовані на полотні. Інші стоять на вузькій, високій полиці, зробленій із скриньок для овочів, (ту є найдешевший матеріал на модерні меблі!) і є останніми представниками колишньої збірки. З двох, дуже важких причин, не можу їх розвісити на стінах: 1) це праці львівських мальярів, ще перед другою війною, її усі вони мальовані на текстурі. Щоб їх примістити на стіні, потрібні рамки, а це, власне, виходить з рамок моєї фінансової спроможності, 2) субтропічний клімат викручує їх у дивовижні тривимірні фігури; текстура м'якна від вологости, і спливає після жовтими смугами по стіні.

Так розплівся мені Мирон Левицький. Натомість, Микола Бутович врятувався, тільки зігнувся вдвое. Гірше вийшло з Святославом Гординським. Необізнаний з південно-американськими атмосферними впливами, я завинув його колись у газету. По двох місяцях життя в Аргентині, я зібрав з образу газетний папір у вигляді мокрих клаптів, а на картині залишився друк, як вічна пам'ятка з Буенос-Айресу. (Таким гарним ім'ям називав це місто хіба якийсь дуже злобний гуморист XVI століття). В дзеркалі можна відчитати те, що відбилося на малюнку:

“Берлін, 26. I. 1944. Наши війська з успіхом скорочують фронт. В боях біля Проскурова ворог зазнав великих утрат. Наши частини переорганізовуються біля Збаража”.

Образи на полотні тримаються добре. Тільки коли вологість доходить до 100%, скапує з них при нормальній температурі 38° С — сконденсована вода. Під портретом, на долівці, лежить тоді кусень старого полотна, на яку спадають краплі води. Один аматор мистецтва назвав цей портрет “плакучий гіс”. Цей мій гість висиджує часто в старому бамбусовому фотелі, вдвигається в образи та обскубує несвідомо фотель, руйнуючи таким чином мій єдиний доробок.

Вечорами сиджу і я в цьому фотелі. П'ю чорну каву, щоб якось охоронити себе від впливу атмосфери, яка нагадує лазню. І тоді набігають різні смішні думки.

Розглядаю образи, і відтворюю події, що в'яжуться з ними. Тоді я розмовляю собі з мистцями, без огляду на те, де вони є тепер: в ЗДА, в Канаді, чи, може, відійшли вже туди, звідкіля нема повороту. І тоді оживає минуле...

Іван Труш. Мала картина, краєвид, розмальований жовтуватою фарбою з трьома гнило-зеленими лініями. Одні кажуть: "Італія", інші, більш автохтонно наставлені, — "Крим". Я купив його того дня, як Святослав Гординський поїхав з КЛК на лещетарську прогуллянку, й перший раз з'їдждав з високої гори на Погулянці. Ми стояли внизу. Мала чорна постать з'явилася ген, високо, в тумані, постояла трохи, і, врешті, рушила в безодню.

Чорна постать наблизжалася. Уже було видно лещета, як два рівнобіжні прутики, кійки, шапку. Постать росла й росла, але рівночасно лещета почали розходитись поволі на боки. Ми отерпли, дух завмер нам у грудях. Врешті, сталось те, що повинно було статись: Лещета розійшлися поза анатомічні спроможності Гординського, він дивно присів, замахав руками, згорбився. В той же момент укрила його біла куряча снігу. Сталось! Хвилину пізніше він промайнув біля нас у шаленому гоні, в горизонтальній позиції. Це був його великий подвиг.

Пізно ввечорі я купив "два" Труші. Прийшов Б-ний і продав мені дві відмінні тої самої картини. "Студії, — сказав Б-ний, — на цю саму тему. Творчий шлях".

Мене пікавив завжди "творчий шлях". Шкіци, піввікінчені праці, студії, варіянти. Трушів я купив. Тоді Б-ний, сховавши гроши, заявив мені (при цьому мав нахабний погляд), що ось, ця картина, не правдивий Труш, а другу він намалював сам. Тепер я забув, котрий з них справжній Труш, а котрий фальшивий. На стіні висить той, що мені більш подобався, хоч не раз огортають мене ссумніви, чи не Труш? Другий стоїть у скриньці від яблук.

Побіч висить Мороз. Коли прижмурю очі, бачу село, наче дійсність. Знаю його. Це було в Карпатах, за рік перед війною. Ще ніхто не знов, які зміни принесе близьке майбутнє. З Атанасом Міляничем ми вийшли з сонячних гір на сонячну полонину. Сонце, тепло, цвіркуни. Квіти і все те,

що до такого краєвиду належить. Зліва самітня хата серед дерев. Серединою пливе річка, прозора, кришталева. На береzi білі, округлі камінці. Вода в річці така чиста, що видно все на дні. Раптом з високих трав зривається дівчина, біжить до хати. Ми нічого не сказали, бо нам стало ніяково. Вона майнула як фея, як русалка, як Ева з раю. Опісля було те село, що його намалював Мороз. Там ми відпочивали. Було тихо, бреніли бджоли. Біля нас пройшли корови, оглядаючи нас, двох мандрівників, своїми сумними очима. За собою залишили своєрідний коров'ячий запах. Ото ж, скільки разів прижмурюю очі й дивлюсь на моого Мороза, все чую цей аромат...

На другій стіні висить задрукований Гординський. Є там літак, протигазова маска і голова грецького юнака. Фарби — чорна і червона, стиль Гординського тридцятих років “made in Lviv”. Це, властиво, мій еклібріс, але мені перестав він подобатись. Цей літак! Він, правда, мало нагадує літаки, що ми їх мали щастя бачити, і не подібний ні до маєстатичних бомбовиків, ні до боєвих літаків приземного лету (які так далися візаки нам, усім дивізійникам). Гординський використав цілком засоби своєї фантазії й поетичної свободи. Але саме цим літаком картина нагадує мені той момент, коли я виникнув собі ногу, втікаючи від комуністичного літуна. Я сидів тоді на веранді дому, завинений у біле простирадло. Мене голив мій джура. Був кінець зими, і сонце пригрівало уже тим весняним теплом, яке так чудово розплівається по цілому тілі. Передо мною направо стояли високі, темні береги Драви. Ріка пливла крутою, елегантною лентою, і з'являлась нагло з-поміж лісистих берегів. З другого боку ріки гори раптом уривались, і там була долина, якою проходив залізничний шлях. Тиждень тому ворожі літгунни знищили на рейках поїзд, і він там стояв ще й досі. Ми з другого боку ріки оглядали тоді це видовище.

Ото ж, саме в той час, коли я сидів спокійно з намиленим лицем, а джура гострив бритву на ремінці від штанів, несподівано з'явився з-за гір літак низького лету. Він зробив велике коло, завернув у нашу сторону, і посіяв на нас вогонь із скорострілів. Це був один уламок секунди: торах кіт куль об стіні будинку, тріскотня машинових крісів, близький гуркіт літака і наша втеча до хати. Ми лежали з джурою один на одному в дверях кімнати, я — замотаний в

простирадло, і мій Василь з бригвою в руці. І цим разом я зништовав цілім, коли не брати до уваги трохи вивихненої ноги. Потім ми оглядали сліди пострілів та Драву, що пливла спокійно й замислено десь до Дунаю. Від того часу не люблю композиції Гординського, хоч, як я вже сказав, його літак пічим не є подібний до тільки що згаданого.

Самітньо її низько, біля книжок, наче на почесному місці, висить старовинна гравюра малого розміру, портрет Богдана Хмельницького. Лінії мідериту не такі чисті, як у Гондіоса, і невідомий автор не був, мабуть, мистцем високої класи. Але гравюра походить з книги-журналу "Театрум Европеум" 1651 року, отже зроблена ще за життя гетьмана. Дорогий мені цей кусник паперу! 300 років! Історія пройшла землею за той час, творились нові держави, люди гинули у шведських війнах, Мазепа створив добу, французька революція змінила обличчя світу, двадцятий вік розгорівся війнами і нечуваними злочинами Москви, а гетьман однаково глядить з портрету її однаково твердо тримає булаву в своїй правніці. І якими дрібними стають перед цією малою картиною наші щоденні труди, журба її радості, постійна боротьба з тисячами перепон. Можливо, що цей мідерит збережеться ще десятки і навіть сотні років; тоді ніхто не буде знати ні про нас, ні про наше життя...

Догоріла цигарка. Прощайте, дорогі друзі її знайомі, де б ви не були розкинені по світі. Ваші картини пригадали мені давні хвилини зустрічей, місця, в яких ми жили колись, людей, що з ними були разом. Ваші картини пригадують мені вас такими, як ви залишилися у моїй пам'яті: юними, запальними борцями за свій мистецький вияв.

К А Л Я М Б У Р И

Поб'ю всі рекорди — сказав підпилтій спортсмен, у кни-
гарні "Арка", в Торонто.

Я зараз засумую — жалілася трембіта.

Не маю ніякої перспективи — сумно сказав "мистець-
кий" образ.

Мене пришили обвинуваченому — тішився параграф.

Я нині дуже розстроєний — признався по-шиності фор-
теп'ян.

Чого стоїш стовпом? — запитав прохожий дорожоказ
на роздоріжжі.

Не дивись на мене телячими очима — сказала корова
до своєї дитини.

За що мене посадили за грati? — дивувалось в'язнич-
не ліжко.

Смерть — це мій єдиний рятунок! — заявив урочисто
український погребник.

Щезай з моїх очей! — крикнув сліпий до свого більма

Я заразилася здоров'ям — тривожилася бациля.

Супроти нього я безсильна — скаржилася риба своїй
подругі на водопад Ніягари.

Не плети дурниць — сказав чоловік своїй дружині, що
плела светер.

Це дуже твердий горіх, щоб його розгрити, — сказа-
ла стара вивірка і кинула горіхом об землю.

Тримайся в резерві, — почував батько сина, який ішов
до Днівії.

Він наживається на чужому поті — говорили в това-
ристві про власника парової пральні.

Мене заливає кров! — скрікнуло відро у різника, на-
повнене до країв кров'ю забитої корови.

Уважай, щоб тебе не набрали — радив лінотип одній
з черенок.

Ти чогось маєш фальшивий вигляд — сказав купець до
підробленого банкноту.

Це не на мою голову — виправдувався маленький хло-
пчик, маючи на голові татів капелюх.

Але ж ти збараця! — скрікнула урадувано вівця до
шестимісячного барана.

"Взяв би я бандуру" — заспівав один з членів капелі
Китастого, перед сценічним виступом.

КНИЖКА СТЕПАНА ГОГАНА

Одного мелянхолійного зимового дня прийшов до крамниці "книгарня і шкільні товари" сумовитий важкий чоловік, середнього росту. Власник крамниці, старий Гопкінс, сидів біля залізної печі, що давала приємне тепло на цілу кімнату. Гопкінс був настільки малого росту, що ледве виглядав із-за стола, закладеного паперами.

Сумний чоловік зирнув на Гопкінса крізь окуляри, що в цей момент заїшли парою, і зажадав пер. Гопкінс поставив перед ним скриньку, і чоловік почав уважно розглядати різні сорти товару. Врешті його зір спинився на полицях з книжками і він сказав:

— Ах, Боже, які гарні книжки!

Гопкінс задоволено посміхнувся.

— Якраз я позичаю книжки. Коли б ви захотіли стати членом... Оплата невеличка.

— Книжки! — сказав чоловік. — Скільки уяви в них, долі, мрій, ідей...

І він підступив ближче до полинь.

— Кожна книжка має свою долю, — сказав філософським тоном Гопкінс, і побачивши, що гість уважно розглядає книжки, додав: ви бажаєте щось особливe?

Сумний чоловік відповів не оглядаючись:

— Може... може ви маєте щось... Гогана?

— Гогана?

— Так, Степана Гогана.

Гопкінс задумано поклав палець на носа.

— Гогана? Не пам'ятаю. Це хіба маловідомий автор. Він мало писав... Ах, знаю! Вийшла тільки одна його книжка: "Тайні душі".

— Саме, "Тайні душі".

— Дозвольте, — велика груба книжка? Так, маю, зараз...

Гопкінс підійшов до полинь і шукав очима.

— Таку велику книгу видно зразу. Де ж вона?

— А може ви позичили її?

— Ні, ні, — відповів Гопкінс, — книжка не є написана на підставі нових дослідів, і взагалі це не надзвичайний твір. Але як її немає тут, то хіба таки хтось позичив. Не можу собі пригадати. Ви хотіли б прочитати її?

Чоловік поглянув згори на Гопкінса, що був на добрих дві голові менший за нього:

— Ах, знаєте, я є Гоган. Степан Гоган.

— Великий Боже! — скрикнув Гопкінс — це ви є Гоган?

Чоловік кивнув головою.

— Я, бачите, — сказав, — я хотів тільки довідатись... Він помовчав хвилину, а потім додав:

— Я дуже щасливий. Тому, що мою книжку все ж хтось читає... Не знаю, чи ви це розумієте?

— Очевидно! — відповів Гопкінс. — Очевидно, розумію.

— Я заходив до багатьох книгарень, — говорив далі Гоган, — але ще ніколи не почув, щоб хтось читав мою книжку.

— Але це, бачите, не є нова поява — відповів Гопкінс. — Коли ви її написали?

— Двадцять років назад. Я був тоді ще молодий, без досвіду, отже розумію, що твір вийшов не надзвичайний. Але коли його читають ще сьогодні, то видно не такий він уже поганий.

— Ні, — сказав Гопкінс, — але чому ви написали тільки одну книжку? Чому ви не писали далі?

Гоган знизвав плечем:

— Книжка не мала тоді успіху. І писати далі не стало мені відваги.

— Шкода! — зауважив Гопкінс. — Ви повинні були писати.

— О! — посміхнувся Гоган, — ще не є запізно. Тепер, коли я знаю, що мою книжку читають, я дістав знову охоту писати.

Йому раптом стало ніколи її він вибрав перо.

Гопкінс провів його до дверей.

— Я буду дуже радий, — сказав, прощаючись, — коли одержу вашу нову книжку.

— Напевне, — радісно відповів Гоган, — я чую тепер у собі таку силу, що можу написати цілий віз книжок.

Коли Гопкінс залишився знову сам і хотів сісти за стіл, прийшла йому раптом до голови нова думка. Скорім рухом стягнув він з крісла подушку. Під нею лежала велика груба книга. Підкладаючи її, Гопкінс міг вигідніше сидіти біля столу.

Книга мала назву “Тайни душі” Степана Гогана.

(Пер. з англ.)

ПЕРЕД ВИСТАВОЮ

— Бачиш? Я казала тобі вже раніше, що цей баран не був 100%-вим.

Таборовий гумор

Не зважаючи на тяжке життя в таборах Ді-Пі, український гумор не переставав і тут діяти. В 1946 р. появився в Ляндеку (Австрія) перший гумористичний журнал на еміграції, п. з. "Проти Шерсти", з якого передруковуємо дві речі нашого співробітника Івана Евентуального, характеристичні для таборових обставин. — Ред.

ОДА ЗУПІ

О, ти, постійна з днини в днину
І непорівняна на смак!
Без тебе (факт) Ді-Пі-людину
Давно б, давно вже трафив шляк.

Прозора і легка для вжитку,
І вільна від товщу й приправ,
Ти — все ж життя тримаєш нитку, —
Щоб духа табір не віддав.

Як голод-гак візьме за пупа,
А в голові і круть і верть,
Приходить рятівниця-зупа,
І злякано тікає смерть ...

Тримайтесь, сйті чи не ситі,
Девізу маючи з цих слів:
Нема такого харчу в світі,
Щоб Ді-Пі шлунок не спожив!

ГІМН КУХОНЦІ

Така собі простенька штучка:
Спіраль, три ніжки, куза ручка,

До цього — проводу півметри
І вже не мусиш ти умерти.

Чудовий винахід епохи,
Коли харчів дають потрохи,
І кухар (в бік йому холера!)
Доводить порцію до зера.

То ж цілі дні (та й ночі, може),
Стоїть кухонка на сторожі
Здоров'я й сил Ді-Пі громади,
Що не дає їй доля ради.

Кухонка! Радість апатріда¹⁾)
Дитини, юнака і діда,
Дівчат, жінок, бабусь так само.
Всіх вируча кухонка-мама ...

Та раптом грім з малої хмари:
Зазнала станція газарій.
Тому“ під страхом кар і штрафів
Кухонки всі замкнуть до шафи!”

І сіли небораки маком.
Жалоба в кожному бараку,
Бо ж зупи калорійність тонка.
Що ми без тебе, о, кухонко?!

---

¹⁾) “апатрід” — з франц. бездержавний, популярна назва Ді-Пі у французькій зоні Німеччини і Австрії.

ПРОБЛЕМА ПЕЛЕНОК В ССР

Я став найбільш щасливою людиною на світі.

Моя молода і гарна дружина народила сина. Подумайте, першого сина!

Народився він, звичайно, у державній лікарні.

І перша річ, яка потрібна такому новородкові, це, без ніякого сумніву — пеленки.

Ну, де їх лише дістати? Купити? Нема в магазині.

— "Пеленки дає заряд лікарні безплатно," — сказали мені хворі в залі.

Побіг я до адміністрації.

— Товаришу, прошу принести посвідку, що ваша дитина жива, — сказала мені завідуча відділом пеленок.

Вернувшись я в залю. Після двох з половиною годин прийшла завідуча залею.

— Так, і так, — кажу, — треба посвідки, що дитина жива.

Ще одна година і маю посвідку. Біжу з нею до адміністрації.

— Прошу завірити цю посвідку в домоуправі, в якій записана ваша житлова площа.

Проблема! Моя хата віддалена від лікарні близько 20 кілометрів. Але що вдіяти? Йду до домоуправління. Там, після виповнення трьох анкет і півдня очікування, видали посвідку, що дійсно, такий-то громадянин проживає під таким-ось числом, при такій-то вулиці.

Ущасливленій, вертаюсь під вечір до лікарні. Вже здається вимахую посвідкою.

— Вот, харащо, — каже заввідділу пеленок, — хай цю посвідку підпише лише ваша дружина.

— То ще не велика біда, — думаю, — дружина лежить на третьому поверсі. Підпише, і — готово!

Знайшли олівець. Підписала. Біжу до адміністрації.

— Харащо, — чую знов приємне слово. — Тепер прошу цю посвідку завірити у фабриці, в якій працює ваша дружина.

З опущеною головою виходжу з адміністрації лікарні. Фабрика, в якій працює дружина, віддалена на дві години їзди. А тут ніч.

Вертаю додому.

Раннім-ранком стою під фабрикою.

Діждався своєї черги.

Заходжу, показую папірець і прошу, щоб завірили.

Без великих цим разом зволікань дістав підпис директора і — гоню до лікарні.

Тимчасом чій нашадок цілковито обмочив мамину блюзку та мою сорочку, яку я відпустив на час хвороби своїй дружині.

Цим разом маю щастя. Черга коло адміністрації зовсім не велика. Заходжу й показую довідку.

— Громадянине, ще тільки хай підпишуть з профспілки на заводі, в якому працюєте, і приносьте до нас.

Піт виступив мені на немите чоло, а пропасиня стрясла мною. Але що ж вдіеш? — "Як так далі піде" — думаю, — то сам ляжу до ліжка в чій лікарні".

Виходжу на вулицю й маршую кілька кілометрів до містечка, в якому працюю, як кореспондент райгазети.

Прийшов. Дістав підпис, і під вечір я знов перел дверима адміністрації.

— Ще малесенька справка, — каже адміністратор, яко-му саме завідуюча відділом пеленок пред'явила мої документи, — треба буде принести посвідку з найближчої станині міліції, що ви не стоїте на обліку ворогів народу.

Німій від зроби та внутрішнього неспокою, залишаю приміщення адміністрації лікарні. Йду відвідати по дорозі свою дружину.

Син здоровий. Покрикує. Жінчина сорочка теж уже мокра й якраз сохне на поруччі ліжка. Дружина лежить загорнена у стару, вовняну хустку.

Іду до міліції, і кажу в чому справа. Там списали все докладно, виписали дату моого народження, соцпоходження, професійний стаж, аж до останньої хвилини.

— Все харашо, — кажуть, — заходьте через тиждень-два. Треба перевірити ваші відповіді.

Годі мені протестувати. Дістав дозвіл на вихід з приміщення, і охляплив вернувся додому.

Через гижденъ заходжу. Дістаю посвідку з міліції у якнайкращому порядку.

Щасливий, біжу до лікарні.

— Все в порядку, — сказав мені адміністратор. — За-лишіть свою докладну адресу, і як надішлють нам першу партію пеленок, зараз же вам повідомимо.

Заспокоєний, широко дякую, що нарешті забрали від мене ті всі засвідчення і посвідки.

**
*

Мій син кінчав якраз третій рік життя, як мене повідомили, що через брак сирівців мануфактурна фабрика пеленок більше вже не виробляє.

ЗАУВАЖЕНІ ПОХИБКИ

По закінченні читання календаря, просимо справи-ти такі зауважені похибки:

стор. 45, рядок 8 з долини, надруковано: полковни-ка Селепка,

має бути: полковника Сіленка.

стор. 88 рядок 12 з долини, надруковано: "Go to home",

має бути: "Go home!"

ТАКА СОБІ ІСТОРІЯ

1.

Він був молодий, і вона була молода. Одного вечора вони зривали вишні. Тоді він завважив, що вона справді гарна дівчина.

— Ми одружимося, — сказав. — Будемо мати мешкання, обстановку, дітей...

— Я тебе люблю! — відповіла вона. — Будем щасливі.

Другого дня один сербський студент замордував австро-угорського архікнязя. Він пішов до Ісусусів. Вони не одружилися.

2.

Вони були в найкращому віці. Він працював інспектором в "Центросоюзі", вона вчила в "Василіянках". Одного вечора він сказав:

— Слухай, ми знаємося вже так давго. Хочеш бути завжди зі мною?

— Так, — відповіла вона, — я хочу бути твоєю жінкою.

— Нарешті! — сказав він. — Буде якийсь зміст нашого життя.

Другого дня Гітлер почав війну. Большевики, німці, большевики, втеча, табори, еміграція. Вони знову не одружилися.

3.

Тепер вони не такі вже молоді. Він десь працює на фабриці. Обоє мають сиве волосся і окуляри.

Одного дня він сказав:

— А може б ми пішли сьогодні ввечорі на склянку вина?

— Хіба ти хочеш мені освідчитися?

— Саме це я хочу зробити ввечорі...

Тоді вона похилила голову, поглянула на нього з-під окулярів і сказала:

— Шкода, я маю сьогодні засідання "Союзу Українок"

З М И С Т :

Ю. Середяк: Чи україніям потрібні гумор і сатира?	3
De la Editorial	6:
I. Евентуальний: Під Новий Рік	7
Календарна частина	8—31
I. Евентуальний: Літаючі диски	33
Волок: Світ на виворіть	36
Щоденник нац. героя Селепка Лавочки	41
Акакій Шпилька: Бріджова балляза	52
I. Евентуальний: Якщо завтра війна	54
M. Понеділок: "Овертайм"	55
I. Евентуальний: Епіграми	59
Ф. Т.: Термометр	63
I. Евентуальний: Небуватий базар	65
Акакій Шпилька: Оркестра	74
Ч. Ф.: Все для одруження	77
Грігорій Іролов: Полковник Хапайлів	80
Велика мандрівка	84
Мітка Трубольот: На шот того	85
M. Понеділок: Шпигун з Індії	89
Еней: Коти-революціонери	93
Петро Кізко: Як Іван Іванович депутатом став	97
Еней: Манджурські кірпічки	107
Анекдоти про славних людей	108
Ю. Тис: Образи	110
Калямбури	114
П. Клінгор: Книжка Степана Гогана	115
I. Евентуальний: Таборовий гумор	118
Проблема пеленок в ССРР	120
Така собі історія	123
Оголошення	125

ВИДАВНИЦТВО МИКОЛИ ДЕНИСЮКА

Власні видання:

- ГАЛАН А. — Пахоці
ДРАГОМАНОВА О. — По той бік світу
КРИМСЬКИЙ В. — Етап
ПАВЕЛКО І. — Україна-Русь і Московізм
ПАКЛЕН Р. — Загадка сфінкса
ПАРФАНОВИЧ С. — У лісничівці
САМЧУК У. — Марія
САЦЮК О. — Злат-жолудь
СКИТ У. — Сила і слабість комунізму
СТАХОВСЬКИЙ Л. — З Венесуельського щоденника
ТИС Ю. — Не плач, Рахиле...
ТИС Ю. — Симфонія землі
ФОРОСТІВСЬКИЙ Л. — Київ під ворожими окупантами
ЦУКАНОВА М. — Бузковий цвіт
“ОВІД” — український місячний ілюстрований журнал

Інші видання

Видавництво має на складі великий вибір книжок, журналів і часописів різних українських видавництв на чужині.

АДРЕСА ВИДАВНИЦТВА:
Editorial Mykola Denysiuk
c. Curapaligüe 790

Buenos Aires — Rep. Argentina

АДРЕСА ВИДАВНИЦТВА В США і КАНАДІ:
Publisher Mykola Denysiuk
G. P. O. Box 1476
New York I, N. Y. — USA

ЧИТАЙТЕ!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

"УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО"

Орган Т-ва "Просвіта" в Аргентині.

"УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО" — ЦЕ

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ГАЗЕТА В АРГЕНТИНИ

Виходить кожного тижня та подає вісті з Рідних Земель
і з життя українців в усьому світі

Річна передплата — 25.00 арг. пезів.

Передплата поза межами Аргентини:

Англія і Австралія	шіл.	8	16	30
Бразилія	круз	20	38	75
Канада і ЗДА	дол.	1	2	4
Уругвай	арг. пез	7	13	25
Чілє	чіл. пез	40	78	150
Парагвай	гварані	7	13	25
Інші країни	ріновартість в дол.	1	2	4

"УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО"

c. Soler 5039   T. E. 71-9212   Buenos Aires
República Argentina

** НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД МЕБЛІВ **

— ЯРОСЛАВ ЯСІНСЬКИЙ —

c. Rioja 2044/48   T. E. 61-1676   Buenos Aires

поручає

у багатому виборі меблі з власної фабрики.

Низькі ціни!   Висока якість!

ПІДВІДАГІТЕ НАШ МАГАЗИН,
а будете постійним нашим покупцем!

*** ФАБРИКА МЕБЛІВ ***
ВОЛОДИМИР ВЄЖБІЦЬКИЙ
поручає першорядні вироби:
— М Е Б Л І —

у стилі французькому *** у стилі англійському
Солідна робота! Гварантована якість матеріалу!

FABRICA DE MUEBLES
— de —
W. WIERZBICKI

Pasaje Lobos 4341   T. E. 69-5470   Buenos Aires
(altura: Segurola 1350)

Materiales de Primera

Precios Modicos

** УКРАЇНСЬКА СТОЛЯРНЯ **
** "ЛІВІВ" **
— МИКОЛІ ХАМУЛЯКА —

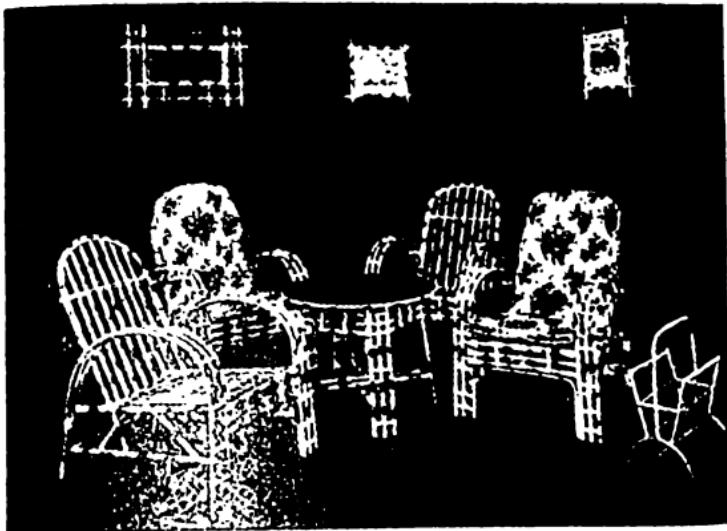
Виробляє:

двері, вікна та всі інші будівельні роботи, як також
виконує шафи в стінах та під водотягами Всі роботи
виконується з добрих матеріалів, даючи за них
запоруку.

Перед тим, як приступите до будови власної хати
зверніться за інформаціями до:

CARPINTERIA MECANICA
de
NICOLAS CHAMULAK
c. Ramallo 2633   T. E. 70-8539   Buenos Aires

ФАБРИКА *членених* МЕБЛІВ

Івана Драгана

ПОРУЧАЄ

у великому видорі
КРІСЛА, ФОТЕЛІ, СТОЛИКИ

ПО НАЙДЕШЕВШИХ ЦІНАХ

IWAN DRAGAN

Av. J. F. URIBURU 900

MONTE GRANDE F.C.N.G.R.

ВИДАВНИЦТВО

БУЕНОС - АЙРЕС